

Pivški list

Zeleni kras

Iz vsebine:

- 6** **Iz občinske hiše**
Občinski svet Občine Pivka sprejel stališče glede priprave DPN za avtocesto Postojna – Jelšane

- 7** **Iz občinske hiše**
Podpis pogodbe za izgradnjo sončnih elektrarn na javnih objektih

- 10** **Gospodarstvo**
Podeljena priznanja najboljšim inovatorjem v primorsko-notranjski regiji

- 10** **Gospodarstvo**
LAS potrdil deset projektov za evropsko sofinanciranje

- 21** **Zavod za turizem Pivka**
Razstava »Pivška pokrajina skozi leto« gostuje na Gradu Prem

- 35** **Kultura**
Slovesnost ob 80-letnici konca 2.sv. vojne

- 25** **Dediščina**
Poletna arheološka šola na Babi nad Slavino

- 26** **Naši kraji in ljudje**
Camino: 1000 kilometrov v 36 dneh

- 45** **Hiša Kulture**
Večletni projekt Pesmi v grafiki se zaključuje

- 57** **Šport**
Vidna vloga Pivčanov na svetovnem prvenstvu v kegljanju

- 58** **Šport**
ŠD Pike že četrtrič evropski podprvak

Pivški list je glasilo Občine Pivka, ki izhaja šestkrat letno. Pivka, julij 2025, leto izdaje 15, številka 101.

Naslov uredništva: Pivški list, Občina Pivka, Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka.

E-naslov: pivski.list@pivka.si.

Glasilo je vpisano v razvid medijev pod zap. št. 1686. ISSN: 2536-4367.

Izdajatelj in založnik: Občina Pivka, Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka.

Za Občino Pivka: župan Robert Smrdelj.

Uredniški odbor: Silvo Čelhar, Damjan Fatur, Irena Margon, Katarina Temkova in Majda Žužek.

Odgovorna urednica: Alenka Furlan Čadež

Na naslovnici: Odprtje telovadnice v Košani

Fotografija na naslovnici: Valter Leban

Lektoriranje: Irena Margon, razen oglasnih in promocijskih vsebin.

Oblikovanje: Multimedijsko ustvarjanje, Denis Komen s.p.

Tisk: Abakos d.o.o.

Naklada: 2.300 izvodov.

Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Pivka in prihodkov oglaševanja.

Uredništvo si pridružuje pravico, da članke ustrezno skrajša in jih v primeru, ko v skladu s programsko zasnovno glasila ne sodijo v eno od rubrik, ne objavi. Nenaročenih prispevkov ne honoriramo.

Prispevke za septembrsko številko pričakujemo do 5. septembra 2025

Košana s polmilijonsko naložbo v telovadnico

10. junija smo v Dolnji Košani slovesno odprli prenovljeno telovadnico. Dogodka so se razveselili otroci in predstavniki šolskega kolektiva OŠ Košana, športnih društev ter številni domačini, ki so z veseljem pozdravili novo pridobitev za Košansko dolino. Simbolični otvoritveni met sta opravila župan Robert Smrdelj in v. d. ravnateljka Osnovne šole Košana Vesna Rutar Grubič.

Župan Občine Pivka Robert Smrdelj je ob odprtju izpostavil: »Prenovljena telovadnica v Košani je velik korak za kakovostno športno in kulturno življenje v kraju. Veseli me, da smo s pomočjo države in dobrega sodelovanja vseh vpletenih uredili sodoben in energetsko učinkovit prostor, ki bo služil šoli, društvom in celotni skupnosti. Skupaj z drugimi naložbami v Košani v zadnjih letih – od balinišča z nadstreškom, pomožnega nogometnega igrišča U11, rekonstrukcijo in dozidavo gasilskega doma do nakupa gasilskega vozila GVC-1 za PGD Košana – smo v Košano investirali skoraj 2 milijona evrov. To je jasen pokazatelj, da Košana ostaja pomemben del naše razvojne zgodbe.« V. d. ravnateljka Osnovne šole Košana dr. Vesna Rutar Grubič je poudarila: »Otvoritev prenovljene telovadnice predstavlja pomemben mejnik za našo šolo in naš kraj. Sodobno opremljeni prostori bodo omogočili varno in kakovostno izvajanje športne vzgoje za otroke in mladino ter obenem nudili prostor za rekreativne aktivnosti tudi zunaj šolskega časa. S prenovo smo dvignili raven športne infrastrukture v kraju. Hkrati je to tudi naložba v prihodnost naše skupnosti.«

Obnova dvorane, ki se je začela oktobra 2023, je obsegala zamenjavo dotrajanega športnega poda, nakup opreme za košarko, nogomet, rokomet, badminton, odbojko in druge športne discipline ter prenovo strešne kritine. Hkrati smo obnovili fasado z novo jekleno podkonstrukcijo, energetsko in požarno izolacijo ter sodobnimi fasadnimi paneli. V sklopu del smo zamenjali vhodna vrata, zgradili

betonsko rampo za osebe z omejeno mobilnostjo in nadgradili zunanjo razsvetljavo. Vrednost naložbe je znašala 470 tisoč evrov, od tega 288 tisoč evrov za ureditvena dela, ki jih je izvedlo podjetje **Komunala Sežana**, ter 182 tisoč evrov za prenovo fasade, ki jo je opravilo podjetje **Stanovanjska d.o.o.** Občina Pivka je za prenovo prejela 200 tisoč evrov na razpisih **Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport**. Nadzor nad izvedbo je izvajala **Veronika Morelj iz podjetja Karsus d.o.o.**

Prenovljena telovadnica bo poleg programov OŠ Košana služila tudi Športnemu društvu Košana, Ženski futsal ekipi in Balinarskemu klubu Košana, poleg tega pa se v njej izvajajo tudi rekreativne dejavnosti. Z izboljšano energetsko učinkovitostjo fasade in sodobno razsvetljavo se bodo zmanjšali stroški ogrevanja in vzdrževanja, hkrati pa je objekt zdaj dostopen tudi starejšim občanom in invalidom.

Novo pridobitev je blagoslovil **domači župnik Zdenko Štrukelj**. V kulturnem programu so nastopili **učenci OŠ Košana in otroci iz vrtca Košana**. Dogodek je popestril bogat spremljevalni program.

Občina Pivka, foto: Valter Leban

Sprejem najboljših učencev, ki zaključujejo devetletko

Župan Občine Pivka Robert Smrdelj je 12. junija sprejel učence Osnovne šole Košana in Osnovne šole Pivka, ki so bili vsa leta osnovnega šolanja nadpovprečno uspešni.

Devetošolci so se poslovili od osnovnošolskih klopi in zaslužno odšli na počitnice. Z županom so poklepetali in spregovorili o svojih načrtih za prihodnost, za študij in delo ter seveda o tem, kaj bodo počeli v počitnicah. Župan je učencem čestital in jim zaželel vse najboljše v nadaljnjem šolanju in bodočem poklicu. Letos je osnovno šolo zaključil letnik 2010. V Košani se je poslovilo devet učencev, v Pivki

pa 52 učencev. Med temi so si posebne čestitke župana in simbolično darilo zaslužili; **iz OŠ Košana:** Živa Blejc, Zala Grmek Cvelbar, Mihael Ivančič Tekavec, Luka Lagoj, Agata Medved in Mark Trebec; **iz OŠ Pivka:** Lena Seidl, Janez Kristan, Jakob Kristan, Živa Šabec, Ela Jenko Milharčič, Matevž Lutar, Lana Nedić, Nika Sotlar, Tajda Stavanja, Jakob Želodec, Špela Malovec, Alena Tomažič, Lara Horvat, Nik Mezgec, Luka Pecman in Živa Posega.

Vsem iskreno čestitamo in želimo karseda sproščene počitnice!

Občina Pivka, foto: Valter Leban

Župan Robert Smrdelj sprejel koprškega škofa msgr. dr. Petra Štumpfa

Župan Občine Pivka Robert Smrdelj je 29. maja v prostorih Občine sprejel koprškega škofa msgr. dr. Petra Štumpfa, ki sta ga spremljala škofijski tajnik Blaž Lapanja in pivški župnik Marjan Škvarč. Župan je novemu škofu izrazil dobrodošlico in poudaril, da je bilo sodelovanje med Občino Pivka in Škofijo Koper vedno dobro.

Izpostavil je tudi primere medsebojnega sodelovanja, kot je na primer ureditev otroškega igrišča v Šmihelu, ki ga je v uporabo odstopilo župnišče v Šmihelu. Na najetem zemljišču je Občina uredila večnamensko otroško igrišče, ki služi vrtčevskim otrokom, osnovnošolcem in popoldanskim prostochasnim dejavnostim. Občina v okviru proračuna in javnih razpisov redno namenja sredstva za delovanje Pivške območne Karitas, ki deluje neposredno pod okriljem Škofijske karitas Koper. Pivška območna Karitas združuje in usklajuje vse župnijske Karitas na našem območju ter skrbi za osrednje skladišče, iz katerega razdeljujejo prehranske pakete, higienske pripomočke in nudijo nujno materialno ter duhovno podporo socialno ogroženim. Prav tako na Občini v okviru rednih razpisov namenjamo denar za obnovo kulturne dediščine, kamor sodijo tudi sakralni objekti na njenem območju. »S tem v sodelovanju z vaškimi skupnostmi in župnijami izkazujemo

spoštovanje do kulturnega izročila in prizadevanj preteklih rodov, ki so te objekte postavili. S svojo urejenostjo nagovarjajo obiskovalce ter ustvarjajo priložnosti tudi za razvoj lokalnega turizma,« je povedal župan Robert Smrdelj.

Msgr. dr. Peter Štumpf SDB, koprski škof, je po obisku zapisal: »Iskreno se zahvaljujem gospodu županu Robertu Smrdelju in Občini Pivka za toplo dobrodošlico, prijazno povabilo in prijetno srečanje. Veseli me, da med župnijo Pivka in lokalno skupnostjo vlada dobro sodelovanje. Skupna prizadevanja na področju dobrotelosti, vzgoje, ohranjanja kulturne dediščine in skrbi za skupno dobro kažejo, da nas povezujejo pomembne skupne vrednote. Takšno sodelovanje je dragoceno in si želimo, da bi se uspešno nadaljevalo tudi v prihodnje.«

Občina Pivka, foto: Valter Leban

Občinski svet Občine Pivka se je sestal na 18. redni seji

29. maja se je na 18. redni seji sestal Občinski svet Občine Pivka in obravnaval 14 točk dnevnega reda.

V sklopu **kadrovskih zadev** so svetniki obravnavali imenovanja vodstvenih oseb v javnih zavodih. Podali so pozitivno mnenje k imenovanju dr. Vesne Rutar Grubič za ravnateljico Osnovne šole Košana, ter pozitivno mnenje k imenovanju mag. Uroša Mlinarja za direktorja Mestne knjižnice Postojna. Imenovali so tudi nova predstavnika v svet zavoda Javni zavod – Turizem Pivka, in sicer predstavnik ustanovitelja je Peter Ženko ter predstavnik zainteresirane javnosti je Jani Frank. Mandat novoimenovanih članov bo trajal štiri leta.

V drugi obravnavi je bil potrjen **Odlok o splošnih pogojih organiziranja in izvajanja javne službe dolgotrajne oskrbe na domu na območju Občine Pivka**, ki bo občini omogočil izvedbo javnega razpisa za izbiro koncesionarja. Sprejem odloka je ključen korak za pravočasno vzpostavitev izvajanja dolgotrajne oskrbe na domu, ki bo po zakonu začela veljati 1. julija 2025.

Občinski svet je potrdil **sistemizacijo delovnih mest v Vrtcu Košana**, kjer bodo oblikovani trije oddelki: heterogeni oddelki prvega starostnega obdobja za 10 otrok, kombinirani oddelki za 17 otrok in heterogeni oddelki drugega starostnega obdobja za 19 otrok. Staršem, katerih otroci se ne bodo mogli vpisati v Vrtec Pivka, bodo povrnjeni potni stroški za prevoz v Košano, županu pa je podeljeno pooblastilo za prilagajanje normativov skladno s spremembami vpisa.

V nadaljevanju je občinski svet podprl tudi **sistemizacijo desetih oddelkov v Vrtcu Pivka**; pet oddelkov v Mavrici, štiri v Vetrnici in en oddelki v Šmihelu. Poleg treh homogenih oddelkov prvega starostnega obdobja (normativ 12 otrok) in štirih homogenih oddelkov drugega starostnega obdobja (normativ 17–22 otrok) bodo delovali še kombinirani in heterogeni oddelki. Z odobritvijo **fleksibilnega normativa**, ki omogoča preseganje zakonsko določenih števil otrok za največ dva na posamezni oddelki, se ob morebitnih nihanjih vpisa zagotavlja nemoteno izvajanje vzgojno-varstvene dejavnosti.

Svetniki so se strinjali tudi s **sofinanciranjem polovice delovnega časa drugega učitelja v prvem razredu Osnovne šole Pivka**. Za šolsko leto 2025/2026 bo Občina zagotovila 0,50 delovnega mesta (10 pedagoških ur tedensko), kar bo po ocenah strokovnjakov pripomoglo k bolj individualiziranemu pouku in večji podpori najmlajšim učencem. Za ta namen bo za obdobje od 1. 9. 2025 do 30. 8. 2026 v proračunu zagotovljenih 20.029,20 evrov.

Razprava na občinskem svetu je potekala tudi glede aktivnosti za ravnotežen vpis in razvoj vrtcev in šol v občini. Svetniki so se strinjali, da se na eni od prihodnjih sej odbora za družbene dejavnosti obravnavajo predlogi in aktivnosti za izboljšanje prostorskih in kadrovskih virov ter izboljšanje pogojev dela ter kakovost izobraževanja v obeh izobraževalnih zavodih.

Občinski svet je dal pozitivno mnenje k predlogu **menjave zemljišča v lasti javnega podjetja Kovod Postojna**, d.o.o. parc. št. 2475/129 k.o. Postojna, površine 173 m², z zemljiščem parc. št. 2475/127 k.o. Postojna, površine 173 m², kar bo uredilo zemljiškoknjižno stanje v skladu z dejanskim stanjem uporabe.

Občinski svetniki so potrdili **Letno poročilo o izvedenih ukrepih iz akcijskega načrta Lokalnega energetskega koncepta Občine Pivka za leto 2024** in se seznanili z načrtom ukrepov za leto 2025.

Na seji so svetniki prisluhnili **predstavitvi zaključkov študije variant predinvesticijske zasnove (ŠV/PIZ) za odsek avtoceste Postojna–Jelšane, pripravljene v okviru DPN**. Gradivo je bilo prvič predstavljeno županom

Občin Postojna, Pivka in Ilirska Bistrica 20. decembra 2024 na sedežu Ministrstva za okolje in prostor. Občina Pivka je tako aprila kot že decembra 2024 izrazila nestrinjanje z izbiro P4.3 zaradi pretesne lege trase ob naselju Neverke. Februarja 2025 je župan podrobno predstavil ta stališča vaški skupnosti Neverke, ki je konec marca poslala uradno pismo nasprotovanja vijolični varianti.

Občinski svet se je odločil, da se na naslednji seji Odbora za komunalne zadeve in Odbora za varstvo okolja ponovno obravnava umeščanje avtoceste v prostor in da se pripravi predlog sklepa za odločevalce in pripravljavce DPN za avtocesto.

Predstavljen je bil **projekt vzpostavitve novih zelenih površin v Pivki**. Občina Pivka je pristopila k oblikovanju projekta ureditve zelene infrastrukture v okviru dogovora za razvoj regij za obdobje 2021–2027 (DRR), ki se financira

iz kohezijskih sredstev, ob soudeležbi iz proračuna Republike Slovenije. V okviru projekta bomo uredili otroška igrišča ter prenovili in izboljšali tudi obstoječe športno rekreacijske površine (namenjene prostemu času), ki se nahajajo v ureditvenem območju, še posebej pa poskrbeli za ozelenitev grajenih površin. Območje atletskega stadiona, ki je sicer del dokumentacije DPP, ni vključeno v predvideno investicijo. Izvedba je načrtovana v letih 2026 in 2027. Ocenjena vrednost investicije znaša 900 tisoč evrov.

Predvidena predstavitev projekta mrežni podjetniški inkubator bo izvedena na naslednji seji občinskega sveta. Seja se je zaključila s pobudami in vprašanji svetnikov, odgovore nanje bodo prejeli do naslednje seje občinskega sveta.

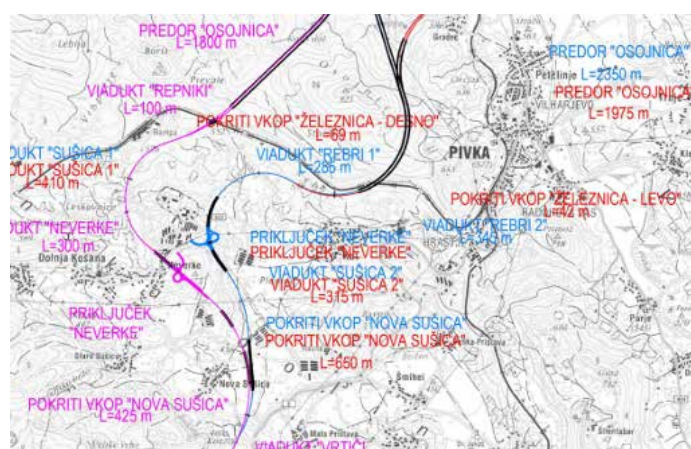
Občina Pivka, foto: Valter Leban

Občinski svet Občine Pivka sprejel stališče glede priprave državnega prostorskega načrta za avtocesto Postojna – Jelšane

Svetniki Občinskega sveta Občine Pivka so se 18. in 19. junija 2025 sestali na 4. korespondenčni seji, na kateri so potrdili dopolnjen sklep o stališču Občine Pivka glede poteka priprave državnega prostorskega načrta (DPN) za avtocesto Postojna–Jelšane. Občina Pivka vztraja pri nasprotovanju tako imenovani vijolični varianti trase in podpira izključno modro varianto, ki poteka bistveno bolj oddaljeno od naselij.

Občinski svet je opozoril, da se priprava DPN za ta pomemben prometni projekt vleče že več kot dve desetletji. Kljub dolgotrajnim postopkom še vedno ni sprejeta ustrežna rešitev. Takšna dolgotrajnost kaže na pomanjkanje učinkovitosti in odločnosti pri umeščanju ključne infrastrukture v prostor. Posebno pozornost so svetniki namenili trasi vijolične variante, ki bi potekala tik ob naselju Neverke. Občina je že septembra 2022 uradno predlagala njen odmik, kar je bilo večkrat znova izpostavljeno, tudi na usklajevalnih sestankih z državnimi organi aprila in decembra 2024. A pristojne institucije na predloge in pomisleke lokalnega okolja niso ustrezno odgovorile.

V nadaljevanju sklepa občinski svet ugotavlja, da glede na neodzivnost državnih institucij za zmanjšanje Območja omejene in nadzorovane rabe Poligona 208 (cona z radijem 2.500m od poligona za usposabljanje za ravnanje z neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi) oz. umeščanje avtoceste na njegovem zunanem robu Območja ni izvedljivo. Čeprav se znotraj omenjenega območja že nahajajo naselje Volče, proizvodni objekti Pivke d.d. PE Krmila, železniška proga Pivka – Divača ter trasa bodoče železnice, ki se v prostor umešča z DPN, in

čeprav se fizično varovanje med aktivnostmi na Poligonu 208 trenutno izvaja na razdalji približno 1.300 metrov od središča aktivnosti, se zaradi umika trase avtoceste iz tega območja to zdaj pomika proti naselju Neverke.

V sklepnem delu stališča občinski svet poudarja: »Z vidika občine Pivka je tako imenovana vijolična varianta nesprejemljiva. Zaradi večje oddaljenosti od naselij je modra varianta edina primerna rešitev. Občinski svet Občine Pivka pričakuje, da bodo pripravljavci DPN to stališče občine nedvoumno upoštevali.«

Obravnava tematike se je nadaljevala na podlagi predstavitve zaključkov študije variant predinvesticijske zasnove, ki jo je župan Robert Smrdelj svetnikom predstavil že 29. maja na 18. redni seji občinskega sveta. Zaključki študije so bili 20. decembra 2024 predstavljeni tudi županom občin Postojna, Pivka in Ilirska Bistrica na sestanku na Ministrstvu za naravne vire in prostor.

Po predstavitvi in razpravi na seji občinskega sveta 29. maja je predlog sklepa dopolnil še Odbor za komunalne dejavnosti in urejanje prostora. Sklep je bil soglasno potrjen na 4. korespondenčni seji.

Občina Pivka

Podpis pogodbe za izgradnjo sončnih elektrarn na javnih objektih

13. junija sta župan Občine Pivka Robert Smrdelj in direktor podjetja LCR SOLAR d.o.o. Nejc Tomažič podpisala pogodbo za izgradnjo štirih novih sončnih elektrarn na javnih objektih v občini. Sončne elektrarne bodo nameščene na strehah Podjetniškega inkubatorja Neverke, Parka vojaške zgodovine Pivka, Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer ter novega pokritega balinišča v Košani. Pogodbena vrednost znaša 280.698,17 evra, dela pa bodo predvidoma zaključena v mesecu septembru letos.

Nova naložba bo občini prinesla skupno instalirano moč 367,63 kilovatov (kWp), letna proizvodnja električne energije pa je ocenjena na 430.650 kilovatnih ur (kWh), kar predstavlja približno 54 odstotkov letne porabe električne energije, s čimer bomo v Pivki naredili pomemben korak k energetskega samooskrbi in trajnostnemu razvoju.

Občina Pivka je vodilni partner v obsežnem projektu z naslovom **Postavitev sončnih elektrarn – konzorcij Občine Pivka**, v katerega so vključene še občine Ilirska Bistrica, Logatec in Komen ter Dom starejših občanov Ilirska Bistrica. V okviru projekta bo zgrajenih za skupno 1.096 kilovatov (kW) novih sončnih elektrarn. Celotna vrednost investicije znaša 1.357.782,90 evra, pri čemer bo konzorcij pridobil 800.123,80 evra sofinancerskih sredstev. Projekt bo prispeval k razogljičenju sodelujočih lokalnih skupnosti, znižanju stroškov energije in večji neodvisnosti od fosilnih virov.

Za izvedbo projekta je bila vložena skupna vloga na **Javni razpis za sofinanciranje izgradnje novih naprav za proizvodnjo električne energije iz sončne energije na javnih stavbah in parkiriščih za obdobje 2024 do 2026** v okviru **Načrta za okrevanje in odpornost**.

Finančna sredstva za izvedbo javnega razpisa zagotavlja Evropska unija na podlagi Instrumenta za okrevanje »NextGenerationEU« iz naslova Sklada za okrevanje in odpornost v okviru NOO, razvojnega področja »Zeleni prehod«, komponente 1: »Obnovljivi viri energije in učinkovita raba energije v gospodarstvu« (C1 K1), naložbe »Proizvodnja elektrike iz obnovljivih virov energije«, in so v skladu s predpisi na področju javnih financ načrtovana v državnem proračunu v okviru Sklada za okrevanje in odpornost.

Občina Pivka, foto: Valter Leban

Gradnja in vzdrževanje protipožarnih poti

V okviru projekta, ki je potekal od decembra 2024 do začetka junija 2025, so bile izvedene številne aktivnosti za izboljšanje dostopnosti in protipožarne zaščite gozdnih območij v občini Pivka.

Zgrajeni sta bili nova protipožarna pot Mlečnik v dolžini 1.900 m in nova protipožarna pot Volčanske griže v dolžini 1.577m ter opravljeno je bilo vzdrževanje večjega števila protipožarnih presek v skupni dolžini 20.099 m z namenom zagotavljanja varstva gozdov pred požari. Skupna vrednost projekta je znašala 61 tisoč evrov.

Operacija se sofinancira iz **Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja** (75 odstotkov) iz naslova podukrepa M08.3 in iz proračuna Republike Slovenije (25 odstotkov).

Sofinancira
Evropska unija

Občina Pivka

Vzdrževalna dela na igrišču za odbojko

Občina Pivka je v mesecu juniju izvedla vzdrževalna dela na igrišču za odbojko na mivki pri dvorani Skala v Pivki. Vrednost izvedenih del je znašala 7.300 evrov, v sklopu katerih smo zamenjali dotrajano ograjo, uredili drenažo za boljše odtekanje vode in pripravili igrišče za novo poletno sezono.

Igrišče je brezplačno na voljo vsem ljubiteljem rekreativne odbojke in je odličen kraj za sprostitev, gibanje in druženje v naravi. **Rezervacija igrišča je možna vsak dan od 9. do 22. ure na telefonski številki 070 649 489.** Vabimo vse, da preživite poletje aktivno! Odbojka na mivki ni le zabavna, ampak tudi izjemno koristna – krepi mišice, izboljšuje ravnotežje, spodbuja vzdržljivost ter razvija timski duh in družabnost. Se vidimo na igrišču!

Občina Pivka

Dokončni prednostni listi A in B za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem

Prednostna lista A: Za stanovanja, predvidena za oddajo v najem prosilcem, ki so glede na določila 9. člena pravilnika, oproščeni plačila lastne udeležbe in varščine:

Zap.št.:	Ime in priimek	Št. točk:
1	ULJANČIČ LEONIDA	550
2	STARČEVIČ NASTJA	540
3	BOŠTJAN BUBNIČ	495
4	MITROVIČ DRAGANA	455
5	KOBAL KLAVDIJA	435
6	TINA HRABAR	420
7	DAGOSTINO HOČEVAR JASNA	410
8	MAVER POLONA	410
9	DESANKA DJURIČ	390
10	HOČEVAR FIORELO	380
11	CEROVAC BOJAN	380
12	DŽAJIČ SARA	370
13	BOŠTJANČIČ NINO	370
14	JEŠELNIK ANJA	370
15	VUJINOVIČ MARIJANA	370
16	VASILJEVIČ SNEŽANA	370
17	LIKAR SREČKO	360
18	ŠANTELJ URŠKA	360
19	RASPUDIČ MARA	330
20	SAVIČIČ DRAGO	300
21	SMRDEL JANKO	300
22	URBANČIČ MARIJA	300
23	ŠTEMBERGER IVANKA	280
24	ZDRAVKO JARIČ	270
25	SMRDEL UROŠ	270
26	BEHIROV ZORAN	260
27	NOCIČ BRANKA	240
28	BAJC NADA	190

Prednostna lista B: Za stanovanja, predvidena za oddajo v najem prosilcem, ki so glede na določila 9. člena pravilnika, zavezanci za plačilo lastne udeležbe in varščine:

Zap.št.:	Ime in priimek	Št. točk:
1	GROŠIČAR PETRA	470
2	PAŠIČ DENIS	420
3	NIKOLIČ DAMIJAN	420
4	ZADNIK MITJA	390
5	VID MITROVIČ	350
6	KOVAČIČ GRMEK DANIJEL	340
7	ADRIANO BUONASSISI	330
8	KRIŽAJ MARJAN	320
9	GRZETIČ SANDI	310
10	SOVDAT ROK	300
11	LIČEN NATAŠA	260

Več in informacij na spletni strani www.pivka.si: Javni razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem ter za dodelitev tržnih stanovanj v najem. Do povezave lahko dostopate s skeniranjem spodnje qr kode.

Pivka – Delamaris ostaja največji zaposlovalec občine Pivka

Delamaris je tudi v letu 2024 ohranila status največjega zaposlovalca v občini Pivka. Na zadnji dan leta je v skupini delovalo 547 zaposlenih, kar potrjuje njen ključen pomen za lokalno skupnost in širše gospodarsko okolje. Kot pomemben nosilec prehranske varnosti, trajnostnega razvoja in družbene odgovornosti skupina utrjuje svoj položaj enega vodilnih akterjev v slovenski živilski industriji.

Predsednik uprave mag. Janez Rebec, ki vodi družbo že dobrih 20 let, izpostavlja: *»Za uspeh in konkurenčnost živilske industrije, ki je sicer delovno intenzivna panoga, so ključne nenehne inovacije in vlaganje v tehnološki razvoj vseh enot.«*

V letu 2024 so v skupini Pivka – Delamaris proizvedli 21,3 milijona konzerv, 8 tisoč ton svežega mesa in 3,6 tisoč ton mesnih izdelkov. V preteklem letu so v podjetju začeli uresničevati večje strateške investicije, ki krepijo tehnološko opremljenost vseh enot, začevši z enoto Meso in vključno z rejo piščancev. V lanskem letu je bila zaključena investicija v objekt in linijo za zbiranje klavničnih odpadkov, v letu 2025 je ena večjih investicij prenova hladilnega tunela na Kalu.

»Podjetje nudi različne poklicne priložnosti,« izpostavlja član uprave **Aleksander Debevec**, ki dodaja: *»Ukvarjamo se z raznolikimi dejavnostmi: od priprave krme, reje, proizvodnje mesa ter piščančjih in ribjih izdelkov. Za vse to potrebujemo poleg ustrezne tehnološke infrastrukture, ki omogoča učinkovito delo in dobre delovne pogoje, tudi ustrezno znanje.«*

V Pivki - Delamarisu spodbujajo interdisciplinarno sodelovanje in cenijo inovativnost ter proaktivnost zaposlenih. Kandidatom omogočajo prenos znanja skozi interno mentorstvo, redna izobraževanja in vključevanje v razvojne projekte, ki presegajo meje tradicionalne živilske industrije. Poleg tega organizirajo različna izobraževanja, dogodke in srečanja za zaposlene in družine. S tem se ustvarja dinamično delovno okolje, kjer imajo posamezniki možnost osebne in poklicne rasti.

S svojo inovativnostjo je skupina Pivka – Delamaris v letu 2024 prejela številna priznanja, med njimi **»Inovacijo desetletja«** za ribje solate Delamaris, **priznanje GZS** za Skušo Balance in prvo piščančjo suho salamo ter **dvojno nagrado** za prenovljeno blagovno znamko in izdelke Njami. Znak **Izbrana kakovost** in dva certifikata **Višja kakovost** dodatno potrjujeta njihove nadstandardne pristope. Naj spomnimo, da je Pivka pionir na področju reje perutnine – kot prva v Sloveniji je uvedla 100-odstotno rejo brez uporabe antibiotikov, kar je njena edinstvena konkurenčna prednost. Svoje izdelke nudijo v 30 državah sveta, nazadnje so se predstavili na svetovnih sejmih Gulfood v Dubaju in World of Private Label v Amsterdamu. Poleg proizvodnih ter tržnih dosežkov se podjetje zaveda tudi pomena družbene vloge. Dejavno sodeluje z lokalnimi iniciativami ter podpira številne klube in društva lokalnega

Nagrada za inovacijo Njami

okolja. Septembra 2024 je podjetje prvič odprlo vrata obiskovalcem in na dnevu odprtih vrat gostilo številne domačine, družine zaposlenih in učence Osnovne šole Košana. V anketi so obiskovalci kot najbolj izstopajoče pohvalili čistočo obratov in tehnično dovršenost proizvodnih linij.

Petra Skok, foto: arhiv Pivka-Delamaris

Tehnologi ob sterilizaciji konzerv Delamaris

Investicija v nov obrat SŽP na Kalu

Podeljena priznanja najboljšim inovatorjem v Primorsko-notranjski regiji

V Primorsko-notranjski regiji so zlata priznanja za najboljše inovacije prejeli: Trilobit za sistem kontrole kakovosti tub, Skill2Grow Solutions za platformo SkillHatch, Mineralka za pasivni sistem za litijonske baterije ter Kolektor ATP za robotski sistem temperaturnega šokiranja. Srebro sta prejela Izoterm Plama za visoko temperaturno polnilo PlamaFILL HT in ebm-papst Slovenija za kolaborativni vijačni sistem. Bronasto priznanje sta prejela samostojni inovator Vilko Škrab za sušilno omaro in družba Pivka Perutninarstvo za konzervirano Njami piščančjo in veggie solato.

»Vizija, pogum in razvojna odličnost vodijo do prebojev – tokrat z novo nagrado za inovacijo Njami. Bronasto regijsko priznanje Gospodarske zbornice Slovenije, ki smo ga prejeli 12. junija za inovacijo 2025 – potrjuje vrhunsko delo in neomajno zavezanost kakovosti ter sodobnim prehranskim trendom. Zasluge za ta izjemni dosežek gredo predani razvojni ekipi, ki jo vodi direktorica marketinga in

razvoja, Špela Žitko, ob podpori ključnih strokovnjakov – tehnologinje Eve Hrvatin in Boštjana Malija, ter Mateje Grlj Primc, vodje blagovne znamke Njami. Prav njihovo medsebojno sodelovanje, strateška usmerjenost in iznajdljivost pri razvoju izdelkov so omogočili, da se je linija Njami solat uvrstila med najboljše inovacije v regiji – tokrat že tretjič letos,« so se priznanja razveselili v Pivki perutninarstvo.

Slavnostno podelitev v organizaciji GZS-Regionalna zbornica Postojna in Primorska gospodarska zbornica Koper, na kateri so podeli priznanja tudi inovatorjem v Obalno-kraški regiji, so z nagovori pospremili župan Občine Pivka Robert Smrdelj, predsednik Upravnega odbora GZS RZ Postojna Goran Petek, predsednik UO Primorske gospodarske zbornice mag. Borut Fakin ter mag. Marjana Majerič, izvršna direktorica GZS za strateški razvoj in internacionalizacijo.

GZS, Pivka perutninarstvo, AFČ

LAS potrdil deset projektov za evropsko sofinanciranje

Upravni odbor Lokalne akcijske skupine (LAS) med Snežnikom in Nanosom je na svoji osmi redni seji, ki je potekala 17. aprila, potrdil poročilo Ocenjevalne komisije LAS in izbral deset projektov v okviru drugega javnega poziva za izbor projektov iz Strategije lokalnega razvoja, ki bodo financirani iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Na ključnem cilju **Spodbujanje razvoja turizma** so bili potrjeni trije projekti v skupni višini 169.666,70 evra. Projekt **Okusi doline Reke** prijavitelja TI Salon za nego telesa, Dejan Iskra, s.p., bo prejel 69.930 evrov. Projekt **Oddih ob stari kovačiji** prijavitelja Danijela Ceka, s.p., bo sofinanciran v višini 69.979,20 evra. Tretji potrjeni projekt,

Jahanje po Brkinih, prijavitelja Boruta Delosta, s.p., bo prejel 29.757,50 evra.

Na področju **Spodbujanja razvoja in krepitve vključujoče družbe** je bil izbran projekt **MINI e-LAB** prijavitelja Šolskega centra Postojna, ki bo sofinanciran v višini 54.259,84 evra.

Kar šest projektov je bilo potrjenih v okviru cilja **Spodbujanje razvoja podjetništva ter spodbujanje inovacij in povezovanja**. Skupna vrednost sofinanciranja na tem področju znaša 257.238,98 evra. Projekt **Dediščina kamna v novi vlogi** prijavitelja Granit Velenik Edvin Velenik s.p. bo prejel 69.999,99 evra. Projekt

Kreativni mentor mladih, ki ga je prijavil Podjetniški inkubator Perspektiva, bo prejel 69.983,81 evra. **Kuhinja na Domačiji Bubec** prijavitelja Bubec Feliks Peternej s.p. bo prejela 30 tisoč evrov. Projekt **Skrb za zdravje žensk** Bolnišnice za ženske bolezni in porodništvo Postojna bo sofinanciran v višini 28.637,21 evra. Projekt **Gospodarski forumi** prijavitelja Gospodarske zbornice Postojna bo prejel 28.618,19 evra, medtem ko bo projekt **Didaktični voz Društva Ljublanica, podružnice Postojna**, prejel 29.996,78 evra.

Upravni odbor je potrdil tudi skupni projekt LAS z naslovom **Športna igrišča 2025**. V okviru tega projekta bodo v vseh treh občinah na območju LAS obnovljena določena športna igrišča, skupna vrednost sofinanciranja znaša 156.995,92 evra.

Na ključnem cilju Spodbujanje razvoja kmetijstva in inovativnih produktov, naravne in kulturne dediščine ter dvig dodane vrednosti produktov ni bilo prijavljenih vlog.

AZ, AFČ

Znamka Zeleni kras je zgodba narave, kraškega sveta in trajnosti

Zeleni kras ni le ime znamke geografskega območja, je odraz srca pokrajine, ki združuje šest občin: **Bloke, Cerknico, Ilirsko Bistrico, Loško dolino, Pivko in Postojno**. Ime odslikava bistvo regije, ki jo zaznamujeta dve izjemni značilnosti: **zelenost in kras**.

Prva je zelenost v najširšem pomenu – to je območje neokrnjene, prvinske narave, ki je čarobna in edinstvena. Gozdovi pokrivajo kar 74 odstotkov regije, več kot polovica površin pa je del Nature 2000. **Občina Pivka se s ponosom uvršča med varovana območja svetovnega pomena kot del UNESCO Biosfernega območja Škocjanske jame. Osrednjo vlogo varstva narave ima Krajinski park Pivška presihajoča jezera.** Regija se ponaša z izjemno biotsko raznolikostjo ter naravnimi biseri svetovnega pomena – od presihajočih jezer in bukovih gozdov do treh velikih zveri: medveda, volka in risa. Zeleni kras pa ni le ime – je tudi zaveza. Znamka podpira trajnostni razvoj, ohranjanje zdravega okolja ter spoštovanje naravne in kulturne dediščine.

Druga skupna značilnost regije je kras. Pod njegovim površjem se skriva največji labirint kraških jam v Sloveniji in mnoge med njimi so svetovno znane in obiskane. Preplet površja in podzemlja ustvarja edinstven kraški svet, ki navdušuje tako raziskovalce kot obiskovalce.

Zeleni kras

Logotip znamke Zeleni kras je preplet črk v zelenih odtenkih gozda in simbol lista in izraža povezanost med podzemnim in nadzemnim svetom ter naravno bogastvo regije.

Uporaba znamke Zeleni kras

Znamka se uporablja za promocijo in trženje izdelkov ter storitev, ki nastajajo na območju Primorsko-notranjske regije. Nosilec zagotavlja prepoznavnost, pečat kakovosti in povezanost z okoljem. Pravico do uporabe lahko pridobijo: javne ustanove in nevladne organizacije s tega območja, podjetja in posamezniki, ki delujejo na območju regije, podjetja od drugod, ki svojo dejavnost opravljajo v regiji ter kmetije in čebelarji, ki tukaj opravljajo osnovno ali dopolnilno dejavnost.

Če želite svoj izdelek ali storitev povezati z Zelenim krasom in s tem izboljšati prepoznavnost, pridobite pravico do uporabe znamke! Več informacij boste našli na spletni strani: www.rra-zk.si/zeleni-kras/znamka-zeleni-kras/pridobitev-pravice-do-uporabe-znamke

Morana Polovič, RRA Zeleni kras

Gospodarstvo v občini Pivka v letu 2024

Po podatkih AJPes je 128 družb v občini ustvarilo za 384 milijonov evrov prihodkov, kar pomeni 0,8-odstotno rast v primerjavi z letom 2023. Od tega je 230 milijonov evrov predstavljal izvoz, kar je 3,2 % več kot leto poprej.

Odhodki podjetij so znašali 376 milijonov evrov, kar pomeni 1,3-odstotni porast. Neto dodana vrednost je zrasla na 66 milijonov evrov (+1,1 %), povprečna dodana vrednost na zaposlenega pa je znašala 52.156 evrov, kar pomeni 1,6-odstotno rast.

Kljub pozitivnim kazalnikom prihodkov in dodane vrednosti je občina beležila občuten padec neto čistega dobička, ki je znašal 7 milijonov evrov – kar je 23,1 % manj kot leto prej. Realno gledano (upoštevajoč inflacijo) se je dobiček zmanjšal celo za 24,6 %.

V občini Pivka je leta 2024 delovalo 128 gospodarskih družb s skupno 1.262 zaposlenimi. Povprečna mesečna plača na zaposlenega je znašala 2.153 evrov, kar je 132 evrov več kot leto prej.

Pomemben del gospodarstva predstavljajo tudi samostojni podjetniki. V letu 2024 jih je bilo v občini 174, skupaj so zaposlovali 97 oseb, kar je osem več kot leto pred tem. Skupaj so ustvarili 1,5 milijona evrov neto dohodka, kar je nominalno 23,4 % oziroma realno 24,9 % manj kot v letu 2023.

Ajpes, Izpostava Postojna, AFČ

Trg dela v občini Pivka v juniju

Po podatkih Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, Območna služba Koper, je občina Pivka v juniju zabeležila registrirano brezposelnost v višini 3,7 odstotka, kar ostaja pod državnim povprečjem (4,5 odstotka). Delež žensk med brezposelnimi znaša 48 odstotkov, kar je skoraj povsem enako državnemu povprečju (48,3 odstotka). Podoben trend je opazen tudi pri deležu mladih do 29 let med brezposelnimi (19,4 odstotka), kar je skoraj enako kot državno povprečje (19,7 odstotka). Nekoliko slabšo sliko prikazujejo podatki o starejših brezposelnih (50 let in več), ki v Pivki predstavljajo 37,8 odstotka vseh brezposelnih – to je še vedno nad slovenskim povprečjem (36,1 odstotka). Prav tako ostaja nadpovprečen delež brezposelnih

z osnovnošolsko ali nižjo izobrazbo (35,7 odstotka v primerjavi s 34,4 odstotka ravni države). Največjo težavo še naprej predstavlja dolgotrajna brezposelnost – delež dolgotrajno brezposelnih oseb v Pivki znaša 46,9 odstotka, kar je precej nad državnim povprečjem (40,9 odstotka). Pozitivna zgodba pa se piše na področju zaposlovanja mladih. Kar 35,2 odstotka vseh novo zaposlenih v obdobju januar–junij 2025 so mladi do 29 let, kar je bistveno nad državnim povprečjem (28,4 odstotka), je razvidno iz junijske statistike Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, Območna služba Koper, o trgu dela v občini Pivka.

AFČ

Podjetništvo

Zaključek programa Biznis in PIP 2025

Na zaključni prireditvi programa Biznis in PIP 2025 so 10. junija v Kulturnem domu Cerknica predstavili dvanajst podjetniških idej, ki so se razvijale pod mentorstvom Mrežnega podjetniškega inkubatorja Perspektiva (MPIP). Program, ki je potekal od februarja do junija, je združil 15 podjetniških ekip, od katerih jih je 12 uspešno zaključilo usposabljanje. V programu so sodelovali podjetniki iz vseh šestih občin Primorsko-notranjske regije.

Naziv najperspektivnejše podjetniške ideje je prejel projekt **NEL** – ročno izdelane bobnarske palice iz izključno slovenskega lesa. Avtor ideje, **Janez Rutar**, doma iz Ilirske Bistrice, je mizar in hkrati glasbenik, ki svojo ljubezen do lesa in ritma spretno združuje v izdelkih vrhunske kakovosti. Za **najbolj inovativno podjetniško idejo** pa je bila izbrana **SKIPROTECT** – zaščitni ovitek iz neoprena, namenjen varnemu shranjevanju in transportu smuči. Avtorica ideje je **Dominique Tereza Braakman** iz Loške doline. Obe nagradi, v vrednosti 10 tisoč evrov, sta prispevali občini Ilirska Bistrica in Loška dolina. Zmagovalca je izbrala neodvisna tričlanska strokovna komisija v sestavi **Matic Lah** (Kovačnica), **Petra Knez Bahor** (Rdečka) in **Alen Draganović** (Katapult), ki je ideje ocenjevala na podlagi kriterijev: inovativnost, izvedljivost, tržni potencial, stopnja razvitosti in kakovost predstavitve. Komisija je v obrazložitvi poudarila visoko raven pripravljenosti in

izvirmosti pri večini sodelujočih. **Nagrada občinstva**, izglasovana z interaktivnim glasovanjem, je pripadla **Vesni Turšič** za njeno poslovno idejo **Notranji kompas**.

Vodja inkubatorja Dolores Keš je ob tej priložnosti povedala: »Mrežni podjetniški inkubator Perspektiva je pomembno stičišče tistih, ki si drznemo pogledati na biznis iz drugega zornega kota, stičišče tistih, ki si upamo preseči okvir regijskega in nacionalnega, stičišče tistih, ki si upamo sanjati velike sanje ter si drznemo za njihovo uresničitev narediti včasih najbolj nore in nepredstavljive stvari. Biznis in PIP ni le podjetniški program – je prostor rasti, sodelovanja in zaupanja. Z veseljem spremljamo, kako se ideje razvijajo v prave poslovne zgodbe.«

Program Biznis in PIP deluje pod okriljem MPIP, ki ga sofinancirajo občine Cerknica, Loška dolina, Bloke, Postojna, Pivka in Ilirska Bistrica ter Ministrstvo za gospodarstvo prek razpisa SPOT. Njegov cilj je razvoj podjetniške kulture, spodbujanje samozaposlovanja in krepitev inovativnih podjetij v regiji. Med dosežki udeležencev v zadnjih letih so ustanovitev več kot 10 novih podjetij, pridobivanje zagonskih investicij, ustvarjanje novih delovnih mest in povečanje prepoznavnosti na nacionalni ravni.

MPIP, AFČ, foto: Laura Pokleka

Opazovanje Pivških presihajočih jezer

V marčevski številki Pivškega lista so bile predstavljene z rastlinstvom povezane oporne točke pri opazovanju Pivških presihajočih jezer (znos, drevesa, grmi in mejice ter trava). V pričujočem prispevku pa sledi bolj raznolika skupina kontrolnih točk, kot so: so led in sneg, kraški dotoki in odtoki, otoki in polotoki, kolovozi in jamči med ledinami.

Jezera lahko pozimi zaledenijo. Jezera ne zamrznejo ali zamrznejo kasneje zaradi valovanja, ko piha burja. Ob sneženju zaledenela jezera pokrije snežna odeja. Če je led tanjši, obseg ojezeritve pod ledom in snežno odejo odraža moder odtonek vode. Nezaledeneli deli jezera v obliki zaplat, ki se pojavijo v okolici zalitih kraških dotokov in odtokov (npr. estavel), so pokazatelj njihove aktivnosti. Pas kopnega brez snega okoli jezera kaže na to, da je bil obseg jezera ob sneženju večji.

V nekatera jezera se iz izvirov stekajo potoki, ki jih ob polnjenju jezero postopno poplavi, ob praznjenju pa se jezero umakne in se potok ponovno pokaže. Število vijug potoka nad nivojem jezera oziroma poplavljeni odsek potoka je kontrolna točka obsega ojezeritve. Pokazatelj

nihanja nivoja jezera je tudi naraščanje oziroma upadanje višine vode na vseh v jame in razpokah v stenah (izviri ali estavele).

Na nekaterih jezerih se ob polnjenju pojavijo otoki in polotoki, nato jih jezero poplavi, ob praznjenju jezera pa se spet pojavijo. Njihovo število in obseg je pokazatelj nihanja gladine jezera.

Proti dnu jezerskih kotanj vodi kolovoz, večje med njimi imajo tudi več kolovozov. Kolovozi z vijugami in križišča kolovozov so kontrolne točke obsega ojezeritev. Voda iz jezera se zajeda v kolesnice kolovozov. Kontrolne točke so tudi večji kamni ob njih. Kjer so v preteklosti obdelovali njive, so se na dnu jezerskih kotanj ohranili jamči med ledinami. Ob polnjenju jezera se luže najprej pojavijo v jamčih v nižjem delu dna teh kotanj. V jamčih, ki ležijo v robnih delih dna kotanj, se luže pojavijo vzporedno z jezerom, ob nadaljnjem polnjenju jezera pa spojijo z njim. V jamče, ki ležijo prečno na jezero ali potok, pa se voda iz jezera oziroma potoka zajeda, preden jih jezero poplavi.

Tina Kirn

Led na travi kaže na večji obseg ojezeritve Petelinjskega jezera.

Pas kopnega brez snega na bregu Parskega jezera.

Potok iz izvorne kotanje v Parsko jezero.

Otok na Petelinjskem jezeru pri Jeglenku, kjer se najprej pojavi polotok.

Petelinjsko jezero, ko seže nekoliko pod križiščem dveh kolovozov.

Jezerce iz spojenih luž v kotanji Velikega Zagorskega jezera.

Junjski pregled kottišč netopirjev v krajinskem parku

Leto je naokrog in spet smo opravili pregled poletnih zatočišč netopirjev znotraj krajinskega parka. V projektu PIVKA.KRAS.PRESIHA smo obravnavali devet lokacij, predvsem v sakralnih objektih, kjer smo uredili preletne in druge odprtine ter odstranili gvano. Z izvedbo dodatnih del smo na line namestili okvirje z mrežami in namestili bodice, ki onemogočajo naselitev golobom. Z izvedenimi ukrepi smo prispevali k ohranjanju življenjskega prostora netopirjev, ki imajo veliko vlogo v ekosistemu, saj uravnavajo število žuželk in so tako zelo zaželeni v kulturni krajini.

Da bi preverili učinkovitost izvedenih ukrepov ter prešteli netopirje na kottiščih, smo v drugi polovici junija s strokovnjakom Primožem Presetnikom opravili ogled večine lokacij. Rezultati so ohrabrujoči, saj smo zaznali netopirje tudi na lokacijah, kjer jih do sedaj ni bilo: v **cerkvi Sv. Andreja** v Slovenski vasi ter v **cerkvi Sv. Martina** na Šilentabru. Po velikosti populacij še vedno vodi **cerkev Sv. Trojice** v Gradcu, a jim je tesno za petami tudi **Sv. Trojica** v Trnju.

Preletnica nameščena na okno cerkve

Navdušeni smo pozitivnega odziva netopirjev ter z veseljem pričakujemo še večje število netopirskih obiskovalcev v prihodnjem letu.

KP Pivška presihajoča jezera

Obisk zaposlenih z Oddelka za sonaravno kmetijstvo Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja

Zadnji teden v maju so nas, v okviru teambuildinga, ki ga izvedejo vsako leto, obiskali sodelavke in sodelavci Oddelka za sonaravno kmetijstvo Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja. Ker želijo, da imajo njihovi teambuildingi navkljub bolj sproščenemu vzdušju vsebinsko povezanost z njihovim delom, so se odločili, da nas obiščejo in malo več izvedo, kako naslavljammo kmetijske tematike v KP Pivška presihajoča jezera.

Najprej smo jih popeljali po Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer, kjer so pokazali veliko znanja s področja upravljanja kmetijske krajine ter poznavanja kmetijske politike, ki kmetom omogoča pridobitev sredstev za izvajanje prilagojenih kmetijskih praks, katerih promocija je cilj tudi našega parka.

Dan smo nadaljevali s terenskim ogledom travišč v okolici Palčja. Na krožni poti smo si ogledali tako suhe kot mokrotne travnike parka, ki so se že razkazovali v vsej svoji lepoti, suhi že v nekoliko bolj cvetoči različici. Ker so strokovna skupina, smo jim poleg običajnih lepot travnikov, pokazali še izzive, s katerimi se sooča kmetijstvo Pivške kotline: zemljiška razdrobljenost in neurejenost, velika skalovitost, plitva tla, slaba kakovost krme, poplavna dinamika in druge težave. Debatirali smo tudi o ukrepih čiščenja zarasti in si nekaj primerov ogledali tudi na terenu. Enotni smo si bili, da gre za drage in zahtevne posege v prostor, ki so povprečnemu kmetu skoraj nedosegljivi. Med terenskim ogledom smo veliko pozornosti namenili tudi razpravi o upravljanju z zemljišči ter jim pokazali

Obisk Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja v KP Pivška presihajoča jezera

primer travnika z visoko naravovarstveno vrednostjo, kjer pa običajna ali tudi ekstenzivna kmetijska raba iz različnih razlogov ni mogoča (velik naklon in skalovitost terena, prisotnost velikih zveri itd.).

Dan smo zaključili z obiskom **kmetije Štefetovi** v Petelinjah, kjer so nam predstavili delovanje kmetijskega gospodarstva ter zgodbo dopolnilne dejavnosti predelave mleka v različne mlečne izdelke z visoko dodano vrednostjo.

Obiski strokovnih skupin nam vedno dajo zagon za nadaljnje delo. Res ohrabrujoče in navdihujoče je spoznati, kako pokrajina v našem parku obiskovalce vsakič znova preseneti s svojo lepoto. Vrata našega parka so vedno odprta, bodisi za strokovne razprave ali »le« turističen obisk. Več podrobnosti in fotografij pa na spletni strani: www.pivskajezer.si.

KP Pivška presihajoča jezera

Tudi letos med učenci v osnovnih šolah veliko Parkoslovcev

Učenci, učitelji in ravnateljica iz Osnovne šole Košana

Krajinski park Pivška presihajoča jezera že vrsto let sodeluje v skupni akciji Naravnih parkov Slovenije, v kvizu Parkoslovcev.

V tekočem šolskem letu so učenci preko kviza raziskovali življenje v in ob vodi ter s pomočjo zanimivih nalog, razdeljenih v tri sklope, spoznavali značilne prebivalce vodnih okolij. Učenci so z nalogami v obliki križank, rebusov, iskanja parov ipd. iskali rešitve in končno geslo vsebinskega sklopa, ki so ga vpisali v spletno platformo. Naloge v posameznih sklopih smo pripravili parki, tako so učenci spoznali značilne vrste tako domačih kot drugih vodnih okolij, od Goriškega, do Primorja, Kozjanskega in Alp ter krasa.

Na našem območju je sodelovalo 41 učencev iz dveh osnovnih šol, OŠ Košana in OŠ Prestranek. Reševalci kviza, ki so z nami vztrajali vse leto, so postali pravi mladi Parkoslovci. Ob koncu šolskega leta smo jim podelili

priznanje – Mladi parkoslovec in simbolično nagrado. Njihovi mentorici Antonija Tomšič (OŠ Košana) in Sladjana Šučur Popović (OŠ Prestranek) sta povedali, da so učenci naloge reševali skrbno in z veseljem. Učenci sami pa so nam povedali, da se veselijo sodelovanja v kvizu tudi v prihodnjem šolskem letu.

Tako učencem kot mentorici se zahvaljujemo za sodelovanje in zvesto reševanje v letošnjem letu ter jih že sedaj vabimo k sodelovanju tudi v prihodnjem letu. Da se boste lažje odločili za sodelovanje, pa si naloge iz preteklih let lahko ogledate na www.naravniparkislovenije.si/slo/solarji.

V upanju, da prihodnje leto nagradimo še večje število uspešnih Parkoslovcev, želimo vsem brezskrbne počitnice ter veliko dogodivščin v naravi.

Krajinski park Pivška presihajoča jezera

Zavod za turizem Pivka

Vabljeni na odprtje »Malega gozda velikih zveri« v Krpanovem domu!

Jesenski utrip bo letos še posebej živahen! V nedeljo, 14. septembra, vas ob 11.00 vljudno vabimo v Krpanov dom, kjer bomo v sklopu prireditve Okusi Pivke 2025 slavnostno odprli tudi nov razstveni kotiček – Mali gozd velikih zveri.

Gre za manjši, a slikovit kotiček, posvečen trem najbolj ikoničnim prebivalcem naših gozdov: **medvedu, volku in risu**. V prvi fazi boste lahko od blizu občudovali realistični preparat **volka in medveda**, v prihodnjih mesecih pa se jima bo pridružil tudi **ris**, s čimer bo trojica velikih zveri v Krpanovem domu popolna. Razstveni prostor je bil zasnovan kot dopolnitev in širitev zgodbe Centra DINA Pivka ter kot poklon bogati naravni dediščini Pivške kotline. Namenjen je tako domačinom kot obiskovalcem, ki si želijo kratek vpogled v življenje teh skrivnostnih živali. Odprtje bo potekalo v prijetnem vzdušju, z nagovori predstavnikov **Občine Pivka, Zavoda za turizem Pivka**

in **Lovske zveze Slovenije**. Po njem pa vabljeni še na osrednje prizorišče pred Krpanovim domom, kjer bo do 17.00 potekal pester kulinarčni in družabni program v sklopu festivala **Okusi Pivke 2025**. Razstavo si bo mogoče ogledati vsak dan v okviru odpiralnega časa Krpanovega doma. Pridite, da skupaj pozdravimo novo zgodbo, ki nas povezuje z naravo in našim domačim prostorom.

Zavod za turizem Pivka
www.visitpivka.si | www.dinapivka.si

Odkrijte zgodbe domačih krajev – obiščite Center DINA in Ekomuzej Pivških presihajočih jezer!

Občanke in občani Pivke, ste vedeli, da se le korak od vašega doma nahajata dve izjemni točki naše občine, ki s svojo vsebino navdušujeta obiskovalce od blizu in daleč? Govorimo o **Centru o velikih zvereh DINA Pivka** in **Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer**, ki sta z razlogom med najbolj prepoznavnimi turističnimi točkami regije. Vabimo vas, da si ju brezplačno ogledate in spoznate bogato naravno dediščino našega okolja – **občani občine Pivka imate namreč prost vstop**. Izkoristite priložnost, da svoje otroke, vnuke ali prijatelje popeljete na zanimiv in poučen izlet – **brez vožnje, brez gneče, tik za domačim pragom**.

V **Centru DINA Pivka** boste na sodoben in doživet način spoznali življenje risa, volka in medveda, treh simbolnih prebivalcev naših gozdov. Interaktivne vsebine so primerne tako za družine z otroki kot za vse, ki vas zanima sobivanje človeka in narave.

V **Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer** pa vas čakajo edinstvene zgodbe o 17 skrivnostnih jezerih, ki ob dežju oživijo in ustvarjajo enega najbolj posebnih kraških pojavov v Evropi. Odkrijte, kako so s svojo prisotnostjo vplivala na življenje, gospodarstvo in kulturo Pivške kotline skozi stoletja. **Delovni čas DINA Pivka** je vsak dan, tudi ob vikendih in praznikih, od 9.00 do 18.00. **Ekomuzej** je ob delavnikih odprt od 9.00 do 12.00 ter od 15.00 do 18.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa med 9.00 in 18.00.

Vabljeni, da nas obiščete skupaj z družino, prijatelji ali sosedami. Odkrijte, kako dragoceno dediščino imamo – prav tukaj, doma.

Zavod za turizem Pivka

www.visitpivka.si | www.dinapivka.si | www.pivskajezer.si

Glasbeni večer "Okusi poletje" – čarobna sobota v Krpanovem domu

Vabljeni, da skupaj zaokrožimo poletne dni z glasbo, ki bo napolnila Krpanov dom s toplino, ritmom in spomini na morje. V soboto, 13. septembra 2025, ob 19.00, vas pristrčno vabimo na glasbeni večer z naslovom »Okusi poletje«, ki bo potekal v dvorani Krpanovega doma. Na odru se bosta predstavili dve glasbeni zasedbi, ki vsaka na svoj način ohranjata bogato tradicijo in jo približujeta sodobnemu občinstvu.

Postojnska godba 1808 je zasedba, ki združuje kakovost, tradicijo in predanost glasbi. Njihovi nastopi so energični, usklajeni in polni veselja. S svojo predanostjo in muzikalnostjo navdušujejo občinstva po vsej Sloveniji, letos so na **43. tekmovanju slovenskih godb v Velenju** osvojili **zlati odličje**.

Klapa Jadran iz Tivata (Črna gora) je avtentična klapska zasedba, ki bo s svojim petjem, večglasjem in mediteranskim duhom poskrbela za pravo dalmatinsko vzdušje in nas za trenutek ponesla na jadransko obalo.

Večer bo združil tradicijo, prijateljstvo in čarobnost glasbe – v sožitju regij, kultur in generacij. Dogodek poteka v sklopu spremljevalnega programa festivala **Okusi Pivke 2025**. Vstop je prost. Naj se poletje zaključi z melodijo in prijetnim druženjem!

Zavod za turizem Pivka

www.visitpivka.si | www.dinapivka.si

Festival Okusi Pivke 2025 – praznik kulinarike in domače ustvarjalnosti!

Začetek jeseni bo zopet v znamenju domačih okusov, prijetnega druženja in kulinaričnega ustvarjanja. Vabimo vas, da se nam pridružite na že tradicionalnem festivalu Okusi Pivke, ki bo letos potekal v nedeljo, 14. septembra, med 11.00 in 17.00, na osrednji ploščadi pred Krpanovim domom.

Dogodek organizira Zavod za turizem Pivka v sodelovanju s Skupino Pivka-Delamaris, festival pa je že postal prepoznavna prireditev, saj povezuje lokalno skupnost in obiskovalce iz širše regije. Na enem mestu boste lahko okušali **avtentične kulinarične dobrote gostincev in ponudnikov iz Pivke ter Zelenega krasa**, se prepustili **ritmom žive glasbe** in uživali v razgibanem spremljevalnem programu za vse generacije.

Tudi letos bo velik poudarek na sodelovanju in povezovanju znotraj skupnosti, med njimi z **Lovsko zvezo Slovenije, društvom čebelarjev** in drugimi **kulturnimi društvi in posamezniki**, ki s svojo prisotnostjo bogatijo vsebino dogodka. Okusi Pivke so odlična priložnost za vse, ki cenite lokalno, sezonsko in pristno – v okusih, zgodbah in ljudeh.

Pomembno dogajanje bo v tem vikendu tudi v gospodarskem središču občine. **Pivka perutninarstvo d.d.** bo v septembru slovesno zaključila **eno največjih investicij v zadnjih 25 letih** – temeljito prenovno osrednje proizvodne enote **Meso** na Kalu pri Pivki. S to strateško prenovno podjetje stopa v novo razvojno obdobje, ki prinaša

večjo učinkovitost, konkurenčnost in krepitev domačih blagovnih znamk.

Ob tej priložnosti bo vzporedno z Okusi Pivke 2025, **med 12.00 in 15.00**, potekal tudi **dan odprtih vrat Skupine Pivka-Delamaris**. Organizirani ogledi bodo potekali **vsako polno uro**, obiskovalci pa si bodo lahko ogledali prenovljene proizvodne prostore in spoznali delovanje enega ključnih podjetij v regiji. **Število mest je omejeno, zato so prijave obvezne. Poskenirajte spodnjo QR kodo in se prijavite že danes:**

Ne spreglejte: Do **1. septembra** ostaja odprt tudi vseslovenski kulinarični natečaj **Tvoj krožnik, tvoja izbira, tvoji Okusi Pivke 2025!** Namenjen je vsem, ki radi ustvarjate v kuhinji in prisegate na kakovostne lokalne sestavine. Osrednji junaki letošnjega izziva so **piščanec in ribe Skupine Pivka-Delamaris**. Zmagovalne jedi bodo razglašene na zaključku festivala! Več informacij in prijavnico najdete na: visitpivka.si/okusi-pivke/natecaj.

Pridite z družino, prijatelji in sosedmi – skupaj bomo okusili, kaj vse ponuja Pivka: od dobrot do zgodb, od narave do kulture. **Se vidimo 14. septembra pred Krpanovim domom!**

Zavod za turizem Pivka
www.visitpivka.si | www.dinapivka.si

Vabljeni na spominski pohod po Vilharjevi poti

Zavod za turizem Pivka in študijski krožek Brezčasnost kulturne dediščine na meji dveh občin vabita vse generacije na tradicionalni spominski pohod po Vilharjevi poti, ki bo potekal v soboto, 6. septembra 2025, v počastitev rojstva Miroslava Vilharja (1818–1871) – skladatelja, politika, pesnika in narodnega buditelja.

Pohod bo tudi letos povezal tri simbolne lokacije: Zagorje, Knežak in grad Kalc. Skupna trasa, dolga približno osem kilometrov, je primerna za vse generacije, hkrati pa bo omogočeno tudi sodelovanje na posameznih točkah po programu. Med 15.30 in 16.00 bo v Zagorju zbirno mesto pohodnikov in začetek pohoda. Ob 17.00 bo sledil postanek na pokopališču pri Sv. Barbari v Knežaku, kjer bo spominska slovesnost z nastopom ženskega pevskega zbora **Sklad Bakar**. Zaključek pohoda bo med 18.30 in 19.00 na borjaču pri gradu Kalc, kjer bodo nastopili **mešani pevski zbor Lipa** z izvedbo pesmi »Zelenela je«, **gledališka skupina Ščuka** (KUD Planina), **baritonist Jure Počkaj** in **harmonikar Kristijan Arh**.

Po uradnem delu bo sledilo **prijetno druženje** v duhu Vilharjeve zapuščine – ob pesmi, pogovoru in povezanosti. Pohod je čudovita priložnost za doživetje kulturne dediščine in naravne lepote krajev na Pivškem. Dogodek organiziramo v sodelovanju z lokalnimi društvi in posamezniki, ki ohranjajo zgodbe naše zgodovine žive.

Zavod za turizem Pivka si pridržuje pravico do sprememb programa

Spremljajte aktualne informacije na: www.visitpivka.si

Nova sezona Otroškega abonmaja: Piščanec Peter spet vabi v družbo zgodb in smeha

V sezoni 2025/26 nadaljujemo z otroškim abonmajem **Piščanec Peter**, ki je namenjen otrokom med 3. in 8. letom starosti. Pod njegovim imenom bomo gostili pester nabor gledaliških predstav, polnih domišljije, lutk, glasbe in zabave – za najmlajše in njihove spremljevalce.

Pripravljamo pet predstav, ki si jih bodo otroci skupaj z odraslimi lahko ogledali med oktobrom 2025 in marcem 2026. Predstave bodo na sporedu vsak **tretji četrtek v mesecu ob 17. uri**, z eno izjemo – zaradi zimskih počitnic bo februarjska predstava že **drugi četrtek, 12. februarja 2026**.

Decembra bo v istem terminu na sporedu **brezplačna praznična predstava**, ki jo pivškim otrokom podarja **Občina Pivka**.

Program predstav bo objavljen na spletni strani www.visitpivka.si, predvidoma do konca julija.

CENA ABONMAJA:

- 28 evrov za otroka in enega odraslega spremljevalca
- 26 evrov drugega (in vsakega naslednjega) otroka iz iste družine

Če po vpisu ostanejo prosti sedeži, bo možno predstave obiskati tudi izven abonmaja. Cena posamezne vstopnice znaša šest evrov za otroka in štiri evre za odraslega spremljevalca.

KDAJ IN KJE LAHKO KUPITE ABONMA?

Prodaja se začne **1. avgusta 2025** na recepciji **Krpanovega doma v Pivki**.

V avgustu je recepcija odprta **vsak dan med 9. in 18. uro** (po urniku Centra o velikih zvereh DINA).

Za dodatne informacije nas lahko pokličete na 030/644-799.

Vabilo na strokovno ekskurzijo za učitelje: Spoznajte pedagoške programe Centra DINA in Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer

Zavod za turizem Pivka in Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani vabita učitelje osnovnih in srednjih šol, še posebej tiste, ki v svoj pedagoški program vključujejo naravoslovne, okoljskovzgojne in trajnostne vsebine, na strokovno ekskurzijo, ki bo potekala v sklopu projekta »UL za trajnostno družbo – ULTRA«.

Ekskurzija bo potekala v **sredo, 27. 8. 2025**, v Centru o velikih zvereh DINA v Pivki. Udeleženci bodo preko vodenih vsebin spoznali možnosti za izvajanje naravoslovnih in trajnostnih programov, s **poudarkom na spoznavanju velikih zveri in sobivanja**.

Program bo obsegal voden ogled Centra DINA, Sprehod z lovцем ter ogled Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer. Število mest je omejeno na okvirno 50 udeležencev. Udeležba na ekskurziji s pogostitvijo je **brezplačna**. Udeleženec krije le stroške prevoza.

Predviden program:

9:00 - 9:30 prihod (kava in prigrizki)
 9:30 - 11:15 Voden ogled Centra DINA in predstavitev pedagoških programov
 11:15 - 12:30 Sprehod z lovцем (pedagoški program)
 12:30 - 14:00 Pogostitev
 14:00 - 15:30 Voden ogled Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer
 15:30 odhod

Zaradi možnosti usklajevanja prevoza vas vabimo, da v **obrazcu** izrazite **način prevoza**. Spodbujamo prihod z vlakom in skupne prevoze. Kontaktne podatke tistih,

ki boste označili pripravljenost na skupni prevoz, bomo objavili in delili z ostalimi udeleženci in vam tako omogočili, da se povežete.

Prijava na ekskurzijo je možna preko obrazca: <https://forms.gle/dhMWtrfdYesZvx2Q6>

Ekskurzija je namenjena predstavitvi možnosti za šolske obiske in izvajanju pedagoških programov s poudarkom na sobivanju z velikimi zvermi in naravni dediščini pivškega sveta.

Projekt »UL za trajnostno družbo – ULTRA« sofinancirata Republika Slovenija, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije ter Evropska unija – NextGenerationEU.

Pogled na preteklo sezono Kina Pivka

Kino Pivka čez poletje zapira svoja vrata, ponovno pa jih bo odprl v jesenskih mesecih. Ob tej priložnosti so pripravili kratek pregled pretekle sezone.

V oktobru so pričeli z novim kino programom, ki je bil razdeljen na tri vsebinske sklope. **Art kino program**, prepoznaven po rdeči grafični podobi, je bil na sporedu ob četrtkih. Gledalci so si lahko ogledali priznane filmske stvaritve, ki so navduševale na številnih svetovno uveljavljenih filmskih festivalih. Program so obogatili z uvodnimi predstavitvami, ki so pomagale bolje razumeti vsebino in sporočilnost filmov. Po projekcijah so se pogosto razvili sproščeni pogovori med obiskovalci – bodisi na poti iz kina, bodisi v dneh po ogledu. Novost je požela dober odziv, česar se v Kinu Pivka veselijo.

Ob sobotah so ob popoldnevih predvajali »mini« kino, ki so ga na informacijskih materialih označili z roza barvo.

Program je bil namenjen najmlajšim obiskovalcem, ki so si lahko ogledali pester izbor vsebin: od kakovostne evropske animacije in mladinskih filmov do najbolj odmevnih animiranih uspešnic preteklega leta. Tudi letos so uspešno izvedli delavnici **stop motion animacije**, na katerih so otroci odkrivali, kako nastajajo risanke. Mini kino program je bil med vsemi sklopi daleč najbolj obiskan. To potrjuje, da raste nova, radovedna generacija filmskih gledalcev, ki ceni izkušnjo ogleda filma na velikem platnu bolj kot na malih zaslonih. V okviru programa so organizirali tudi več **šolskih projekcij**, in sicer tako za pivške učence kot tudi za učence okoliških šol.

Po otroškem programu so sobotne večere v Kinu Pivka namenili filmom, ki so bili nekoliko bolj komercialni, a še vedno kakovostni in vredni ogleda. Občinstvu so ponudili raznolik izbor žanrskih vsebin, med katerimi so letos prednjačile predvsem **grozljivke in trilerji**.

»V Kinu Pivka si prizadevamo ne le za promocijo kakovostnega filma nasploh, temveč tudi za podporo slovenski filmski produkciji. V letošnji sezoni smo predvajali več slovenskih filmov, dva izmed njih pa smo obogatili s prisotnostjo filmskih ustvarjalcev. Takšnih dogodkov si v prihodnje želimo še več. Tudi v novi sezoni bomo nadaljevali s kakovostnim programom, z željo, da določenim vsebinam namenimo še več prostora, morda tudi s ponovitvami projekcij. Želimo si, da bi nas v prihodnje obiskalo še več filmskih ustvarjalcev, s katerimi bi si filme ogledali skupaj in se o njih pogovarjali. Najbolj pa si želimo, da se jeseni znova srečamo v kinu. Za konec vas vabimo, da spremljate naš program tudi čez poletje, morda vas presenetimo s kakšno občasno projekcijo,« je povedala **vodja programa Silvija Šutej**.

Kino Pivka, Zavod za turizem Pivka

Novi slovenski lovci so med nami

11. junija je v avli Krpanovega doma potekala slavnostna podelitev lovskih spričeval za leto 2025, ki jo je organizirala Postojnsko-Bistriška zveza lovskih družin. Dogodek je potekal v svečanem vzdušju ter združil novo generacijo slovenskih lovcev z njihovimi mentorji, družinami in predstavniki lovskih družin. Uvodoma sta zbrane nagovorila Jana Gržinič, direktorica Zavoda za turizem Pivka, in Aleš Klemenc, vodja izobraževanja pri zvezi lovskih družin. Oba govorca sta izpostavila pomen lovske etike, znanja in povezanosti z naravo, ki naj spremljajo vsakega lovca na njegovi poti.

Jana Gržinič, direktorica Zavoda za turizem Pivka, je v svojem govoru poudarila pomen povezovanja lovske tradicije z naravovarstveno osveščenostjo: *»Lovstvo ni zgolj dejavnost, je odgovornost. Vloga lovca danes ni samo v poznavanju narave, ampak v njenem varovanju. Prav v Centru Dina Pivka to odgovornost tudi živimo in predajamo naprej.«* Aleš Klemenc, vodja izobraževanja

zveze, pa je izpostavil pomen znanja in predanosti: *»Vsak, ki je danes prejel spričevalo, je pokazal spoštovanje do narave, pripravljenost za učenje in voljo za odgovorno delo v skupnosti. To ni konec poti – je njen začetek.«*

Vrhunec večera je bila uradna podelitev spričeval in podpis zaprisege slovenskega lovca, s čimer je kar 36 novopečenih lovcev tudi simbolično vstopilo v vrste slovenske lovske skupnosti. Slovesnosti so dodali posebno noto tudi praporščaki z društvenimi prapori, lovski oktet Javornik in rogisti, ki so poskrbeli za glasbeno spremljavo. Po uradnem delu je sledilo sproščeno druženje ob manjši zakuski, ki je bila priložnost za pogovore, izmenjavo izkušenj in povezovanje med člani različnih lovskih družin. Dogodek je bil odlično organiziran in je uspešno povezal pomen tradicije, znanja in skupnosti v eni izmed najpomembnejših prelomnic na poti vsakega lovca.

Čestitke vsem in dober pogled!

Zavod za turizem Pivka

Razstava »Pivška pokrajina skozi leto« gostuje na Gradu Prem

Razstava z naslovom »Pivška pokrajina skozi leto – Življenje med presihajočimi jezери in velikimi zvermi« je v prvi polovici leta 2025 gostovala v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani. Med januarjem in junijem si jo je ogledalo več kot 3000 obiskovalcev, kar potrjuje veliko zanimanje za edinstveno naravno dediščino Pivške kotline.

V času gostovanja smo okrepili tudi vsebinsko sodelovanje z ekipo Planinskega muzeja – dvakrat smo v Mojstrani izvedli delavnice za otroke, kjer so preko raziskovanja in igre spoznavali velike zveri, njihovo vlogo v naravi in načine spremljanja njihovega gibanja. Prav tako smo v Pivki dvakrat gostili njihove delavnice, kar nas posebej veseli. Povezovanje in izmenjava dobrih praks sta bila temelj za nadaljnje sodelovanje, zato se Slovenskemu planinskemu muzeju iskreno zahvaljujemo za povabilo, gostoljubje in skupno delo.

Razstava celostno predstavi naravne značilnosti Pivške pokrajine skozi vsa štiri letna obdobja. Obiskovalci spoznajo 17 presihajočih jezer, ki so naravna posebnost svetovnega pomena, in skrivnostno življenje treh velikih zveri – volka, medveda in risa. Poudarek razstave je tudi na vlogi človeka, ki je s tradicionalnim načinom rabe

Delavnica v Slovenskem planinskem muzeju (Foto: Katja Žvan, Gornjesavski muzej Jesenice)

prostora skozi stoletja oblikoval krajino in jo ohranjal. Med pomembnimi cilji razstave je tudi promocija interpretacijskih centrov, s katerima upravlja Zavod za turizem Pivka – Centra o velikih zvereh DINA Pivka in Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer. Razstava izpostavlja tudi pomen Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera ter trajnostne oznake Medvedu prijazno, ki poudarja pomen sobivanja ljudi in zveri v skupnem prostoru. Od julija do konca septembra 2025 je razstava na ogled v čudovitem ambientu Gradu Prem, kjer bo obogatila poletni kulturni program. Ob tej priložnosti vabimo vse ljubitelje narave, družine, pohodnike in radovedneže na poseben dogodek v soboto, 13. septembra 2025, ob 10. uri, ko bomo pripravili voden ogled razstave in ustvarjalno delavnico za družine, povezano s tematiko razstave.

Izkoristite to priložnost za obisk Gradu Prem in si ob tem ogledjte razstavo o Pivški pokrajini in njenih skrivnostih.

Zavod za turizem Pivka prejemnik priznanja Kultura-Natura Slovenija 2025

V kategoriji Raziskovanje in uveljavljanje dediščine je priznanje Naša Slovenija prejel tudi Zavod za turizem Pivka, in sicer za »...celostno predstavitev krajine in pestre dediščine Pivških presihajočih jezer in širše okolice«. Žirijo so prepričale vsebine razvejanega Ekomuzeja, Centra o velikih zvereh Dina, predstavljene mikrolokacije ter povezovanje številnih zainteresiranih in na moč dejavnih soustvarjalcev prikazov tega doslej premalo znanega predela Slovenije.

Gibanje za ohranjanje in uveljavljanje slovenske kulturne in naravne dediščine ter krajine **Kultura-Natura Slovenija**, s sedežem in kulturnim epicentrom v oživljeni Mežnariji nad Kropo, že od leta 2009 podeljuje nacionalna priznanja Naša Slovenija. Na razpise je doslej prispelo 485 predlogov s predstavitvami mnogih zelo raznolikih in zglednih prizadevanj ter skrbi za slovensko narodno bogastvo. Žirija, ki jo že več let vodi koroška Slovenka **dr. Herta Maurer-Lausegger**, je doslej izbrala 185 prejemnikov priznanj v štirih kategorijah. Tako nominiranci kot seveda prejemniki predstavljajo neverjetno bogato bazo prepričljivega gibanja, ki je doma skoraj v vseh delih Slovenije in v slovenskem "prstanu" onkraj njenih meja. Letos je bila podelitev priznanj v kovaški Kropi na Gorenjskem. Podelitev priznanj sta vodila **dr. Herta Maurer-Lausegger** in **Slavko Mežek**, predsednik gibanja **Kultura-Natura Slovenija**. S hkratnim začetkom ciklusa Mojstri pevci Kropa 2025, ki je posvečen fenomenu kroparskega pevstva, so svečani

dogodek obogatili mladi glasbeniki: mezzosopranistka Sara Ognjanovič, tenorist Fabijan Trbara in pianistka Ana Pučnik. Na sproščenem druženju po podelitvi so se spletla mnoga nova poznanstva in posejale nove programske zamisli. Priznanje je v imenu **Zavoda za turizem Pivka** v Kropi prevzela direktorica **Jana Gržinič**. Celotna ožja in širša ekipa Zavoda se je priznanja razveselila. Pomeni pohvalo za dosedanje delo in spodbudo za prihodnja zanimiva raziskovanja, nova spoznanja, doživete predstavitve in interpretacije bogate naravne in kulturne dediščine naših krajev.

Zavod za turizem Pivka

Čez poletno sezono v Parku na ogled več gostujočih razstav

V Parku vojaške zgodovine bo čez poletno sezono na ogled več novih gostujočih razstav, ki so dopolnile bogate muzejske zbirke.

Razstava **Človek, ki je opozoril Tita** prikazuje razgibano in tragično življenjsko zgodbo **Franceta Pirca** (1899–1954), ki je prava ilustracija zgodovine prve polovice 20. stoletja, polne vojaških spopadov in političnih pretresov. Bojeval se je v prvi in drugi svetovni vojni, bil je Maistrov borec, pilot, general, prvi komandant jugoslovanskega vojnega letalstva, ambasador ... Predvsem pa je bil France Pirc neomajen rodoljub, povsem predan boju za svobodo in demokracijo. Za te ideale je daroval čisto vse, saj je v vojni izgubil družino, na koncu pa tudi sam umrl v sumljivih okoliščinah. Razstavo je lani postavila Občina Sodražica ob 70. letnici smrti generala Pirca, letošnja postavitev v Parku pa je nadgrajena z dragocenimi eksponati iz njegove zapuščine ter dopolnjena z angleškim prevodom.

Razstava Društva Vršč **Srebrna ptica izpod Jalovca – letalo B-24G Liberator 42-78259 in njegova posadka** dopolnjuje stalno postavitev **Do pekla in nazaj**, ki obravnava strmoglavljenja ameriških letal med drugo svetovno vojno na območju današnje Slovenije. Gostujoča razstava, ki sta jo pripravila **dr. Uroš Košir** in **Aleš Bedič** iz Društva za raziskovanje in proučevanje vojaške in tehniške dediščine Vršč, obravnava zgodbo ameriškega bombnika B-24 Liberator, ki je 22. novembra 1944 kot del 780. bombniške eskadrilje vzletel z letališča Pantanella v južni Italiji. Zaradi slabega vremena je bila eskadrilja preusmerjena proti Salzburgu, pri čemer je bilo letalo nad območjem Julijskih Alp zadeto in je strmoglavilo med Jalovcem in Kotovim sedlom. Odprtju gostujoče razstave je posebno težo dala tudi prisotnost ameriškega obrambnega atašeja v Sloveniji **podpolkovnika Daniela Mayede**.

Na predvečer 110. obletnice začetka bojev na soški fronti je bila v Parku odprta gostujoča razstava **Poljski vojaki na soški fronti 1915–1917**. Razstavo je pripravil **Przemysław Jaskółowski** iz društva Tradicionalne enote artilerijskega polka cesarsko-kraljeve trdnjave št. 2. barona Edwarda von Beschija – Krakovska trdnjava, projekt pa se je razvil

Razstava Poljski vojaki na soški fronti, foto: Boštjan Kurent

Razstava Človek, ki je opozoril Tita, foto: Boštjan Kurent

Razstava Srebrna ptica izpod Jalovca, foto: Boštjan Kurent

v partnerstvu med društvom, Parkom vojaške zgodovine, Muzejem novejšje in sodobne zgodovine Slovenije in Veleposlaništvom Republike Poljske v Sloveniji, ki ga je na odprtju predstavljala **konzul Szymon Bialek**. Razstava prikazuje vlogo poljskih vojakov, ki so se med prvo svetovno vojno borili v vrstah avstro-ogrske vojske na območju današnje zahodne Slovenije. V dvanajstih krvavih bitkah na jugozahodni fronti je življenje izgubilo več kot 22.000 pripadnikov poljskega rodu, kar predstavlja najmanj četrtino vseh padlih poljskih vojakov v prvi svetovni vojni. Prikaz njihovih usod dopolnjuje tudi razstava **Naši strelci: poljske legije med prvo svetovno vojno 1914–1917**, ki je bila v Muzeju novejšje in sodobne zgodovine Slovenije sicer odprta že lani.

Park vojaške zgodovine

Mednarodni festival miniaturn Svet v malem 2025

24. maja je v Parku vojaške zgodovine potekalo že 17. tradicionalno maketarjev in modelarjev mednarodni festival miniaturn »Svet v malem«, ki ga organizira Društvo Svet v malem. Festival je v Parku potekal že četrty zapored in je znova pritegnil številne domače in tuje tekmovalce, maketarske navdušence ter obiskovalce.

Na tekmovanju, kjer so se maketarji pomerili v različnih kategorijah za najbolj dovršeno maketo, je sodelovalo 146 udeležencev, ki so na tekmovanje skupaj prijavili kar 487 maket. Med njimi je bilo tudi 35 mladih ustvarjalcev, ki so se preizkusili v junior kategorijah maket letal, plovil in vozil. Dogodek je imel izrazito mednarodno noto, saj so se poleg slovenskih maketarjev festivala udeležili tudi tekmovalci iz Italije, Hrvaške, Srbije, Madžarske, Avstrije, Bosne in Hercegovine ter Češke. Ob tradicionalnih maketah vojaških vozil, plovil in dioram so obiskovalci lahko občudovali tudi makete letal na daljinsko vodenje, domišljajske kreacije in modele dirkalnih stez.

Občinstvo si je z zanimanjem ogledalo razstavljene makete in bogat spremljevalni program. Posebej so izstopale ustvarjalne delavnice Zavoda Back to basics, na katerih so mladi maketarji izdelovali modele tankov, obenem so bile predstavljene tudi različne specializirane maketarske tehnike.

Vzporedno s tekmovanjem je potekal tudi maketarski boljši sejem, kjer so bili na voljo izdelki različnih proizvajalcev maket, vojaška in modelarska literatura ter predstavitve dejavnosti Društva Svet v malem. Predstavilo se je tudi ponazoritveno društvo DTI, ponazoritvena enota Regiment.

Dogajanje so dodatno popestrili pripadniki 45. centra goseničnih bojnih vozil Slovenske vojske in Oddelek za pridobivanje kadra Slovenske vojske iz Postojne. Obiskovalci so si lahko na poligonu za muzejem ogledali tudi

demonstracijske vožnje izbranih oklepnih vozil iz voznega dela zbirke Parka vojaške zgodovine in Vojaškega muzeja Slovenske vojske.

Ob tej priložnosti je Park vojaške zgodovine prejel tudi dve pomembni donaciji. Gospod **Maurizio Bressan** je muzeju podaril dva originalna kompleta pilotskih oblek Kraljevih zračnih sil (Royal Air Force), in sicer pilotov letal Harrier in Tornado. Donacija pomembno dopolnjuje zbirko Parka, g. Bressanu, ki je v preteklosti že prispeval številne eksponate, pa se iskreno zahvaljujemo.

Drugo donacijo je prispeval g. **Iztok Kočever**, nekdanji tankist in strokovnjak na področju vojaške oklepne tehnike, ki sedaj deluje preko podjetja Triglav models. G. Kočever je Parku že doniral številne makete, tokrat pa je muzeju predal unikatno maketo tanka T-55. To so mu leta 1983 kot poveljniku tankovske čete v Valjevu podarili vojaki na služenju vojaškega roka v zahvalo in spomin.

Park vojaške zgodovine Pivka, foto: Timotej Horvat, Boštjan Kurent

Poletna muzejska noč v Parku vojaške zgodovine

Park vojaške zgodovine se je tudi letos pridružil vsesplošni muzejski akciji Poletna muzejska noč, ki že tradicionalno vabi obiskovalce k večernemu odkrivanju bogastva in pestrosti kulturne dediščine. V okviru dogodka je Park svoja vrata za obiskovalce odprl vse do polnoči, ogled stalnih in občasnih razstav pa je bil v tem času brezplačen.

Osrednji dogodek letošnje Poletne muzejske noči je bilo odprta razstava o Francu Pircu **Človek, ki je opozoril Tita**, ki je v Park vojaške zgodovine privabilo številne obiskovalce. Razstavo je slavnostno odprl **predsednik Državnega sveta Republike Slovenije Marko Lotrič**, ki je v nagovoru poudaril pomen ohranjanja zgodovinskega spomina kot temelja narodne identitete in opomnika na vrednote miru, svobode ter demokracije. Ob tem je izpostavil tudi aktualne svetovne izzive in pozval k odgovornemu ravnanju ter spoštovanju človekovih pravic kot ključnih temeljev strpne in vključujoče družbe. Po koncu slovesnosti si je predsednik Državnega sveta ogledal tudi nekaj drugih razstav in zbirk Parka vojaške zgodovine v družbi direktorja Boštjančiča. Posebej veliko zanimanje je pokazal za razstavo **Pot v samostojnost**, posvečeno osamosvojitvi Republike Slovenije, ter notranjost podmornice ko enega najbolj atraktivnih eksponatov Parka.

Dogajanje na Poletni muzejski noči je poleg odprte razstave spremljal tudi bogat spremljevalni program, ki je ponudil številne priložnosti za doživetje spoznavanje zgodovine.

Obiskovalci so si lahko ogledali tri kratke dokumentarne filme iz projekta Zbrali smo pogum, ki osvetljujejo ključne trenutke slovenske osamosvojitve – plebiscit, razglasitev samostojnosti in oborožen spopad za obrambo države. Na voljo je bila tudi projekcija dokumentarnega filma **Vojna za Slovenijo**. Najmlajši obiskovalci so se lahko udeležili ustvarjalnih delavnic, namenjenih spoznavanju zgodovine na igriv način. V sklopu dogodka so se obiskovalci lahko udeležili tudi strokovnega vodstva po novi razstavi **Vojna do konca**. Številne radovedneže sta pritegnila tudi vodena ogleda notranjosti podmornice P-913 Zeta in policijskega čolna P-111. Prav na dan Poletne muzejske noči, pred natanko 30 leti, so krstili policijski čoln P-111, tedaj največje patroljno-reševalno plovilo slovenske Pomorske policije.

Obiskovalcem so bile tudi letos na Poletno muzejsko noč prosto dostopne zbirke Muzeja novejšje in sodobne zgodovine Slovenije, Tehniškega muzeja Slovenije ter Narodnega muzeja Slovenije v Depojih državnih muzejev. Razgibano dogajanje Poletne muzejske noči je v Park vojaške zgodovine privabilo vedoželjne obiskovalce, ki so si muzejske razstave in zbirke ogledovali vse do polnoči.

Park vojaške zgodovine Pivka, foto: Boštjan Kurent

Družinski dan ob dnevu državnosti v Parku vojaške zgodovine

25. junija so v Parku vojaške zgodovine ob dnevu državnosti in začetku poletnih počitnic pripravili nepozaben družinski dogodek, ki je kljub visokim temperaturam postregel z bogatim programom, namenjenim tako otrokom kot odraslim.

Dan se je začel z jutranjim pohodom do utrdbe Alpskega zidu na Primožu, obiskovalci Parka pa so s pridom izkoristili možnost vodenega ogleda razstave **Pot v samostojnost**, ki ponuja vpogled v ključne dogodke osamosvojitve Slovenije. V Depojih državnih muzejev so obiskovalci lahko поблиže spoznali bogato tehnično dediščino.

Celodnevno dogajanje je bilo organizirano z mislijo na najmlajše. Tako so v senci dreves potekale ustvarjalne delavnice **Parka, Notranjskega muzeja, Centra divjih zveri Dina, Ekomuzeja in družinskega centra Brlog**. Otroci so se razveselili možnosti poslikave obraza, trikov **čarodeja Rada** ter obiska **Martina Krpana**. Predstavitvene vožnje vozne zbirke **Parka in Vojaškega muzeja Slovenske vojske** so zopet požele navdušenje ljubiteljev vojaške tehnike, obiskovalci pa so lahko поблиže spoznali delovanje **Slovenske vojske, policije in gasilcev**. Bogat

animacijski program so tekom celega dne izvajali še **AMZS, gasilci starodobniki PGD Studeno, Klub vodnikov reševalnih psov, Airsoft društvo »H.A.S. team«, Šola preživetja z inštruktorjem Tomažem Polancem in škrat Vodko**.

Glasbeni del dneva se je začel s **folklorno skupino Pristava** iz Buenos Airesa, ki je s svojim nastopom dokazala, da skrbno negujejo slovenske korenine. Popoldne je sledil koncert skupine **The Rhine River Ramblers**, pravi vrhunec dneva pa je bil nastop legendarnih **Čukov**, ki so poskrbeli za razigrano vzdušje do večera. Za festivalsko noto pa je poskrbel še **DJ Vox**.

Družinski dan je kljub visokim temperaturam obiskovalce navdušil z bogatim programom, s katerim so v Parku obeležili dan državnosti.

Park vojaške zgodovine Pivka, foto: Simon Avsec

Poletna arheološka šola na Babi nad Slavino

Poletna arheološka šola *Wolves and Caesars* (Volkovi in Cezarji) je letos že tretjič raziskovala arheološko najdišče Baba nad Slavino. Ekipa šestih študentov **Univerze Oshkosh** iz ameriškega Wisconsin pod vodstvom profesorjev **dr. Adrienne Frie** in **dr. Kevinom Gartski** v sodelovanju z **Narodnim muzejem Slovenije**, **arheološkim inštitutom ZRC** in ob podpori **Parka vojaške zgodovine** je z arheološkim izkopavanjem in preučevanjem lidarskih posnetkov terena poskusila prepoznati funkcijo objekta, ki ga ekipa preučuje.

Arheološko najdišče Baba nad Slavino je bilo prepoznano po ostankih velike utrjene naselbine, datirane med koncem bronaste dobe in rimskim obdobjem. O velikem lokalnem pomenu prazgodovinske naselbine pričajo še danes vidni ostanki mogočnega obzidja, ki je na zahodni točki imelo celo nekakšen obrambni stolp. Kamnito obzidje je bilo po ocenah na terenu široko med tremi in štirimi metri, še danes sta vidna tudi dva možna vhoda v naselbino. Notranjost je bila gosto poseljena in razdeljena na bivalni in obrtni del. Arheološka izkopavanja so letos razkrila skoraj celoten objekt, katerega so prazgodovinski prebivalci verjetno uporabljali kot obrtno delavnico. Stavba je bila v času svojega obstoja vsaj enkrat predelana, vendar bodo šele kabinetne raziskave arheoloških najdb in stratigrafskih plasti razkrile njegovo funkcijo in kontinuiteto. Med najdbami letošnjih izkopavanj izstopajo velike količine živalskih kosti, ostanki fibul – bronastih zaponk in različni odlomki kovinskih predmetov, med drugim tudi rimski žebliček z vojaških sandalov. Študentje iz ZDA pa so bili posebej navdušeni nad odkritjem keltskih srebrnikov in večjih odlomkov umetelno izdelanega rimskega namiznega posodja ter amfor. Nabor najdb torej potrjuje stik prazgodovinskih prebivalcev z rimsko republiko, hkrati pa odpira vprašanje o usodi naselbine in njenih prebivalcev ob prelomu prazgodovine in antike na tem območju. Zgodovinsko dogajanje je bilo vsekakor pestro. Glede na trenutna dognanja se na odgovor vprašanja o

koncu naselbine nad Slavino ponujata dve možnosti. V času 1. stoletja pr. Kr. je bil Gaj Julij Cezar, v obdobju svojega prokonzulata v Galiji odgovoren za upravljanje in zaščito severne Italije ter za novačenje pomožnih enot, tudi na območju zahodne Slovenije. Cezar je svoj operativni štab za svoje vojaške pohode v Galijo vzpostavil v Ogleju – Akvileji. Velika verjetnost obstaja, da se je lokalno prebivalstvo novačenju za cezarjeve legije uprlo, kar je izzvalo rimsko vojaško posredovanje in uničenje uporniških gradišč. Druga možna interpretacija in časovna umestitev dogajanja pa sodi nekaj desetletij kasneje, ko je Oktavijan, Cezarjev naslednik in kasneje prvi rimski cesar Avgust, preko tega ozemlja izvedel velik vojaški poseg proti Iliriku. Poletna arheološka šola je močno vpeta tudi v lokalno okolje, saj sta pomembna podpornika projekta tudi **KS Slavina** in **KD Slavina**. Tako kot v prejšnjih letih je bila tudi letos, 20. junija 2025, organizirana predstavitev dela in raziskav poletne arheološke šole za domačine v Kulturnem domu v Slavini. Arheološke najdbe in nova dognanja je tudi letos domačinom predstavil **dr. Boštjan Laharnar** iz **Narodnega muzeja Slovenije**. Ob tem je bila odprta tudi manjša razstava, ki domačine seznanja z delom in odkritji arheologov, jih umešča v širši kontekst cele skupine gradišč okrog Slavine ter zgodovinsko dogajanje v tem prostoru.

Park vojaške zgodovine Pivka, foto: Boštjan Kurent

Camino: 1000 kilometrov v 36 dneh

Zlatan Kovačič in Sebastjan Penko sta prijatelja, ki ju je povezal »camino« – znamenita romarska pot v Santiago de Compostela. Medtem ko je bil Zlatan že izkušen alpinist, ki je osvojil vrhove, kot so Mont Blanc, Matterhorn in Aconcagua, je Sebastjan nekoč veljal za »kavčarja«. A prav Zlatan ga je navdušil, da se poda iz cone udobja in skupaj sta prehodila že več tisoč kilometrov romarskih poti. V maju sta se vrnila s 36-dnevnega romanja po Španiji, kjer sta premagala 1000 kilometrov na Caminu Francés in Caminu de Finisterre – Muxía. Njuna zgodba ni le o hoji in naporih, ampak o prijateljstvu, notranjih zmagah in veri v človečnost.

Skupno romarsko pot sta začela leta 2017. Navdušila ju je predstavitev dveh deklet v Parku vojaške zgodovine. »Malo sva že slišala o »caminu«, a takrat je Zlatan rekel: »Jaz bi poskusil.« Meni takrat še ni bilo do tega. Sem mu pa pomagal pri pripravi,« pove Sebastjan, ko se srečamo na brjači pri Zlatanu Kovačiču na Kalu. Prvo skupno romanje sta opravila na slovenskih Jakobovih poteh. »Začela sva v Slovenski vasi pri Brežicah in šla do Višarj. V bistvu je to začetek dolenske veje. Slovenija ima namreč štiri veje Jakobovih poti: dolensko, gorenjsko, primorsko in štajersko/prekmursko. Midva sva združila dolensko in gorenjsko; iz Slovenske vasi sva šla do Ljubljane, prespala doma, in naslednji dan nadaljevala pot,« pripovedujeta. A takrat je Sebastjana zaustavil žulj – na isti nogi kot letos. »Na Bledu sem moral odnehati, Zlatan pa je nadaljeval in zaključil pot s soromarjem Bojanom iz Celja, ki sva ga spoznala spotoma.« Kmalu zatem sta prehodila še preostale veje – primorsko, štajersko/prekmursko. Tri leta nazaj pa sta skupaj s prijateljem Brankom Podbojem

opravila Portugalsko pot tako, da so začeli v portugalskem mestu Porto ter po obalni veji hodili do Caminha, mejnega mesta s Španijo, nato do Valence, kjer je prehod čez mejo preko mosta v Tui, ter nadaljevali po osrednji smeri do Santiaga. Letošnje romanje sta pričela 28. aprila, po letu iz Ljubljane prek Pariza do Biarritz / Bayonne v Franciji. Camino Francés je najznamenitejša pot znotraj omrežja Camino de Santiago, ki vodi do katedrale v Santiagu de Compostela, kjer naj bi bil pokopan apostol sv. Jakob. Pot se začne v francoskem mestecu Saint-Jean-Pied-de-Port, prečka Pireneje in se po približno 780 km zaključi v Santiagu. Romarska pot vodi skozi razgibane pokrajine – od vinogradov Rioje, čez sušno Meseto do zelenih gričev Galicije – in vključuje zgodovinska mesta, kot so Pamplona, Burgos, León in Sarria. Camino Francés je prežet z versko in kulturno zgodovino in vsako leto privabi na sto tisoče romarjev iz celega sveta. Ob poti je dobro razvita infrastruktura s prenočišči (albergues), restavracijami in trgovinami.

Že prvi romarski dan je postregel z anekdoto: »Vlak do Saint-Jeana-Pied-de-Porta je bil odpovedan. Zjutraj ob šestih na peronu nisva našla nikogar, le nemškega romarja Steffana in železničarskega delavca. Nazadnje smo s pomočjo slabega poznavanja jezika ugotovili, da je namesto vlaka ob 6.38 peljal nadomestni avtobus ob 6. uri. Še slabše kot Slovenske železnice,« se zasmiejeta. Skupaj so najeli taksi in se odpeljali v Saint-Jean-Pied-de-Port. Romanje sta zaključila 31. maja v Muxii. Ko sta že dosegla Santiago de Compostela, sta nadaljevala še po Camino Finisterre – Muxía do atlantske obale Galicije, do slikovitih ribiških krajev Finisterre in Muxía. Številni romarji želijo svoje romanje simbolično zaključiti na Cabo

Fisterra, »koncu sveta«, kjer ob svetilniku in pečinah doživijo občutek popolnosti poti. Muxía pa slovi kot kraj prikazovanja Device Marije. Pot do Finisterre je dolga približno 86 km, nato je še okrog 30 km do Muxie.

Kateri je bil najzahtevnejši dan?

»Prvi. Prehodiš sva 28 km, opraviš 1400 višinskih metrov, vsak z 12 kg težkim nahrbtnikom. To je bila res najbolj naporna etapa,« večino poti sta hodila na višini okoli 1000 metrov. »Bilo je zelo mrzlo. Ves čas sva bila v dolgih rokavih, samo zadnje dni sva si drznila v kratke hlače. Če bi šla dva dni prej, ali dva dni kasneje, bi hodila tudi po snegu,« opišeta razgibane vremenske razmere.

Napor, bolečine in grdo vreme. Kako sta se soočila z nevšečnostmi?

»Težko je. Žulji, boleči podplati, utrujenost... Ampak greš. Točno veš, kaj te čaka. Včasih si rečeš samo še: »Zdrži do naslednje postojanke«. In potem greš dalje,« pravita. »Vsak ima svoj »camino«. Čeprav hodiš v družbi z nekom, si sam s svojimi mislimi in svojimi težavami. Pomagaš drug drugemu, a bitka je vedno v tebi.«

Sta se kdaj znašla v situaciji, ko sta razmišljala, da bi obupala?

»Ne. Sva izkušena, vedela sva, v kaj greva. Sva pa srečala kar nekaj ljudi, ki so odnehali, zaradi poškodb, prepirov, obupa.«

Kako je potovanje vplivalo na vajin odnos kot prijatelja?

»Moraš biti kompatibilen. Midva sva se ujela – vsak s svojimi posebnostmi, a oba z jeklenimi živci in zlahka sklepala kompromise. V 36 dneh sva se morda dvakrat malo ostreje spogledala – drugače pa je šlo.«

Vama je ostalo v spominu kakšno srečanje z drugimi romarji?

»Na caminu se večkrat srečaš z istimi ljudmi, to so t.i. »camino family«. Nekako imaš približno podoben ritem. Nenačrtovano. Ker namreč ni cilj, da bi se družili in skupaj hodili. A dogodivščin je bilo veliko. Enkrat sva prespala v precej neurejeni stavbi – postelje so bile slabe, umazane, električnih vtičnic pa sploh ni bilo. Da bi napolnila telefona, sva ga morala skupaj z drugimi romarji dati v kartonasto škatlo na dvorišču, kjer smo vsi polnili naprave. Medtem ko sva čakala na skupinsko večerjo, sva zagledala nekaj risb na steni. Na njih je bil upodobljen starejši gospod, star okoli 80 let, kako vodi mulo. Izkazalo se je, da je to lastnik prenočišča – zelo znan romar, ki je dolga leta nepretrgoma hodil v Santiago in nazaj. Vselej z belo mulo in psom. Mulo je vodil na povodcu, ona pa mu je nosila vso opremo. Zlatan ga je srečal na caminu leta 2017. Bil je prava legenda med romarji – tako zelo, da pišejo o njem celo v turističnih vodičih. Pravijo, da ga skorajda ne moreš zgrešiti: če ga ne srečaš na poti tja, ga zagotovo srečaš na poti nazaj. Ko ni mogel več hoditi, je najel to prenočišče in zdaj skrbi zanj. Skuhal je odlično paello.«

Od kod prihajajo romarji?

»Vsega po malem – ogromno Azijcev, predvsem Kitajcev, pa Tajvanci, Tajci, Južnokorejci. Pa tudi Avstralci, Američani, Angleži, Kanadčani in seveda narodi cele Evrope.«

Kakšen nasvet bi dala nekomu, ki razmišlja o tem potovanju?

»Zavedati se morajo, da ne bo lahko. Da ni to klasični turizem. Vsak dan je potrebno prehoditi določeno razdaljo, premagati višinsko razliko. Nato naslednji dan zgodaj vstati in iti naprej, da prideš pravočasno do naslednjega prenočišča.«

Sta na poti doživela kakšna osebna spoznanja?

»Nekateri romarji so res močno verni in vse gledajo skozi vero. Med njimi so tudi takšni, ki poskušajo novačiti, na vse možne načine prepričevati druge romarje v nekaj, kar jim ni blizu. Nama je »camino« dal vero v človeka, občutek, da ljudje nismo taki, kot se jih ponekod prikazuje; ubijanje, streljanje, laži. Samo negativne zgodbe. Potem pa prideš na »camino« in vidiš, da je 90 odstotkov ljudi, ki jih srečaš, dobrih, srčnih. Na koncu ugotoviš, da ljudje nismo slabi. Samo — treba nas je včasih malce iztrgati iz cone udobja, pa se pokaže tista prava človečnost.«

Alenka Furlan Čadež,
foto: osebni arhiv sogovornikov

Praznovanje 50-letnice evropske pešpoti E6

Na Mašunu je 24. maja v sklopu letošnjega Tedna gozdov potekala slavnostna otvoritev z osrednjo temo *Skrbimo za gozdove, povezujemo ljudi*, ki poudarja pomen sonaravnega upravljanja gozdov ter pomen povezovanja ljudi prek naravnih poti. Osrednji dogodek je bil posvečen 50-letnici evropske pešpoti E6, ki simbolično povezuje naravo, kulturo in skupnosti.

Je ena od 12 evropskih pešpoti, ki skupno merijo več kot 70.000 kilometrov in med seboj povezujejo sedem držav. Slovenski del E6 je bil osnovan na pobudo gozdarjev prav 24. maja 1975 na Mašunu s ciljem povezovanja ljudi, spoštovanja narave, kulturne dediščine in vsega tistega, kar ob poti srečamo, vidimo in spoznamo. Slovenski del poti E6 poteka od Radelj ob Dravi do Strunjana, dolga je 355 kilometrov in na poti prečka 25 slovenskih občin, ki bodo ob tem jubileju podpisale svečano listino. Med prvimi podpisniki so bili **Zavod za gozdove Slovenije, Komisija za evropske pešpoti** ter občine **Ilirska Bistrica, Loška dolina in Pivka**.

Direktor Zavoda za gozdove Slovenije Gregor Danev je v nagovoru poudaril: »Gozdovi niso le naravni ekosistem, temveč tudi prostor povezovanja ljudi in narave. Z

odgovornim sodelovanjem vseh deležnikov lahko to bogastvo ohranimo za prihodnje generacije.»

Letošnji Teden gozdov, ki tradicionalno poteka zadnji teden maja, je poleg obletnice poti E6 zaznamovala tudi 150. obletnica organiziranega gozdarstva na Slovenskem – ustanovitve prvega gozdarskega društva v Postojni leta 1875.

Zaključna slovesnost ob jubileju poti E6 bo potekala 27. septembra v Radljah ob Dravi, kjer bodo obeležili zgodovinski pomen te edinstvene poti, ki že pol stoletja združuje naravo in ljudi.

ZGS, AFČ

Pohod in maša za domovino na Šilentabru

Ob prazniku slovenske državnosti smo se člani **KD Lipa Pivka** na predvečer praznika s prižgano svečo pri obeležju v Hrastju spomnili **Stanislava Požarja**, domačina, ki je bil žrtev agresorske JLA med vojno za samostojno Slovenijo pred 34. leti.

Huda vročina in veliko vzporednih dogodkov je pripomoglo, da so se na praznik državnosti zbrali le štirje pohodniki, vendar so se vseeno odločili za pohod na Šilentabor, tako da je tudi letos po poti ponosno vihrala slovenska zastava. Ob prihodu v cerkev so jo namestili pred oltar in tudi tako počastili dan državnosti. V cerkvi sv. Martina se je zbralo blizu 100 ljudi, ki so prišli iz vseh koncev s Pivškega, Šmihelske in Košanske doline, Postojne, onstran Javornikov in še od dlje. Prisostvovali so svečani sveti maši, ki je bila letos prav posebna. Pred sv. mašo je svoje nekdanje sošolce in vse prisotne nagovoril **Ernest Margon**, ki je poudaril, da se vsako leto srečajo, letos pa so se dogovorili, da se srečajo in skupaj darujejo sveto mašo za domovino. Pri maši je bilo prisotnih 17 duhovnikov, ki so bili posvečeni leta 1976, poleg njih je bilo prisotnih še precej njihovih sošolcev laikov, maturantov letnika 1970, ki so obiskovali klasično vipavsko gimnazijo, ki se ji je takrat še reklo »malo semenišče«. Mašo je vodil **g. Vinko Lapajne** iz postojnske dekanije, somaševal je **Mirko Virant**, praznični nagovor oziroma pridigo pa je imel **dr. Anton Štrukelj** iz župnije Bled, ki je poudaril pomen zavedanja slovenstva, ki ga ne smemo zavreči, ampak je treba mladi rod navduševati, da bodo gojili pozitivne vrednote še naprej. Maša je bila zelo slovesna, ker jo je

s petjem obogatila **Ženska vokalna skupina Šmihel** pod vodstvom **Tjaše Smrdel**. Po končanem mašnem obredu je v cerkvi sledil kulturni dogodek s slovensko himno. V nagovoru sem se spomnila tudi pred kratkim preminule pesnice **Neže Maurer** in recitirala njeno pesem Dom. Recitatorja **Majda Žužek** in **Peter Lavrih** sta nastopila s krajšim recitalom slovenske domoljubne poezije, vmes pa je zapela še **Ženska vokalna skupina Šmihel**, z glasbo pa sta nas razveselila **Miloš Možina** s svojimi orglicami in **Lenart Margon** s harmoniko. Vsi verzi in akordi so napolnili obiskovalce s pozitivnimi čustvi, da je treba domovino imeti rad, se zanjo potruditi, ker ni samoumevno, da bi jo nam kdo kar poklonil. Smo namreč eden srečnih narodov, ki živi v svoji svobodni državi in srečna generacija, ki je od blizu spremljala in po svojih močeh sodelovala pri osvoboditvi.

Po prireditvi pa se je zunaj kljub visoki temperaturi zadržalo veliko ljudi v prijateljskem klepetu in tradicionalno odličnem golažu. Nazdravili smo domovini in se kljub vročini še dolgo zadržali. Prireditve ob Dnevu državnosti je finančno podprla **Občina Pivka**.

Irena Margon

Zate, domovina Slovenija

Kulturno društvo Juršče je 24. junija pripravilo sredi vasi proslavo v čast naši domovini Sloveniji ob njenem 34. rojstnem dnevu. 25. junija 1991 sta bili razglašeni Deklaracija o neodvisnosti Slovenije in Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije. 27. junija se je z napadom JLA začela slovenska osamosvojitvena vojna, v kateri je Slovenija ohranila neodvisnost.

Imeti svojo domovino, svobodno in demokratično je velik dar, je sreča ter prihodnost. Ta največji dosežek našega naroda mora vsaka generacija poznati, spoštovati in utrjevati. Vedno se moramo spominjati tistih junakov, ki so postavljali temelje naši slovenski osamosvojitvi in naši domovini.

V kulturnem programu so nastopali mladi muzikanti: **Domen, Matic in Simon**. Članici dramske skupine **Andreja in Majda** sta obogatili prireditev s poezijo domačinke **Helene** in domoljubno poezijo **Igorja Pirkoviča Ponosni na Slovenijo**. **Urška Žužek** je povezovala dogodek z

domoljubno vsebino, ki v srcih spodbuja našo narodno zavest in identiteto.

Predsednica KD Majda Žužek je v svojem govoru spregovorila o ponosu in veselju, ki nas navdaja ob zavedanju, da smo samostojen narod. Veliko narodov, mnogo številčnejših od nas, nima svoje države in svoje domovine. Vrednote slovenske pomladi moramo negovati, spoštovati in prenašati na mladi rod, da ohranimo državo in domovino. Zahvalila se je za vso pomoč in podporo **Občini Pivka**.

Ob prazniku državnosti je vsem vaščanom čestitala z besedami: *»Bog blagoslovi Slovenijo in vse njene prebivalce!«*

Po prireditvi je sledilo skupno druženje ob pogrnjeni mizi, ki so ga pripravili člani društva in Iztok Žužek.

Majda Žužek

Spominjamo se Staneta Požarja

Člani Združenja za vrednote slovenske osamosvojitve se vsako leto spomnimo na Staneta Požarja, junaka naše osamosvojitvene vojne za samostojno Slovenijo. Stanislav Požar, slovenski veteran vojne za Slovenijo, pripadnik Teritorialne obrambe, je svoje življenje izgubil 2. julija 1991. Kot zaposleni v vojašnici v Pivki je iz tankov odstranil udarne igle, jih onеспособil in nato zapustil vojašnico.

Na dan državnosti kot domoljubi položimo Stanetu pred spomenik cvetje, preberemo domoljubno poezijo in ga počastimo s spominom in hvaležnostjo.

»Čeravno vam ni bilo dano, da tistega junija z njo bi vstali, ker šli v Gospodov objem ste prerano, vam hvala, kjer njeno ste pot tlakovali.« (Igor Pirkovič)

Majda Žužek, foto: Marko Barle

Gasilska vaja v SeneCura domu starejših občanov Pivka

6. junija je v organizaciji PGD Pivka skupaj z vodstvom podjetja SeneCura doma starejših občanov Pivka potekala gasilska vaja.

SeneCura dom starejših občanov v Pivki so odprli v začetku leta 2025. Za gasilce je zelo pomembno, da smo usposobljeni v primeru požara ali drugih nesreč tudi na tovrstnih objektih. V sodelovanju z vodstvom smo pripravili vajo evakuacije za zaposlene in stanovalce, gasilci pa smo izvedli vajo gašenja požara in reševanja ponesrečenih in ujetih oseb v objektu. Na vaji so poleg gasilcev PGD Pivka sodelovali še gasilci iz PGD-ev Košana, Zagorje in Palčje.

Namen vaje je bil preveriti organiziranost enot v tovrstnih intervencijah ter spoznavanje objekta, kar bo nedvomno olajšalo delo v prihodnje. Po koncu vaje je sledila kratka analiza opravljenega dela in izvedenih operativnih postopkov dela gasilcev v vaji.

Vodstvu podjetja SeneCura in zaposlenim se zahvaljujemo za sodelovanje in si želimo uspešnega sodelovanja tudi v bodoče.

Sandi Grzetič, foto: arhiv PGD Pivka

Čistilna akcija Brezna v Otoški dolini

Notranjski muzej Postojna, Inštitut za raziskovanje krasi ZRC SAZU, Državna enota za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi, Jamarska reševalna služba in Društvo za raziskovanje jam Luka Čeč so 17. maja izvedli čistilno akcijo Brezna v Otoški dolini v Javornikih.

Pobuda za čistilno akcijo je prišla iz **Notranjskega muzeja Postojna**, saj »želimo, poleg očiščenja brezna, odpadke iz brezna razstaviti na novi stalni razstavi v kletnih prostorih muzeja, ki bo v okviru projekta Kul(turizem) kot generator razvoja destinacije odprta v letošnjem letu,« so po akciji pojasnili organizatorji. S čistilno akcijo želijo obiskovalce nove razstave Notranjskega muzeja opozoriti na krhkost kraškega podzemlja in škodo, ki jo »utegnemo povzročiti z neodgovornim ravnanjem z odpadki«.

Na podlagi zapisnikov, ki so jih pridobili s pomočjo **Inštituta za raziskovanje krasi ZRC SAZU**, so bili dobro obveščeni o starosti in obliki odpadkov v breznu, ki naj bi pripadali vojski Kraljevine Italije, zaradi domnevne prisotnosti neeksplozivne minometne mine pa je bila v soboto v pripravljenosti tudi ekipa za varstvo pred neeksplozivnimi

ubojnimi sredstvi (NUS). Poleg vojaške čelade, nabojnikov, čevljev in večje količine raznovrstnih embalaž za municijo ter tudi živila, je bila iz brezna odstranjena neeksplozivna mina Brixia, detonator in nekaj neizstreljenih nabojev; vse naštet je bilo v okvirjih akcije tudi detonirano.

»Ker sta bila med udeleženci akcije tudi dva biologa, smo iz brezna rešili še nekaj krastač, žabo in dva pupka,« ki so bili vrnjeni v okolje, na katerega so najbolj prilagojeni. V Notranjskem muzeju se zahvaljujejo vsem, ki so sodelovali pri čiščenju jame.

Notranjski muzej, AFČ, foto: Vital Jurca

Mednarodna krasoslovna šola ponovno povezala svetovne strokovnjake v Postojni

Udeleženci terenskega izleta pred Gradom Snežnik

Med 16. in 20. junijem je v Postojni potekala letošnja Mednarodna krasoslovna šola »Klasični kras«, ki jo že od leta 1993 pripravlja Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU. Dogodek, ki ga podpira tudi Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, je tudi letos v osrčje Klasičnega krasa privabil približno 140 udeležencev iz 28 držav.

Šolo so vodili dr. Cyril Mayaud, prof. dr. Franci Gabrovšek in izr. prof. dr. Nadja Zupan Hajna s sodelavci. Gre za enega osrednjih svetovnih dogodkov s področja krasoslovja, na katerem so znanstveniki izmenjevali znanje in izkušnje ter razpravljali o izzivih, s katerimi se sooča kraški svet. Posebna pozornost letošnje šole je bila namenjena spremljanju in razumevanju ekstremnih dogodkov v krasu, od poplav do suš in drugih posledic podnebnih sprememb, ter ukrepom za blaženje njihovega vpliva na naravno okolje in ljudi. Razprave so vključevale tudi vpogled v ekstremne dogodke iz geološke preteklosti, katerih sledi so ohranjene v jamskih sedimentih. Letošnja

šola je ponudila tudi bogat program strokovnih ekskurzij, na katerih so udeleženci spoznavali najnovejše raziskave jamskih in površinskih pojavov, ki jih izvaja postojnski inštitut.

Zaradi svoje lege v središču Klasičnega krasa in dolgoletne znanstvene tradicije ostaja Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU eno najpomembnejših svetovnih središč za preučevanje kraških pojavov. »Kras in s kraškimi pojavi povezani izrazi so ene od redkih besed, ki jih je slovenščina dala besedišču mnogih svetovnih jezikov. In tako krasoslovcem z vsega sveta besede karst, dolina, ponor ali polje danes zvenijo domače in znano. Poleg tega je kras pomemben tudi zaradi ogromnih količin vode, ki se zadržuje v podzemlju in prispeva k oskrbovanju okoli polovice prebivalstva v Sloveniji. V svetu pa je od kraških vodnih virov odvisna skoraj četrtina prebivalstva«, poudarjajo v inštitutu.

AFČ, foto: IZRK ZRC SAZU

Načrti za ustanovitev Regijskega parka Snežnik

Občina Ilirska Bistrica je 8. junija predstavila pobudo za ustanovitev Regijskega parka Snežnik, s katerim bi povezali obstoječa varovanja narave ter potrebe razvoja skupnosti v Regijski park Snežnik.

Župan Občine Ilirska Bistrica dr. Gregor Kovačič je ob predstavitvi izpostavil, da ima že več kot 88 odstotkov občinskega ozemlja določen naravovarstveni status. Poudaril je, da si skupaj s prebivalci in strokovnjaki želijo razmisliti, ali bi bil naslednji korak oblikovanje regijskega parka, ki bi omogočil boljše upravljanje območja in spodbudil trajnostni razvoj. Predlagano območje parka bi obsegalo predvsem gozdnate površine ter del travnišč, medtem ko vasi in strelišče Bač ne bi bili vključeni. Pot do ustanovitve parka bo potekala v skladu z zakonodajo – trenutno so v pripravi strokovne podlage pri Zavodu RS za varstvo narave, Občina pa oblikuje koncept parka

z določitvijo meja, con in režimov. Jeseni in spomladi prihodnjega leta sledijo posvetovanja z lokalno skupnostjo in deležniki, nato pa še javna obravnava osnutka akta o zavarovanju.

Pobuda je naletela na pozitivne odzive tudi iz sosednjih regijskih in krajinskih parkov. Pobudo ustanovitve parka

so s prepoznavanjem vrste priložnosti pospremili tudi **direktor Notranjskega regijskega parka Leon Kebe**, **višji svetovalec za Krajinski park Pivška presihajoča jezera Tadej Kogovšek** z Občine Pivka, **vodja LIFE FOR LIFELINES in varstveni ornitolog z Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije Tomaž Mihelič**, **vodja strokovne službe Javnega zavoda parka Škocjanske jame Borut Peric**, **strokovna sodelavka za področje turizma z Regionalne razvojne agencije Zeleni kras Morana Polovič** in **Radko Carli**, **direktor sektorja za distribucijsko omrežje Elektro Primorska**, ki je projektni partner v projektu LIFE FOR LIFELINES.

Tadej Kogovšek, **višji svetovalec za Krajinski park Pivška presihajoča jezera**, je izpostavil pomen sodelovanja med parki in možnosti za pridobivanje sredstev s področij varstva narave, podnebnih sprememb in trajnostnega razvoja. Izkušnje iz Pivke, kjer krajinski

park deluje že od leta 2014, kažejo, da lahko parki uspešno vključujejo lokalno skupnost in povezujejo naravovarstvene cilje z razvojnimi potrebami podeželja.

Snežnik je zakladnica narave

Domačini danes Snežnik redno obiskujejo – tu je prostor druženja, sproščanja, rekreacije, iskanja miru in tišine. Nekaterim izmed njih pa tudi vir prihodka zaradi gozdarstva, kmetijstva ali turistične dejavnosti.

V širšem območju snežniške planote je več kot 50 vrhov, okrog 300 jam in brezen, izjemno pestra je sestava gozda (bukev, jelka, gorski javor, jerebika, črni in rdeči bor, smreka ...), popisanih je bilo več kot 90 različnih tipičnih življenjskih okolij - habitatnih tipov.

Med živalskimi vrstami beležijo izjemno pestrost metuljev, hroščev, ptic, dvoživk in sesalcev. Samo izjemno tihi in pozorni obiskovalci bi lahko opazili divjo mačko. Med pticami po zanimivosti izstopajo planinski orel, beloglavi jastreb, veliki skovik, slegur, kotorna, kačar, podhujka, belohrbti detel ... Tu so prisotni netopirji – širokouhi netopir, mali podkovnjak. Med dvoživkami lahko srečamo planinskega močerada prav do vrha Snežnika. Planince navdušuje rdeča murka, so izpostavili na Občini Ilirska Bistrica.

AFČ, foto: Patrik Lovrin

S trajnostjo v knjižnico po nagrado

Regijski center mobilnosti Zeleni kras je 2. junija pričel s poletno kampanjo **"Trajnostno v knjižnico po nagrado!"**, ki bo potekala vse do konca oktobra. Namen akcije je spodbuditi prebivalce, da knjižnice obiskujejo na trajnosten način – peš, s kolesom, z javnim prevozom ali katerikoli drugim načinom, ki ne vključuje avtomobila.

S tem organizatorji opozarjajo na pomen gibanja, zdravja in okolju prijaznejših oblik mobilnosti, saj krajše razdalje pogosto lahko opravimo brez avtomobila. Obisk knjižnice tako postane prijetno doživetje: več opazimo, se srečamo z znanci, občutimo naravo in mestni utrip ter prispevamo k čistejšemu okolju. Udeleženci kampanje lahko sodelujejo tudi v **nagradni igri** – vsak, ki petkrat obiše knjižnico na

trajnosten način in zbere nalepke, odda zbirni kartonček in se poteguje za praktične ter glavne nagrade. Med slednjimi je obisk regijskih muzejev, posvečenih naravni dediščini. Za sodelovanje povprašajte svojo knjižničarko po zbirnem kartončku in nalepkah.

Kampanjo podpirajo: Notranjski regijski park, Ekomuzej Pivških presihajočih jezer, Muzej Jezerski hram ter regijske knjižnice s podružnicami – Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica in Mestna knjižnica Postojna.

Regijski center mobilnosti Zeleni kras, AFČ

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI
16.–22. SEPTEMBER

Mobilnost za vse!

TRAJNOSTNO V KNJIŽNICO PO NAGRADO!

Pomladni dan z lovci

Lovci LD Gradišče Košana smo 24. maja 2025 za najmlajše organizirali »Pomladni dan z lovci«. Osrednja tema našega druženja so bile ptice, spoznavanje narave ter vloga lovcev. Tisto soboto, po obdobju slabega vremena, nam je bila narava res naklonjena in omogočila je otrokom, da so preživeli lep naravoslovni dan na prostem v družbi z lovci.

Udeležilo se ga je 16 otrok, 7 deklic in 9 dečkov v starosti med 6 in 14 let. Pričeli smo zjutraj pri lovskem domu v Neverkah, kjer smo opravili formalnosti in se nato podali proti lovski koči v Griže. V "jurčku" nas je pričakal izkušen lovec s poučnim in zanimivim predavanjem o slovenskih pticah. Otrokom je predstavil različne vrste ptic, njihove značilnosti ter oglašanje. Sledila je lovska malica ob tabornem ognju, kjer smo na palici pekli klobase in panceto ter pričarali pravo lovsko kulinarčno dogodivščino. V nadaljevanju smo otrokom predstavili lovsko družino, meje in znamenitosti lovišča, ter rastlinstvo in živalstvo, ki jih obdaja. Sledil je prikaz lovske opreme in podroben pregled vsebine iz nahrbtnika. Kasneje smo se razdelili v dve skupini ter se podali na terenski ogled lovišča. Ogledali smo si krmišče, solnico, visoko prežo, strelišče, kalužo in celo našli aktivno ptičje gnezdo v deblu. Spremljali smo

oglašanje ptic in našli smo sledi medveda, srnjadi, jelenjadi, divjih prašičev in lisice. Po obhodu lovišča so otroci po skupinah pred lovsko kočjo pod budnim očesom naših članov izdelovali valilnice. Naredili so devet lepih valilnic in jih kasneje obesili na drevesa. Na vsako so skrbno zapisali opozorilo: »Vstop kunam in drugim nezaželenim gostom ni dovoljen!« Sledilo je kosilo – odlični lovski golaž s pašto, kasneje pa kviz. Zmagovalca nismo dobili, saj so bili vsi udeleženci zmagovalci. Za trud in sodelovanje so otroci prejeli majice, igralne pripomočke na temo divjih živali, pobarvanke z lovskimi motivi in poučne brošure.

Dan je bil izjemno uspešen, kar so potrdili nasmejani in zadovoljni otroški obrazi. To nam je bila lovcem najlepša zahvala. Hvala vsem, ki so sodelovali in pripomogli k izvedbi – članom **Lovske družine Gradišče Košana**, vodji projekta lovki **Manci**, **Občini Pivka**, **Zavodu za gozdove OE Sežana** ter **Lovski zvezi Slovenije**, pa tudi otrokom in njihovim staršem za zaupanje. Hvala **OŠ Košana**, **OŠ Pivka**, **OŠ Pivka - podružnica Šmihel**, da ste nam pomagali pri izvedbi.

Veselimo se naslednjega srečanja z mladimi v naravi!

Aleksander Dekleva

Kresovanje Stara Sušica

24. junija goduje sv. Janez Krstnik, zavetnik vaške cerkve na Stari Sušici. Ob tem prazniku že tradicionalno prirejamo kresovanje kot del starega izročila. Tudi letos smo prireditve izvedli prav na njegov god. Žal pa prižiga kresa nismo mogli izvesti, saj je prav na ta dan začela veljati razglasitev požarne ogroženosti naravnega okolja. Vseeno pa smo se v večernih urah ob vaški cerkvi zbrali vaščani. Skupaj smo se družili, nekaj zaužili in se ob harmoniki povesečili. Ob idealnem vremenu je lep večer hitro minil.

Zahvaljujemo se Občini Pivka za finančno pomoč pri izvedbi prireditve.

Franč Prelc, foto: Jože Pavzin

Majski utrip v Ndanjem selu

Maj je v našo vas prinesel številne dogodke, ki so prebivalce napolnili z energijo in veseljem. Od kresovanja, verskega in kulturnega popoldneva do športnega izleta z raftingom po Kolpi – vsak dogodek je prinesel nekaj novega in razburljivega.

30. aprila se je na travniku pred vasjo odvilo tradicionalno vaško kresovanje, ki je tudi letos povežalo krajanke vseh generacij. Kresovanje v vasi ni bil le prižig ognja, temveč tudi priložnost za druženje in ohranjanje tradicije.

25. maja smo v Ndanjem selu imeli tradicionalno procesijo s kipom Matere Božje po vasi, katere kip so vaščani dali izdelati po koncu druge svetovne vojne v

zahvalo za ohranitev vasi med vojno. Po koncu maše je sledila dramska predstava **Gledališke skupine Dekani**, ki je s svojim humornim nastopom obiskovalce pritegnila in nasmejala. Sledila je pogostitev s hrano in pijačo.

31. maja pa smo vaščani preživeli čudovit dan ob reki Kolpi, kjer smo se preizkusili v raftingu. Po napornem veslanju smo ostanek popoldneva preživeli na pikniku ob reki, kjer ni manjkalo dobre hrane in pijače. Izlet je bil odlična priložnost za krepitev vaških prijateljstev, zabavo in uživanje v neokrnjeni naravi ob eni najlepših slovenskih rek.

Za Vaško društvo Nad`nska lipa Martina Samsa

Zlatoporočenca v košanski cerkvi

Vsaka skupnost raste iz razumevanja in spoštovanja. Ko se temu pridruži še ljubezen, se rodi nekaj najlepšega, kar lahko človek doživi.

Tako sta si pred petdesetimi leti v cerkvi svetega Štefana v Dolnji Košani obljubila večno zvestobo domačinka Severjeva Marta in njen izbranec Frenk. Leta so tekla, ustvarila sta si topel dom in družino. Na njuni življenjski poti ni manjkalo ne vzponov ne padcev, a prav v vsakem trenutku ju je povezovala ljubezen — močnejša od dvomov, nesoglasij in vseh preizkušenj, ki jima jih je prineslo življenje. Marta je vedno rada zahajala v rodni kraj in želela si je, da z možem obnovita poročne zaobljube v domači cerkvi, tako kot pred petdesetimi leti. Slovesno mašo je daroval gospod Ervin Mozetič, somaševal pa je košanski župnik Zdenko Štrukelj. Domačinki sta praznično okrasili cerkev, košanski pevci pa so mogočno zapeli. V družbi svojih najbližjih sta vidno ganjena

Marta in Frenk Grže ponovno obljubila, da si bosta za vedno ostala zvesta.

Naj vaju še naprej vodi ista ljubezen, ki vaju je pripeljala do zlate poroke. Srečno!

Damjana Morel, foto: Jože Pavzin

Slovesnost ob 80-letnici konca 2. svetovne vojne

18. maja smo s kulturno prireditvijo v Krpanovem domu slovesno proslavili 80-letnico konca 2. svetovne vojne. To je bila sklepna prireditev v nizu spomladanskih srečanj, predavanja o tem dogodku v Parku vojaške zgodovine in krajša slovesnost pred obeležjem v Zagorju.

Posebno vzdušje je pripravil **Partizanski pevski zbor**, ki je v lanskem letu praznoval 80-letnico ustanovitve. Takrat, še v vojnih dneh, je **Karol Pahor** zbral prvih 17 pevcev, okrevajočih ranjencev, ki niso mogli sodelovati v bojih. Od tod izvira prvo ime zbora – **Invalidski pevski zbor**. Ponesel je pesem med borce, dvignil borbeni duh in hrabil partizane v najtežjih trenutkih. Tudi na prireditvi je zapel več pesmi z vojno tematiko. Udeležence pa je navdušila tudi **Vilharjeva Lipa zelenela je**.

Predsednica občinskega odbora ZB Boža Pečko je obudila zgodovino najhujših bojov na območju Ilirske Bistrice, Snežnika, Rupe in Pivke. Podpis predaje nemškega 97. armadnega korpusa s 16.000 vojaki 7. maja v Zagorju je nedvomno podatek, vreden pomnenja. Aplavz občinstva sta požela tudi naša še živeča 100-letnika Alojz Sedmak iz Juršč in Stanislav Korent iz Pivke, ki sta vojno doživela in preživela, ter nam pred časom pričala o tej kruti vojni – oba sta bila partizana (razumljivo, da se dogodka nista mogla udeležiti).

Slavnostni govornik Marjan Šarec je bil mnenja, da brez zmage partizanov v 2. svetovni vojni ne bi bilo samostojne Slovenije. Poudaril je tudi našo vključenost v EU in NATO; obe organizaciji sta garant našega razvoja in varnosti. **Podžupanja Občine Pivka Majda Godina** je predstavila občino z vsemi naravnimi danostmi: presihajočimi jezeri, živalskim svetom in centrom Dina ter Parkom vojaške zgodovine.

V nadaljevanju programa smo uživali v petju skupine **Studenec**, ki je obudila koroško **N'mal čez Izaro, Mati piše pismo belo – Oblaki so rdeči**. V spremljajočem tekstu prireditve je bil obujen spomin na vas **Čepno** in 17. januar 1944. Nemci so zaradi skrivanja kurirjev, deportirali sedem moških in jih odgnali v taborišča. Med njimi tudi očeta **Dore Hrvatič**. Umrli je v Dachau na njen 3. rojstni dan. Izgubo, ki jo spremlja vse življenje, je prelila v pesem **Nihče 62783**. Pesem je odlično interpretiral **Igor Rojc**.

Posebej nas je prevzel **Kristjan Arh**, mlad glasbenik, ki se igranju harmonike posveča od otroštva in v igranju združuje znanje, ljubezen in predanost.

Učenci **OŠ Pivka** vedno navdušijo, tokrat s skupinskima recitacijama **Naš svet** avtorice **Milene Batič** in **Prižgimo luč ljudje F. Milčinskega Ježka**.

Pravijo: »Uspeh pride takrat, ko se zavemo, da so vse ovire samo izzivi, ki jim pomagajo postati boljši.« Skupino je vodila šolska svetovalka **Alenka Tomšič**. Izredno navdušenje je požela recitacija 6-letne **Eme Črnilogar** s pesmijo **Domovina**.

Med drugo svetovno vojno so nastale številne partizanske pesmi, poustvarjene iz že znanih napevov ali tragičnih doživetij. Ko smo ob zaključku prireditve, skupaj s Partizanskim pevskim zborom zapeli **Vstajenje Primorske**, smo se zavedali, kako težko je bila pridobljena naša svoboda.

In sklepna misel prireditve! Spoštujmo našo domovino Slovenijo! Srečno Pivka!

Občinski odbor ZB Pivka, foto: Jože Pavzin

Nikdar več

16. maja, v dneh, ko so se pred 80. leti iz naših krajev umaknile še zadnje sovražne enote, smo v okviru Odbora za varstvo kulturne dediščine našega UNESCO biosfernega območja na poseben način obeležili konec 2. svetovne vojne. Vlasta Beltram je predstavila dogajanje v zadnjih dneh vojne na območju med Slavnikom, Snežnikom in Vremščico ter samo osvoboditev. Člani uredniškega odbora pa smo predstavili knjižico odbornikov z naslovom *Spomini vojnih obeležij*, pozvali k miru in spravi ter udeležence povabili, da se naslednji dan udeležijo spominskega dne Občine Divača na Kozjanah.

Upokojena zgodovinarica, ki je kot kustosinja za novejšo zgodovino v Pokrajinskem muzeju Koper celotno delovno dobo preučevala med drugim tudi naše kraje, **Vlasta Beltram**, se je v svoji predstavitvi osredotočila na nemške in kolaborantske sile (ustašev, domobrancev, četnikov, nedičevcev, ...), ki so ob koncu druge svetovne vojne prišle v naše kraje. Razložila je tudi, kako pomembno je bilo to območje za nemškega okupatorja, ki je do konca vojne držal v rokah obrambno linijo od Reke do Snežnika, kar je privedlo do hudih bojov okoli Ilirske Bistrice.

Sledila je predstavitev knjižice »**Spomini vojnih obeležij**«, za pripravo katere se, po besedah **predsednice odbora za varstvo kulturne dediščine BO Špela Prunk**, razlog skriva v delavnici, posvečeni vojni memorialni dediščini, ki jo je pred leti v okviru odbora vodil **dr. Borut Klabjan** iz Znanstveno raziskovalnega središča Koper. Razlago, zakaj in kako se je lotila zapisovanja zgodbe, je podala pobudnica zbiranja spominov **Jožica Planinc**. V knjižici si tako lahko preberemo štiri zgodbe posameznikov, katerih imena so vklesana na vojnih obeležjih našega biosfernega območja ter spomine na **partizansko bolnico Zalesje**. Jožica Planinc iz Divače je zabeležila zgodbo Ivane

Požar iz Potoka, Mirjam Frankovič Franetič iz Famelj je z gospo Marijo Magajna opisala zgodbo sovaščana Jožefa Križmana, Gorazd Maslo iz Ostrožnega Brda je zabeležil otroške spomine sovaščana Antona Vovka na dr. Gadžijeva in bolnico Zalesje. Zala Mavrič je z mentorico Nadjo Baša iz Ilirske Bistrice in Edom Grkom zapisala zgodbo Grkovih iz Male Bukovice. Dora Hrvatič iz Male Pristave je povedala zgodbo o svojem očetu Jerneju Penku iz Čepnega in ostalih čepljanskih dachauskih žrtvah, ki jo med drugim ohranja v svojih pesmih.

Unesco je bil 1946 ustanovljen z namenom, da s pomočjo izobraževanja, kulture in znanosti gradi trajni mir. Rodil se je iz prepričanja, da sprava in razvoj zahtevata medsebojno razumevanje, spoštovanje dostojanstva vseh ljudi ter intelektualno in moralno solidarnost človeštva. V upanju, da smo prispevali vsaj drobec k temu spoznanju, se člani uredniškega odbora zahvaljujemo vsem sodelujočim odbornikom in udeležencem dogodka.

Špela Prunk, dr. Denis Cerkvenik, Darja Kranjc, foto: Špela Prunk in Darja Kranjc

Pričevalci preteklosti našega kraja

V Društvu za krajevno zgodovino in kulturo Lipa Pivka so se pred šestimi leti odločili, da poskusijo zbrati nekdanje prebivalce Pivke, ki so del svojega otroštva preživeli v takratnem Št. Petru na Krasu. Takrat je bilo tu 122 otrok, otrok – vojnih sirot, ki so v letih 1947 do 1951 prebivali v nekdanji Windischgrätzovi vili.

Na prvem srečanju se jih je leta 2019 zbralo 16, letošnjega se je udeležilo le nekaj nekdanjih vojnih sirot, prišli pa so njihovi sorodniki. Čas je naredil svoje in pričevalcev tistih časov je vse manj. Prav zato je nujno, da se posvečamo temu delu naše zgodovine, da ne gre v pozabo. Takratno nekajletno bivanje in šolanje nekdanjih pivških sirot je treba umestiti v lokalno in narodno zgodovino. Letos pa je tudi 80. obletnica konca 2. svetovne vojne, po koncu katere so se takrat otroci znašli pri nas. Tako ima tudi ta spomin večplasten in simbolen pomen. Pred sproščenim druženjem in pogostitvijo so organizatorji izrekli tudi zahvalo Občini Pivka, ki je omogočila in finančno podprla srečanje.

Prijetne spomine pa nam je podala gospa Marija Tomšič iz Zagorja, ki danes živi na Baču, saj je z odličnim spominom kljub svojim 90-im letom pripovedovala, kako je hodila v dom in skupaj z drugimi otroki nosila sirotam različne šolske pripomočke ali priboljške, ker so se jim smilili. Veliko prebivalcev Zgornje Pivke je takrat v sicer skromnih časih po svojih močeh pomagalo. V Mladinskem domu Toneta Tomšiča so bili nastanjeni otroci, ki so med drugo svetovno vojno ostali brez enega ali obeh staršev. To je bil čas, ki je povzročil veliko gorja družinam in posameznikom, najbolj ranljiva skupina pa so bili otroci. Vendar so preživeli tisto obdobje in vsak po svoje zaživel na novo. Kot vojne sirote

so drugi dom dobili v tem domu, ki je deloval v podržavljeni Windischgrätzovi vili, Pivčanom pa je danes še bolj poznan kot nekdanji sedež podjetja Javor. Danes pa je ta stavba na žalost številnih domačinov prišla v zasebne roke.

Kulturno društvo Lipa je v sodelovanju z drugimi ustvarjalci pripravilo bogat kulturni program. Nastopili so otroci cerkvenega zbora iz Košane s pesmicama, ki so naše goste popeljali v čase otroštva, ki je bilo težko, pa tudi brezskrbno. Zborček vodi zborovodkinja Damjana Morel, na kitari jih spremlja Helena Penko. Sledil je nagovor Ernesta Margona, ki je skupaj s sedaj pokojnim Silvanom Vidrihom in Vladimirjem Grželjem pred leti organiziral prvo srečanje, ki se je odvijalo v Slovenski vasi pri Ekomuzeju. Spomini so gotovo močni. Glasba pa je prisotne povezala še dvakrat. Miloš Možina je zaigral na svoje orglice in segel v srce, mladi harmonikar Lenart Margon pa je z melodijami Avsenika in Lojzeta Slaka razvedril prisotne. Franko Pleško, čigar mama je bila tudi v mladinskem domu, se je spomnil na svojo mamo in na težke vojne čase, v katerih

so okupatorji pomorili velik del njegove družine. Ob koncu srečanja pa je bivši gojenec doma Franc Gombač iz Ilirske Bistrice živahno povedal nekaj svojih zanimivih spominov in prigod, ki so bile včasih precej nevarne, saj so takratni otroci stikali po gozdu okrog Št. Petra in našli tudi kakšno bombo. K sreči se je vse dobro končalo. Zapisal je več zgodb, spominja se marsičesa, kar bi bilo vredno ohraniti. Enotna volja vseh prisotnih je bila, da bodo še naprej ohranjali vezi in sporočali svetu, da so bili tudi otroci – vojne sirote del naše zgodovine, povezane z II. svetovno vojno. Sporočilo srečanja je bilo, da je vsaka vojna zlo in da hočemo in potrebujemo le mir. V prihodnje pa imajo načrt še bolj povezati še živeče gojence doma in njihove svojce ter dragocene spomine ohraniti v knjižnem zapisu. Tu je dragoceno delo že opravil in zbral veliko pričevanj, dokumentarnega in slikovnega gradiva Vladimir Grželj iz Herpelj. Njegovo raziskovalno delo bo temelj knjižne izdaje, ki jo naslednje leto načrtujejo v Društvu za krajevno zgodovino in kulturo Lipa Pivka.

Irena Margon, foto: arhiv KD Lipa

Nocoj je ena luštna noč

V Šmihelu smo tudi letos ob kresni noči in v pričakovanju dneva državnosti doživeli prav poseben večer. Prireditev Nocoj je ena luštna noč, ki jo že tradicionalno pripravlja Kulturno društvo Šmihel, je ponovno združila lokalne ustvarjalce, glasbene navdušence in prijetno publiko v sproščenem, toplen in domačem vzdušju. Večer je bil posvečen trem stvarim: praznovanju kresne noči, dnevu državnosti in ljubezni do kulture. Na vrtu Štrenarjevih, ki so za prireditveni prostor gostoljubno ponudili svoj vrt, so se zbrali vsi šmihelski pevci in posebni gostje. Nastopili so vsi sestavi Kulturnega društva Šmihel, od najmlajših do tistih z najdaljšim stažem, ter gostujoča Postojnska godba 1808, ki je

s svojo mladostno energijo in mogočnim zvokom še dodatno obogatila program. Skozi program je z veliko topline in duhovitosti občinstvo vodila Doroteja Kaluža. Prireditev ni bila le pevska izkušnja, temveč pravo praznovanje skupnosti – sodelovanja, glasbene ustvarjalnosti in radosti, ki jo prinaša skupno petje. Obiskovalci so napolnili vrt in s svojim razpoloženjem poskrbeli, da je bilo vzdušje skoraj festivalsko. Ob koncu prireditve so vsi nastopajoči skupaj z občinstvom zapeli pesem, po kateri dogodek tudi nosi ime – Nocoj je ena luštna noč – in s tem simbolično zaokrožili večer, ki ga bomo še dolgo nosili v spominu.

Kulturno društvo Šmihel

Slovenski otroški zbor 2025

Slovenski otroški zbor je vsakoletni projektni zbor, ki se že od leta 2002 tedensko zbira konec junija. V njem je v vseh letih prepevalo preko tisoč mladih pevcev iz Slovenije in zamejstva. Letos se je za sodelovanje odločilo pet učenk iz naše občine: Nika Sotlar, Rebeka Šabec, Vita Juvan, Maja Morelj in Tia Belovec.

Bogat program pevskih vaj so zaključili z dvema koncertoma, v cerkvi svetega Petra v Ilirski Bistrici in v Slovenski filharmoniji v Ljubljani. Umetniški vodja zbora je Damjan Močnik, kot dirigentke pa so letos sodelovale Neža Križnar Ristič, Nadja Janežič in Petra Habjanič Gregorc.

Damjana Morel

Obsežna prenova Notranjskega muzeja Postojna

Notranjski muzej Postojna bo kmalu zaživel v prenovljeni podobi. Na nedavni tiskovni konferenci so predstavniki muzeja predstavili tretjo fazo obsežne obnove garnizije, ki bo obogatila tako razstavne prostore kot infrastrukturo, muzejsko trgovino in digitalne vsebine. Projekt Kul(turizem), ki ga Občina Postojna in Zavod Znanje Postojna izvajata v skupni vrednosti 2,1 milijona evrov, je zasnovan kot preplet kulturne dediščine, sodobnega muzealstva in trajnostne naravnosti.

Prenova bo v ospredje postavila predstavitev kraških jam skozi čas. V prenovljeni kleti muzeja bo razstava razdeljena na dva vsebinska sklopa: prvi bo prikazoval zgodovino jam pred človekovim posegom, drugi pa osvetljeval različne načine rabe jam v zgodovini – od pribežališč v času turških vpadov, skladišč ledu in vojaških objektov med prvo in drugo svetovno vojno, pa vse do njihove uporabe kot odlagališča odpadkov.

Avtor razstave kustos Tine Kaluža je novinarje popeljal skozi nastajajočo postavitev in izpostavil tudi duhovno razsežnost razstave – jame kot prostore religije. Pomemben poudarek bo namenjen tudi okoljski ozaveščenosti. Del razstave bo sestavljala umetniška inštalacija iz odpadkov, najdenih v jamah, ki bo služila kot trajen opomnik o odgovornosti do narave.

prvič predstavil večje muzealije, doslej skrite očem obiskovalcev. Med njimi bodo prva bencinska lokomotiva iz Postojnske jame, mehanični raženj iz 17. stoletja in drevak. V bližini bo postavljen tudi lapidarij z ostanki kipov, fosilov in drugih težje predstavljaljivih eksponatov.

Muzejska trgovina, ki postaja vse pomembnejši del turistične ponudbe, bo deležna vsebinske in oblikovne nadgradnje. **Kustosinja Ana Čič**, ki je soavtorica razstave, napoveduje razširjen asortiman izdelkov, povezanih z razstavami, ter razvoj novih, izvirnih produktov, ki bodo obiskovalcem omogočili, da del muzejske izkušnje odnesejo s seboj. Veliko pozornosti bodo namenili promociji in učinkovitemu komuniciranju novih turističnih produktov ter digitalizaciji. Dostopnost muzeja invalidom, slepim in slabovidnim bodo nadgradili s prilagoditvami za obiskovalce z motnjami sluha, je povedala **vodja muzeja Tina Poljšak**.

Posebno novost predstavlja ogledni depo, ki bo javnosti

AFČ, foto: Valter Leban

Poslovilni koncert Vokalne skupine Elúm

Po dvajsetih letih ustvarjalnosti, drznosti in glasbene svežine so se mule – uradno Vokalna skupina Elúm – 18. maja poslovile s koncertom v dvorani Glasbene šole Postojna. Dogodek je bil več kot le zaključek poglavja: bil je ganljiv poklon skupnemu muziciranju, prijateljstvu in času, ko je pesem združevala različne generacije pevk – tudi tiste, ki so medtem pavzirale in se tokrat znova vrstile na oder.

Skupino je celotno obdobje vodila **Karolina Repar**, dirigentka in gonilna sila zasedbe, ki ji je vtisnila prepoznaven umetniški pečat. Ob njej je nastopil tudi multiinstrumentalist **Blaž Podobnik**, ki je z Elúm sodeloval že od začetkov. Koncert je postregel z najboljšim, kar so mule ustvarile v dveh desetletjih: izvirnimi priredbami ljudskih pesmi, nagrajenimi tekmovalnimi skladbami, nostalgičnimi popevkami ter nepozabnimi avtorskimi projekti. Prav po priredbah ljudskih pesmi so bile najbolj prepoznavne – v njih so izživele največ svoje ustvarjalnosti. Pred desetimi leti so izdale svoj prvi CD. Leta 2011 so prvič

stopile na tekmovalni oder, in sicer na regijsko tekmovalno odraslih pevskih zasedb. Skladbi **Vsi potoki** in **Kam hitiš** sta zazveneli na dveh različnih tekmovalnih – tematskem tekmovalju Sozvočenja in regijskem tekmovalju. S skladbo **Coprnicca Zofka** pa so leta 2015 osvojile zlato priznanje in posebno nagrado za najboljšo izvedbo moderne skladbe.

Poleg ljudskih pesmi so mule ustvarile tudi tematske projekte, med katerimi izstopa zbirka otroških izštevank in rimank z naslovom **Nace ima dolge tace**. Glasbo zanjo je napisal **Blaž Podobnik**, priznani glasbeni pedagog in skladatelj. Med mulami je nato iz svežih materinskih doživetij zrasel še en avtorski projekt – **Pesem za podmladek**.

Čeprav so na slovesu zapele **Adijo, pa zdrava ostani**, njihova zgodba še dolgo ne bo potihnila – ne v posnetkih, ne v spominih in zagotovo ne v srcih poslušalcev.

AFČ, foto: Matej Škrlić

Srečanje klap v Gornji Košani

7. junija so se na prizorišču pri cerkvi v Gornji Košani srečali pevci osmih klap. Deseti jubilejni klapski koncert so v sodelovanju z Občino Pivka in JSKD Postojna organizirali prizadevni člani Klope Škvadra. Poleg domačinov so nas s svojimi glasovi razvajale še Klapa Fritule, Klapa Puntape, Klapa Mirakul, Klapa Bela Istrijana, Klapa Galeb, Klapa Capris in VS Kresnik. Vsaka klapa se je predstavila s tremi skladbami s tradicionalnim dalmatinskim napevom. Kot zadnja je nastopila Klapa Škvadra, ki je številno občinstvo navdušila z dodatkom ob spremljavi glasbil. S svojim petjem so pričarali prijetno mediteransko vzdušje in nas v mislih ponesli na brezskrbne poletne dni ob morju, polnem slanega morskega zraka in vonja po borovcih.

Povabili so nas na veliki jubilejni koncert ob 15-letnici, ki bo

15. oktobra v dvorani Skala v Pivki. Obljubljajo nepozabni večer s številnimi gosti, pesmimi in emocijami, ki jih pišejo že petnajst let.

Nevenka Šelj, foto: Jože Pavzin

Od Čarovnije v otroški sobi do 20-letnice društva

24. maja je Baletno društvo Postojna predstavilo novo letno produkcijo, baletno predstavo **Čarovnija v otroški sobi**. Predstava je nastala pod umetniškim vodstvom režiserke Tine Leder, ki je ob pomoči koreografinj Eve Berginc, Mire Marič in Valerije Želko Rebec ustvarila raznolik program. Sedemnajst točk je izvedlo 90 plesalk in plesalcev iz Postojne in Cerknice, med njimi tudi najmlajši člani društva. Scenografija, za katero so poskrbeli Zavod Dagiba, Alenka Požar in Silvester Čuk, ter kostumografija Alenke Požar so ustvarili domišljijско okolje, ki je dodatno poudarilo pripovednost plesa. Program je povezovala Katarina Kocman, produkcijsko in organizacijsko pa sta dogodek vodili Mateja Kocman in Nevenka Burger.

Zgodba, umeščena v idilično otroško sobo tik pred spanjem, pripoveduje o deklici, ki izgubi svojo najljubšo plišasto igračo – Zvezdico. Ko ura odbije polnoč, soba oživi, igrače pa se spreminjajo v pravljичne spremljevalce in deklici pomagajo pogumno premagati strahove ter znova najti Zvezdico. Predstava v dveh sobotnih terminih je bila obakrat razprodana. **Predsednica društva Mateja Kocman** je izpostavila: »Odziv obiskovalcev je bil preprosto pravi balzam za naše koreografinje in baletne učiteljice, kot za nas, ki vodimo društvo. Seveda pa so bili najbolj veseli odziva vsi otroci.«

V šolskem letu 2024–2025 je Baletno društvo Postojna na oder Kulturnega doma Postojna postavilo kar dve produkciji: poleg majske predstave **Čarovnija v otroški sobi**, ki jo bodo ponovili v Cerknici to nedeljo, 1. junija, še decembrsko praznično predstavo **Skrivnostna dežela vil**. Medtem ko sta predstavi širili čarobnost na domačem oderu, so se članice in člani društva aktivno pripravljali za vrsto tekmovanj. Na mednarodnem tekmovanju TUTU GRAND PRIX 2025 v Lendavi (23.–26. april) je **Eva Mekina**, v koreografiji **Nike Lipolt**, v solo kategoriji 14–16 let (amaterska skupina) osvojila odlično četrto mesto.

Tekmovanje je organiziralo DBUS – Društvo baletnih umetnikov Slovenije. Pod mentorstvom **Gašperja Kunška** je **Lovro Zajc** na državnem prvenstvu v sodobnem plesu **OPUS 1** (JSKD) šesto leto zapored prejel zlato priznanje. S tem uspehom si je prislužil tudi uvrstitev na **16. Mednarodni festival mladih ustvarjalcev**, ki je potekal 19. aprila 2025 v Slovenskem ljudskem gledališču Celje. Festival **OPUS 1** je namenjen promociji sodobnega plesa in odkrivanju novih koreografsko nadarjenih plesalcev, pri čemer mentorji spodbujajo njihovo samostojno ustvarjalnost. Društvo je sodelovalo tudi na Območni reviji plesnih skupin Primorske – **PLESNE MINIATURE 2025** v Portorožu, kjer sta pod vodstvom koreografinje **Mire Marič** nastopili dve skupini sodobnega plesa: **UTRIP** in **VRTINEC**. Baletno društvo Postojna se je s koreografijo z naslovom **V mreži misli**, koreografinje **Mire Marič**, v Avditoriju Portorož odlično odrezalo, saj je **selektor Igor Sviderski** koreografijo uvrstil na regijsko revijo plesnih skupin, ki je potekala 30. maja v Kulturnem domu Izola. V koreografiji so zaplesale **Adelina Džebić, Iva Mislej, Zarja Požar, Nia Sajovic, Lea Maslo, Brina Bavdek, Zala Perko, Natali Jocić, Noa Bavdek**. Navdušile so tudi **državno selektorico Snježano Premuš**, ki je koreografijo **V mreži misli** uvrstila na državno srečanje z naslovom **Festival plesne ustvarjalnosti mladih Živa 2025**, kjer bodo prikazane najbolj kakovostne plesne miniatures iz cele Slovenije. Festival bo potekal med 13. in 15. novembrom 2025 v Centru kulture Španski borci v Ljubljani.

Kar 31 plesalk je sredi junija zelo uspešno opravilo izpite iz klasičnega baleta **po programu Ministrstva za šolstvo** (1. do 6. razred) na **Glasbeni šoli v Ilirski Bistrici**.

Vodstvo Baletnega društva Postojna se skupaj z baletnimi učiteljicami že pripravlja na novo šolsko leto in oblikuje delovni načrt za jubilejno, 20. leto delovanja, saj bo društvo 6. junija 2026 praznovalo svoj 20. rojstni dan.

Alenka Furlan Čadež, foto: Valter Leban

Suhorje – navdih za umetnike

Sobota, 21. junija, je bila letos za vas Suhorje že tretje leto zapored poseben dan. V vasi se je zbralo kar 14 slikark in slikarjev, ki so se ponovno udeležili likovne kolonije, slikanja različnih motivov po vasi in v okolici. Več kot polovici lanskim umetnikov se je pridružilo precej novih.

Prvi poletni dan, pred praznikom Janeza Krstnika, nas je spomnil na stare običaje, ko so vaščani s šopki cvetja na vratih ali oknih odganjali zle duhove in tako varovali svoje domove.

Uresničitev 3. likovne kolonije je ponovno prevzelo in organiziralo **Kulturno društvo Lipa Pivka** ob sodelovanju **Vaškega društva Suhorje**, seveda ob podpori in sodelovanju **OI Postojna JSKD** in finančni podpori **Občine Pivka**. Že drugič smo se odločili za organizacijo otroške likovne delavnice, katere se je udeležilo kar 16 otrok iz Suhorja in okoliških vasi. Mentorstvo in svetovanje otrokom pri slikanju sta letos prevzeli mladi likovni ustvarjalci Jerneja Srebot in Sara Vodopivec, ki sta usmerjali, svetovali in pomagali otrokom pri njihovi likovni ustvarjalnosti. Dan je potekal po scenariju, uvodni napovednik sem izvedla **Irena Margon**, kulturni program so pripravile **deklice iz Suhorja** z glasbenimi točkami na klavirju, violini in harmoniki, najmlajša Tereza pa je deklamirala dve pesmici Anje Štefan. **Kristina Dekleva**, članica vaškega društva je pozdravila skupno dejavnost kot primer medkulturnega sodelovanja več društev iz različnih krajev. Pred začetkom kolonije je vse prisotne pozdravil tudi **občinski svetnik Ernest Margon**, ki je spregovoril o povezovanju, ki ga prinaša pristna domača kultura v oddaljenih krajih. Likovna ustvarjalnost je povezala tudi glasbo in umetnostno besedo.

Sledila je otroška delavnica, otroci so risali različne motive in se učili novih veščin. Po delavnici so otroci spremljali še poseben program zanje, **Irena Margon** jim je skozi kamišibaj tehniko pripovedovala pravljico Zrcalce, **Anja Kocman** pa jim je povedala slovensko ljudsko pravljico, pri kateri so navdušeno sodelovali. Odrasle slikarke in slikarji pa so »lovili« svoje motive po vasi, ki so jih kasneje upodobili na svojih platnih. Mentor likovne kolonije **akad. slikar Bagrat Arazyan** je spremljal umetnike ob njihovem

delu, nato pa se je tudi sam poglobil v svoj motiv, ki ga je slikal. Dobro poznani akvarelist **Janez Ovsec** iz Logatca pa je kolegicam slikarkam razložil, kako se slika akvarele. Zbrana slikarska dela predstavljajo različne tematike, od krajine do stavbne dediščine in vsaka slika odraža notranjo harmonijo človeka s tisto tematiko. Srečanje smo zaključili v gostoljubnem slogu, pregledali delo dneva, podelili zahvale za sodelovanje in platno za risanje, **koordinatorica OI JSKD Postojna Anja Kocman** pa je vsem poleg priznanj podelila še lične predpasnike za umetniško ustvarjanje. Članice **vaškega društva Suhorje** so poskrbele za domačo joto in gobovo juho ter pijačo, saj je bil dan zelo vroč. Hvala vsem za pomoč in sodelovanje, **Občini Pivka** za finančno podporo kulturnim dejavnostim, **JSKD Postojna** za finančno podporo, **Vaškemu društvu Suhorje** za gostoljubnost, **KD Lipa** pa za prizadevanje in ohranjanje kulturnih stikov.

Irena Margon, foto: Ernest Margon

Razstava 3. likovne kolonije Suhorca in Suhorje 2025 odprta na vaški shod

13. julija je bila po sveti maši (shod na Suhorju v čast sv. Marjete) odprta razstava likovnih del, ki so jih naslikali udeleženci letošnje likovne kolonije na Suhorju. Umetniška dela je v galerijo vaške hiše postavil **kurator in mentor likovne kolonije Bagrat Arazyan**. Razstavo slik si lahko ogledate po dogovoru s **predsednico Vaškega društva Suhorje Brigito Volk**, 041 425 183. V septembru bo razstava postavljena v knjižnici v Pivki. Vabljeni!

I.M., foto: E.M.

Razstava Slovenskega društva Hospic

9. julija je Slovensko društvo Hospic, Območni odbor Primorsko-Notranjska, v Krpanovem domu v Pivki odprl fotografsko razstavo ob tridesetletnici delovanja društva. Razstava gostuje po Sloveniji v krajih, kjer deluje Hospic in predstavlja izobraževanje prostovoljcev za delo v društvu. Fotografije so delo Matije Tomca, prostovoljca in priznanega fotografa, ki s fotoaparatom spremlja delovanje društva.

Na začetku sta vse obiskovalce pozdravila **Jana Gržinič**, direktorica Zavoda za turizem in **Ernest Margon**, predsednik območnega odbora. V nagovoru je predstavil delo društva in izrazil upanje, da bo razstava privabila v društvo nove prostovoljce, saj kdor daje v medčloveških odnosih, tudi sam obilo prejema. Pred odprtjem razstave je bil krajši kulturni program s prepletom misli iz knjige Carmen L. Oven z naslovom *Do kdaj živim in glasbenim delom Miloša Možine* z orglicami. Poseben glasbeni nastop je pripravil **Oleksander Mironenko**, ki se je k nam zatekel pred vojno v Ukrajini in začasno živi v pivški občini.

Na kitaro je zaigral in zapel ukrajinsko ljudsko pesem, ki govori o materi, domu in ljubezni in potem na željo prisotnih še eno občuteno pesem.

Razstava bo na ogled v avli Krpanovega doma vse poletje do 15. avgusta.

Irena Margon, foto: Anita Boštjančič

Pobeg in preobrazba

V galeriji Krpanovega doma v Pivki so 15. junija odprli razstavo *Pobeg in preobrazba* (Escape and Transformation) avtorice Natalie Lopatnikove. Razstavo je pripravil Center sodobne umetnosti Pivka ob podpori Občine Pivka in Zavoda za turizem Pivka, zasnoval pa jo je kurator Bagrat Arazyan.

Natalia Lopatnikova, multidisciplinarna umetnica, industrijska oblikovalka in umetnostna zgodovinarica, živi in ustvarja v Sloveniji. Njeno ustvarjanje zaznamujejo bogato umetniško znanje, družinska umetniška tradicija – njen dedek je bil priznani kipar Vladimir Efimovich Tsigal – ter navdih, ki ga črpa iz sodobne in japonske umetnosti, zlasti iz del Takashija Murakamija, je v spremljajoči publikaciji zapisala likovna kritičarka in kuratorica **Anamarija Stibilj Šajn**.

Najnovejši slikarski cikel umetnice temelji na pojmu eskapizma – psihološkem bežanju iz realnosti v samosvoj svet. Lopatnikova umetnost razume kot sredstvo za odmik od sodobnih družbenih, eksistencialnih in tehnoloških pritiskov, vključno z vprašanji umetne inteligence. V svetu, kjer se prepletata naravno in umetno, postane umetnost most med begom in evolucijo. Z živahnimi barvami in kaotičnimi oblikami umetnica ustvarja likovno krajino, kjer umetno poganja organsko, narava in čustva pa si znova prisvajajo, kar je nekoč ustvaril človek. Po besedah **Anamarije Stibilj Šajn** je slikarstvo za Lopatnikovo hkrati zatočišče in preobrazba – kraj, kjer se iz nasprotij rojeva nova celota, umetnost z močnim humanističnim sporočilom. Sporočilom, da je za preživetje ključna prilagodljivost in da svoboda pripada enotnosti.

AFČ, foto: foto: CSU Pivka

Odprtje prenovljenih muzejskih zbirk v Parku Škocjanske jame

V juniju so v Parku Škocjanske jame tudi uradno odprli vse tri nedavno obnovljene muzejske zbirke v Delezovi domačiji: geološko, biološko in arheološko. »To niso zgolj klasične muzejske postavitve. Z njimi smo ustvarili interpretacijski center, ki ima jasen namen: izobraževati, ozaveščati in povezovati,« poudarjajo v Parku.

Temeljna ponudba Parka Škocjanske jame je osredinjena na treh doživetjih, ki vsakemu obiskovalcu omogočajo stik z naravo, kulturno dediščino in izkustvenim učenjem: **Škocjanske jame**, prek katerih se ne sprehajamo le v globine kraškega sveta, temveč tudi v plasti geološke zgodovine in pogumnega raziskovanja tega skrivnostnega podzemlja, **Učna pot Škocjan**, ki na interaktiven način ozavešča o naravnih posebnostih tega območja, bogati kulturni dediščini ter o tesnem sobivanju človeka in narave ter **muzejske zbirke**. Muzejska zbirka o zgodovini raziskovanja Škocjanskih jam v Sprejemnem centru Parka in etnološka zbirka v J'kopinovem skednju

hranita in predstavljata bogato kulturno in etnološko dediščino tega prostora.

Obisk Parka je priložnost za učenje in razumevanje edinstvenega kraškega sveta. Ob tem pa spodbujamo k spoštljivemu raziskovanju kraškega podzemlja, učne poti in bogate dediščine, zbrane v muzejskih zbirkah.

PVI, AFČ, foto: Borut Lozej

Jamski praznik »Belajtnga«

Zadnja nedelja v maju je bila v Parku Škocjanske jame tudi letos že tradicionalno posvečena Belajtngi – Jamskemu prazniku, ki se od leta 2007 naprej odvija kot Dan regijskega parka Škocjanske jame. Obiskovalci so ta dan v del jam vstopili brezplačno, izjemno živahno pa je bilo tudi na površju, kjer se je odvijal spremljevalni program.

Obiskovalci so se sami brezplačno sprehodili po delu Škocjanskih jam in se ob prihodu na površje v Škocjanu in Matavunu pomudili ob stojnicah z dobrotami in izdelki lokalnih ponudnikov, prisluhnili ubrani godbi Pihalnega orkestra Divača in petju Hrušiških fantov, si ogledali poučno predstavo o obnavljanju suhih zidovčencev OŠ Divača, se sprehodili med razstavljenimi fotografijami, občudovali predstavo lipicancev, se poglobljeje spoznali s kraškim ovčarjem, se preizkusili v »škrovanju« ali pa se udeležili katere od številnih delavnic za otroke. Na ogled sta bili tudi muzejski zbirki v Delezovi domačiji in etnološka zbirka v J'kopinovem skednju. Tudi letos so k uspešni izvedbi praznika pripomogli številni sodelujoči.

Park Škocjanske jame, AFČ

Popravek

V majski številki Pivškega lista smo v prispevku z naslovom Suhorje v znamenju Jožefovega in velike noči napačno navedli akademski naziv Davorja Kernela. Pravilno naveden akademski naziv je **mag. Davor Kernel**.

Za napako se opravičujemo.

Uredništvo

Čajanka s poezijo ob 80-letnici konca 2. svetovne vojne

Pomladanski del rednega srečevanja na čajankah v knjižnici Pivka se je zaključil s tematiko poezije, ki je nastajala v vojnem času ali neposredno po njej. Recital je bil posvečen 80-letnici konca II. svetovne vojne.

Zbralo se je 10 rednih udeležencev čajank, ki so brali pesmi, posvečene vsem, ki so padli ali umrli za svobodo, umrli zaradi nesmisla, nerazumevanja, sovraštva, ki se tako rado razplamti v vojnem času. Spomnili so se vseh trpečih, ki so svoja občutja zapisali v pesmih. Tako so recitali pesmi **Franceta Balantiča**, **Karla Destovnika Kajuha**, **Iga Grudna** pa še drugih pesnikov. **Dora Hrvatič** je povedala lastno pesem iz izkušenj svojih sorodnikov iz taborišča. Nekateri udeleženci so pripovedovali o lastnih izkušnjah ali težkih zgodbah svojih sorodnikov. Bilo je ganljivo in poučno. Vprašali so se, kaj se je človeštvo iz tega naučilo. Nič novega žal, želijo da bi bili vsaj dostojni in pietetni do vsakogar, ki je tako ali drugače umrl ali si je prizadeval za mir, svobodo, domovino, dom, družino, vero. Iz takih vzrokov so prihajale stiske, sledil je upor, nastale so pesmi kot opomin človeštvu.

Recital in pogovor so zaključili z mislijo, da želimo vsi živeti v miru in biti svobodni. Obsodili so vse spopade po svetu, želeli, da prevladata razum in srce, ne kapital in napuh, ki uničujeta človeštvo, odnose in seveda tudi naravo, od katere smo popolnoma odvisni.

Ob koncu so se dogovorili za ponovna srečanja v jesenskem času, kamor vabijo še nove člane, ki jih zanima umetnost in kultura.

Irena Margon, foto: KD Lipa Pivka

Predstavitev knjige o ansamblu Lojzeta Slaka

ŠEMPETER 1300 Društvo za druženje in solidarnost je priredilo Koncert glasbe Lojzeta Slaka in predstavitev knjige pisateljice Anice Levstik o ansamblu.

Navzoče so pozdravili **Srečko Likar** in **podžupanja občine Pivka Majda Godina** ter **pisateljica Anica Levstik**. Častni gost je bil **Andrej Bergant**, ki je vneto pel in ploskal godcem Slakovih melodij. Prijetno vzdušje so ustvarjali ansambel **Istrski fantje**, **Nejc Barbo** - Slakov sorodnik ter **Mitja Jernejčič** iz šole harmonikarjev. Naš vaški godec **Marjan Frank** pa je na koncu zapel pesem Poštar nekdanjemu poštarju Srečku Likarju.

Anica Levstik je z občutkom predstavila knjigo **Nocoj je glas harmonike spomine spet predramil**. Srečko Likar in Anica Levstik sta se iskreno zahvalila Občini Pivka, Zavodu za turizem ter društvu ŠEMPETER 1300. JSKD

Postojna je koncert vključila v TLK - Teden ljubiteljske kulture, vodji Anji Kocman izredna zahvala. Po koncertu smo imeli prigrizek in veselo druženje ob vsesplošnem zadovoljstvu vseh prisotnih.

ŠEMPETER 1300, foto: Jože Pavzin

Pisalni stroj v rokah domoljubov

Pisalni stroj Triumph Standard 12 s serijsko številko 232726 je bil izdelan leta 1939 v nemškem podjetju v Nürnbergu. Njegova prva lastnica je bila Tržačanka **Poldka Gruden**, partnerka **Dorčeta Sardoča** – soustanovitelja narodnoobrambne protifašistične organizacije **TIGR**. Pisalni stroj je slovenskim rodoljubom pred 2. svetovno vojno in med njo služil za matrice, s katerimi so tajna besedila razmnoževali na ciklostil. Posebne pozornosti je vredna tipka na levi strani z napisom »SIMANDL tel 24-07 Ljubljana«. **Boris Simandl** je bil namreč birotehniški mojster češkega rodu, povezan z znanimi tigrovci **Albertom Rejcem**, **Zorkom Jelinčičem**, **Franjem Marušičem** in **Danilom Zelenom** ter s pisateljem **Francetom Bevkom**. Pisalne in računske stroje je popravljal na Dvořakovi ulici 3 v Ljubljani že pred 2. svetovno vojno, potem, ko se je po kazni zaradi suma protifašistične dejavnosti preselil iz Gorice v Ljubljano.

Po 2. svetovni vojni so na ta pisalni stroj **Poldka Gruden**, profesorica **Nada Pertot** in kulturna delavka in učiteljica **Radoslava Premrl** (žena **Borisa Pahorja** in sestra **Janka Premrla – Vojka**) pretipkale leposlovje slovenskih pisateljev in pesnikov za potrebe slovenskih srednjih šol v Trstu. Desetletja, ki so sledila, je pisalni stroj ostal v hiši znamenitega pisatelja **Borisa Pahorja** in častnega občana **Občine Pivka** – vse do trenutka, ko se je Boris

Pahor s privoljenjem **Vere Sardoč** (hčere Poldke Gruden in Dorčeta Sardoča) odločil, da ga podari **Muzeju novejše in sodobne zgodovine Slovenije**.

Predmet je shranjen v **Depojih državnih muzejev v Pivki** in je last **Muzeja novejše in sodobne zgodovine Slovenije**, ki ima sedež v Cekinovem gradu v Ljubljani.

Irena Uršič

Hiša kulture

Večletni projekt Pesmi v grafiki se zaključuje

V **Hiši kulture** predstavljamo pregledno razstavo večletnega projekta **Pesmi v grafiki (2022–2025)**, ki se je letos zaključil.

Projekt raziskuje povezave med poezijo in likovno umetnostjo skozi medij grafike. Sodelujoči umetniki in umetnice so v povezavi s poezijo znanih regionalnih pesnikov in pesnice – to so **Dragotin Kette**, **Srečko Kosovel**, **Maksa Samsa** in **Miroslav Vilhar** – ustvarjali grafična dela na delavnici v našem grafičnem ateljeju. Kot uvod v delavnico so v sodelovanju s pristojno institucijo kot partnerjem pri projektu spoznali izbranega pesnika/pesnico in njegovo/njeno poezijo. Partnerji v vseh letih projekta so bili **Kosovelov dom Sežana** v sodelovanju z **Ljudsko univerzo Sežana**, **Pokrajinski muzej Koper / Grad Prem**, **Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica** in **Študijski krožek Naravna in kulturna dediščina Zgornje Pivke** z **Marjeto Marinčič** in **Andrejem Rijavcem**. Umetniki so h grafiki pristopali eksperimentalno, izven njenih osnovnih parametrov (odtis, reprodukcija), in avtorsko, kar pomeni, da so odtise z različnimi likovnimi posegi spreminjali v originale, pri tem pa uporabili tudi tipografijo kot neposredno vizualno vez s poezijo. V štirih letih izvajanja projekta je sodelovalo 16 umetnikov in

umetnic: **Suzana Brborović**, **Nina Čelhar**, **Jovana Đukić**, **Matic Flajs**, **Marko K. Gavez**, **Simon Kocjančič**, **Andreja Kranjec**, **Miha Majes**, **Erik Mavrič**, **Vanja Mervič**, **Neža Perovšek**, **Monika Plemen**, **Maša Pušnik**, **Adrijan Praznik**, **Nika Rupnik**, **Iva Tratnik**, nastalo je skupno 76 grafičnih del in štiri umetniške publikacije. Na razstavi so predstavljena izbrana dela, ki so vključena v stalno grafično zbirko **Hiše kulture**.

hisakulturepivka.com
fb.com/galerijahisakulturepivka
instagram.com/hisakulturepivka/

Mojca Grmek

K uspehom Glasbene šole Postojna prispevajo tudi učenci iz Pivškega

OPZ GŠ Postojna, foto Karmen Širca Costantini

Zadnje šolsko leto je postreglo s številnimi uspehi mladih glasbenikov, od vidnih dosežkov na domačih in mednarodnih tekmovanjih do nastopov v lokalnem okolju ter po Sloveniji in sodelovanja v mednarodnih projektih.

Glasbena šola Postojna ima v Pivki svoj dislocirani oddelek, kjer učenci lahko obiskujejo pouk nauka o glasbi, klavirja, kitare, trobil in harmonike. V zadnjem letu opazamo zlasti velik porast zanimanja za učenje harmonike.

K temu je pomembno prispeval pomlajen in zagnan učiteljski kader, ki harmoniko učencem približuje na svež način. Poleg nepogrešljive klasične glasbe, ki je temelj celostnega glasbenega razvoja otroka, se učenci srečujejo tudi z drugimi glasbenimi zvrstmi.

Iz Pivškega prihaja skoraj četrtina učencev Glasbene šole Postojna, ki dajejo velik doprinos predvsem šolskim orkestrom: dvema godalnima, pihalnemu, kitarskemu in harmonikarski komorni skupini. Člani godalnega in kitarskega orkestra so se v letošnjem šolskem letu ob rednih vajah udeležili tridnevni intenzivnih vaj na Debelem rtiču in so imeli med šolskim letom več gostovanj v različnih krajih po Sloveniji. Orkestri predstavljajo pomembno nadgradnjo pri učenju inštrumentov, predvsem pa imajo povezovalno vlogo, saj druženje in skupno igranje pri učencih spodbudita dodatno motivacijo za šolsko delo.

Glasbena šola Postojna se lahko v preteklem šolskem letu še posebej pohvali s številnimi odličnimi rezultati in nagradami tako na **državnem tekmovanju TEMSIG** kot tudi na **mednarodnih tekmovanjih** v Sloveniji in tujini.

Državnega tekmovanja se je udeležilo osem učencev, na mednarodnih tekmovanjih pa je šola zastopalo več kot 20 učencev. Iz pivškega prihajajo naslednji tekmovalci: **Naja Rutar** (violina), **Ivana Penko** (solo petje), **Tim Kokošar** (kitara), **Zala Grmek Cvelbar** (kitara) in **Julija Kristan** (kitara).

Kvaliteto svojega dela glasbena šola potrjuje tudi z lepim številom učencev, ki jih vsako leto pripravlja na zahtevne sprejemne preizkuse za vpis v srednjo šolo. Letos je takšnih učencev šest.

Kar nekaj pivških otrok je v preteklem šolskem letu pelo v projektnem pevskem zboru, s katerim je šola posnela evropsko himno **Odo radosti** in s posnetkom sodelovala pri čezmejnem projektu **GO2025Fenice** v okviru **evropske prestolnice kulture Gorica – Nova Gorica**. V projektu je ob postojnski šoli sodelovalo devet glasbenih šol, članic Zveze primorskih glasbenih šol, občina Benetke in znano beneško operno gledališče La Fenice.

Mladi glasbeniki skupaj s svojimi mentorji krojijo tudi kulturni utrip Pivke in njene okolice, saj sooblikujejo kulturne prireditve in z veseljem sodelujejo na občinskih prireditvah in raznih otvoritvah.

Glasbena šola Postojna je zaključila še eno nadvse uspešno šolsko leto, po katerem so si učenci in učitelji priigrali zaslužene počitnice.

Glasbena šola Postojna

Ko se srečata modrost in mladost

V sodelovanju z Inštitutom Antona Trstenjaka so učenci, ki obiskujejo šolsko dejavnost Dam, kar znam, tudi letos sodelovali v nizu medgeneracijskih delavnic. Namen teh srečanj je bil poglobiti razumevanje med generacijami in krepi ti medosebne odnose. Delavnice sta na prijeten in spodbuden način vodila Leja in Alen, strokovna sodelavca inštituta.

Na uvodnem srečanju so se učenci pogovarjali o svojih potrebah in željah ter razmišljali, kako se te spreminjajo skozi različna življenjska obdobja. Na naslednji delavnici so se osredotočili na pomen dobrih medosebnih odnosov. Iskali so odgovore na vprašanja, kaj gradi močne vezi med ljudmi ter kako lahko prispevamo k boljšemu razumevanju med seboj.

V medgeneracijskem klepetu sta sodelovala **Zinka Vadnjal**, upokojena učiteljica in nekdanja ravnateljica pivške šole, in **mag. Evgen Primožič**, dolgoletni predsednik Društva upokojencev Pivka. Pogovor je razkril bogastvo življenjskih izkušenj starejših in razkril, da jih kljub razliki v letih povezuje marsikaj: ljubezen do narave, glasbe, branja, domačih živali ...

Zaključno srečanje je potekalo v zadnjih dneh šolskega leta v Domu starejših občanov Pivka. Učenci so se z varovanci družili ob družabnih igrah in sproščenem pogovoru. Stanovalci doma so jih nagradili z nasmehi in iskrenimi besedami zahvale. Učenci pa so se vračali domov bogatejši za izkušnjo, ki je ne ponuja noben šolski učbenik – izkušnjo človeške bližine, povezanosti in hvaležnosti za skupni čas. Ob slovesu so obljubili, da se bodo še vrnili.

Alenka Tomšič, foto: Tea Štefančič

Drugi Festival podjetništva za mlade

Mrežni podjetniški inkubator Perspektiva je v juniju izvedel drugi Festival podjetništva za mlade, ki je letos potekal pod sloganom »Spremeni začetnika v pravega podjetnika«. Na dogodku je sodelovalo enajst osnovnih in srednjih šol iz primorsko-notranjske regije.

Festival je zaključni del sodelovanja šol z inkubatorjem v okviru start-up vikendov in podjetniških krožkov, ki že več let mladim ponujajo priložnosti za razvoj podjetniških idej in veščin. Kot poudarjajo v inkubatorju, so ravno dolgoročna partnerstva s šolami ključna za ustvarjanje spodbudnega okolja. **Dolores Keš**, vodja inkubatorja, je poudarila, da imajo mladi izjemen potencial – so radovedni, odprti, pogumni in zreli v razmišljanju. Pomembno je,

da jim omogočimo spodbudno okolje za razvoj idej, eksperimentiranje in učenje, tudi skozi napake. Dogodek je obiskovalcem ponudil vpogled v sveže podjetniške zamisli osnovnošolcev iz OŠ Elvire Vatovec Prade, OŠ Toneta Tomšiča Knežak, OŠ Košana, OŠ Pivka ter OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica, ki so skozi različne projekte pokazali veliko mero inovativnosti, samoiniciativnosti in timskega duha.

Cilj Mrežnega podjetniškega inkubatorja Perspektiva je, da festival postane stalnica – *mobilna, a vselej z istim poslanstvom*: združevati, navdihovati in opolnomočiti mlade podjetniške sile v regiji.

MPIP, AFČ

Srečanje v Romuniji

Po srečanjih v Belgiji in na OŠ Pivka so predstavniki sodelujočih šol v okviru projekta »Erasmus+, The Notes Make the Composition«, od 3. do 9. maja 2025 gostovali na šoli Liceul Teologic Adventist v Craiovi v Romuniji. Rdeča nit projekta je spoznavanje izzivov, s katerimi se v današnjem svetu srečujejo migranti in tisti, ki delajo z njimi.

Gostitelji so jim pripravili pester nabor aktivnosti, preko katerih so spoznavali, kako se spopadajo s to problematiko. Predstavili so jim delo z migranti, ki prihajajo z vojnih območij in težave z ilegalnimi migracijami. Prisluhnili so tudi izpovedim nekdanjih učencev šole o problemih, s katerimi so se srečali, ko so se po letih študija ali dela v tujini vrnili v domovino. Ogledali so si uspešno tekstilno podjetje vojnega begunca iz Sirije, ki jim je predstavil svojo izkušnjo. Poudaril je, da je za uspešno vključitev v družbo pomembno sprejemanje vrednot in navad le-

te, predvsem pa naučiti se jezika okolja. Spremljajoči program je obsegal še spoznavanje naravne in kulturne dediščine Craiove. Precej dejavnosti je bilo izvedenih izven šole: v parkih, muzejih in na univerzi. Na vsakokratnem srečanju sodelujoči učenci predstavijo tudi delček svoje kulture. Tokrat je bila to znana oziroma pomembna oseba s področja umetnosti. Pivški učenci so se izkazali s predstavitvijo Franceta Prešerna in z recitacijo balade Povodni mož. Teden se je zaključil z obiskom palače parlamenta v Bukarešti, ki je največja upravna stavba na svetu.

Takšna srečanja so tako za učence kot za učitelje priložnost za sklepanje novih prijateljstev, izmenjavo izkušenj in širjenje znanj, zato se že veselijo naslednjega.

Meta Kirn in Alenka Tomšič

Zaključna prireditev »Naravne in druge nesreče« 2024/2025

14. maja je v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Republike Slovenije na Igu potekala zaključna prireditev državnega natečaja »Naravne in druge nesreče« na temo Požarna varnost – bodi pripravljen, bodi varen v šolskem letu 2024/2025.

Na območju Izpostave Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje (URSZR) Postojna se je natečaja udeležilo 16 vrtcev in osnovnih šol, katerih otroci in učenci so izdelali skupno 156 likovnih in literarnih del. V kategoriji literarnih del je državno nagrado prejela učenka OŠ Košana, Tajda Tomšič, pod vodstvom mentorice Anite Nedeljkovič Andlovic.

URSZR, foto: Marko Trkman

8. mednarodni športno kulturni teden mladih

Ponedeljek, 26. maj, se je za šest devetošolcev iz Osnovne šole Pivka začel zelo zgodaj. Ob 4. uri zjutraj smo namreč krenili na dolgo pot proti pobrateni občini Durach v Nemčiji, kjer je po šestletni prekinitvi ponovno potekal že 8. mednarodni športno kulturni teden mladih. Srečanja se tradicionalno udeležijo mladi iz osnovnih šol iz Duracha, iz mesta Cembra v Italiji ter pivške osnovne šole.

Po skoraj osemurnem potovanju smo prispeli na parkirišče pred osnovno šolo, kjer so nas z navdušenjem sprejeli tamkajšnji učitelji, še posebne dobrodošlice pa smo bili deležni s strani **ravnatelja Günterja Franka**. Za kosilo so nam na šoli postregli s značilnim »Leberkäse«, nato pa smo se odpravili do mestne hiše, kjer nas je v svoje mesto toplo sprejel še **župan Gerhard Hock**.

V torek je sledil celodnevni izlet v mesto Memmingen, kjer smo si ogledali mestni muzej, ki trenutno gosti prav posebno razstavo, saj mineva 500 let, odkar so se kmetje tamkajšnjih dežel združili, oblikovali tim. 12 členov ter se uprli večstoletnemu zatiranju in tlaki. V muzeju so učenci sodelovali tudi na delavnicah, kjer so prepoznavali pomen svobode ter spoštovanja do sočloveka. Boj kmetov za svobodo smo primerjali s trenutnimi razmerami po svetu in se strinjali, da svoboda ni samoumevna ter da se je treba zanjo boriti. Dan smo nadaljevali še v kraju Illerbeuren z ogledom Švabskega ljudskega muzeja, ki je eden najstarejših muzejev na prostem v Nemčiji.

Sreda je bila namenjena umetnosti ter športu. Učenci so v mešanih mednarodnih skupinah s tehniko grafike tiskali

misel, ki je bila ves čas rdeča nit letošnjega srečanja: »Svoboda potrebuje pogum!« V športni dvorani pa so se ob raznih športnih aktivnostih še bolj med seboj povezali. Četrtek je bil ponovno namenjen izletom ter ogledu regije Allgäu, še posebej mest Kempten in Füssen, kjer smo ob čudovitem jezeru Forggensee lahko uživali tudi v pogledu na pravljичen grad Neuschwanstein.

Prehitro je prišel petek, 30. maj, dan vrnitve v Slovenijo. Po še nekaterih dejavnostih in skupni posaditvi drevesa smo se okrepčali z znamenito »Weißwurst« (belo klobaso), se poslovili od novih prijateljev ter se polni vtisov in čudovitih novih izkušenj odpravili na dolgo pot do domače Pivke.

Tanja Stavanja

Zmajčki na Petelinjskem teku

Redna vadba ne le spodbuja telesno zdravje, ampak tudi izboljšuje duševno počutje ter spodbuja pozitivne navade, ki bodo otrokom koristile tekom življenja.

Pri izbiri telesnih dejavnosti za otroke je pomembno, da dajemo prednost uživanju in vključevanju vseh. Sodelovanje v ekipnih ali individualnih športih prinaša številne koristi, saj jih le-te učijo pomembnih spretnosti, kot so ekipno sodelovanje, disciplina in vztrajnost, hkrati pa povišujejo telesno pripravljenost.

Vseh teh stvari se zavedamo vaditeljice »Zmajčkove telovadbe«, katero izvajamo že 11. leto. Obiskujemo otroke v Pivki, Planini, Cerknici in Šmihelu. In povsod radi sodelujejo. Vsako leto zaključimo sezono na svojstven način. Letos smo se v veliki večini udeležili »Petelinjskega teka«. Skupaj smo tekli, plesali, se porisali po drobnih obrazih in rokah, ob zaključku pa se osvežili s slastnim jagodnim sladoledom Eko kmetije Penko. In si seveda obljubili, da se srečamo po zasluženih počitnicah. Zahvaljujemo se tudi Zavarovalnici Triglav, ki je obdarila naše najmlajše in vsem, ki ste nam pomagali polepšati dan.

Samanta Abram

Nacionalno srečanje prostovoljcev

Prostovoljci Zavoda Sopotniki, enote Pivka, so se tudi letos udeležili nacionalnega srečanja prostovoljcev, ki je potekalo 12. junija v Litiji in Šmartnem pri Litiji.

Srečanje smo začeli na gradu Bogenšperk. Po jutranji kavi in zajtrku so nas pozdravili gospod Marko Zevnik, direktor Zavoda Sopotniki, župan Občine Šmartno pri Litiji, gospod Blaž Izlakar, ter župan Občine Litija, gospod Franci Rokavec. Sledil je voden ogled gradu, kjer je nekoč živel in ustvarjal Janez Vajkard Valvasor. V rudniku Sitarjevec, znanem po več kot 60 vrstah mineralov, smo se spustili pod zemljo in si ogledali izvozni rov. Sproščeno druženje smo nadaljevali ob kosilu v gostilni in piceriji Kovač. V zaključnem delu srečanja smo prisluhnili strokovnemu predavanju gospoda Vida Arneža z naslovom »Pomen odnosa pri krepitvi identitete in socialne vključenosti starejših«.

Iskreno se zahvaljujemo Občini Pivka in PGD Zagorje, ki sta nam omogočila udeležbo na srečanju. Zahvala gre tudi vsem prostovoljcem, ki se vsakodnevno odpravijo na prostovoljno delo, ter vsem uporabnikom, ki nam zaupajo in uporabljajo prevoze Sopotnikov Pivka.

V enoti Pivka trenutno aktivno sodeluje 11 prostovoljcev. Ti so od 1. 1. 2025 do 31. 3. 2025 opravili 72 prevozov in skupaj prevozili 6432 kilometrov. Opravljeno je bilo 237 ur prostovoljskega dela, povprečna razdalja posameznega prevoza pa je znašala 85 kilometrov. Do 31. 3. 2025 je bilo v bazo vpisanih 216 aktivnih uporabnikov storitve.

Zavod Sopotniki enota Pivka

Izlet telovadk DU Pivka

Upokojenke, ki so od oktobra do maja vsako sredo od 18.30 do 20.00 redno obiskovale Vikino telovadbo, so letošnjo sezono zaključile z izletom na Obalo. Izkoristile so brezplačne vozovnice in se z vlakom odpeljale do Kopra. Pot jih je vodila še do Pirana in Portoroža. V Piranu so se sprehodile do cerkve sv. Jurija na hribu nad mestom, nekatere so se

celo povzpelle na prenovljeni zvonik in občudovale lep razgled. V Portorožu se jih je nekaj s hitro hojo odpravilo do marine, druge so se sprehodile ob obali, vse pa so občudovale vrtnice v polnem razcvetu. Imele pa so dovolj časa tudi za prijeten klepet in okusno kosilo.

Jelka Čeligoj

Ugodnosti za starejše s Sopotniki

Starost prinese čudovite sadove, to je življenjske modrosti. A hkrati korak ni več tako poskočen in človek spozna, da vsega ne zmore več sam. Pride trenutek, ko ni več varno sesti za krmilo vozila in takrat starejšim priskočimo na pomoč Sopotniki, ki nudimo brezplačne prevoze. Prevozi pomenijo ne le dostop do storitev, ampak tudi ohranjanje samostojnosti. Želimo spodbujati starejše k aktivnosti in iščemo vedno nove rešitve, kako še podpreti njihovo samostojnost. Že nekaj let nas pri uresničevanju naše vizije o dostojni starosti podpirajo tudi podjetniki in pri svojih storitvah nudijo posebne ugodnosti za starejše.

Projekt **Ugodnosti za starejše s Sopotniki** je zasnovan na način, da starejši prejmejo kupon za popust, če naročijo prevoz do podjetja, ki sodeluje. To so frizerski saloni, optike, cvetličarne, prodajalne izdelkov za starejše in drugi. Kupon ugodnosti sta koristila tudi zakonca, ki že vrsto let z zadovoljstvom obiskujeta Frizerski salon Edita, kjer ju frizerka vedno pričaka z nasmehom in prijazno besedo. V začetku letošnjega leta, ko sta potrebovala prevoz do salona, smo jima z veseljem pomagali, ob prevozu pa izročili še kupon ugodnosti, ki jima je nekoliko olajšal strošek storitve. Za gospo in gospoda ter še preko 220 drugih starejših iz občine Pivka, ki koristijo prevoze s Sopotniki, ugodnosti nudijo: **Optika**

Clarus, Frizerski salon Edita Štavar, Pedikerske storitve Ana Bole, Manufaktura - prodajalna z oblačili in tekstilom, **Bonus d.o.o.**, ki prodaja slušne aparate Beltone v Postojni in Novi Gorici, **Prodajalna z medicinskimi pripomočki LL Viva** in trgovina **Pletina** v Postojni in v Ilirski Bistrici.

Informacije o rezervaciji brezplačnega prevoza in kupona za ugodnost starejši prejmejo na telefonski številki **Zavoda Sopotniki: 051 657 555**. Vse aktualne informacije o popustih so dostopne tudi v naših vozilih, kjer so na voljo promocijski letaki.

V Zavodu Sopotniki smo iz srca hvaležni vsem sodelujočim podjetjem, da nam pomagajo uresničevati poslanstvo Človek Človeku Sopotnik. Hvala!

Zavod Sopotniki

Kvačkane nitke na Dnevh medgeneracijskega sožitja

Zveza društev upokojencev Slovenije vsak leto v juniju priredi na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani Dneve medgeneracijskega sožitja.

Namen prireditve je promoviranje pozitivne podobe staranja, odpravljanje predsodkov in stereotipov o starosti. Tako spreminjamo družbeno miselnost ter spodbujamo vključenost in sožitje generacij. Ustvarjamo prostor za ljubiteljsko kulturno udejstvovanje, za vseživljenjsko učenje in urjenje v spretnostih, spodbujamo predajanje in izmenjavo rokodelskih znanj in veščin ter krepimo zaveznitvo med generacijami.

Kvačkane nitke smo večinoma upokojenke, članice **Društva upokojencev Pivka**. Smo ena redkih organiziranih rokodelskih skupin v Južno-primorski pokrajini, zato vsako leto dobimo vabilo prirediteljev, ki se mu radi odzovemo, saj se na razstavi srečamo z različnimi rokodelci, zato lahko nabiramo nova znanja in ideje za naše delo. Ogledamo si še različne kulturne prireditve in se udeležimo strokovnih posvetov

in delavnic. Letos smo sklenile, da naše izdelke predstavimo drugače. Ponazorile smo razstavo knjig in kvačkanih igrač »**Ko zgodbe oživijo**«. Spet nam je na pomoč priskočila knjižničarka **Dartaniela Stegel** iz knjižnice v Pivki, ki je pripravila ustrezen nabor otroških knjig. Vesele smo bile navdušenega odziva obiskovalcev, ki so pohvalili našo idejo promocije branja in ročnega ustvarjanja. Po celodnevni razstavi smo utrujene in zadovoljne zbirale vtise in načrtovale nove izzive.

J. Knafelc, foto: A. Knafelc

Letovanje Društva upokojencev Pivka

Društvo upokojencev Pivka je letos organiziralo letovanje od 14. do 21. junija v Bolu na Braču. Nastanjeni smo bili v paviljonih, obroke (polni penzion s pijačo pri kosilu in večerji) pa smo imeli v skupni restavraciji. Z izbiro in kvaliteto hrane smo bili zelo zadovoljni. Morje je že bilo primerno za kopanje, a se je nekaterim zdelo še premrzlo. Tisti, ki jim je bila plaža predaleč in pot nazaj do sobe prestrma, so lahko plavali v dveh bližnjih zunanjih bazenih. Sprehajali smo se lahko po urejeni sprehajalni poti od mesta Bol do Zlatega rta, kjer se nahaja znamenita plaža z okroglimi kamenčki, zvečer pa smo se odpravili v mesto, kjer je bil že pravi poletni vrvež. V nedeljo, prvi dan po prihodu, smo imeli organiziran ogled mesta Bol. Vodička Eva nam je predstavila zgodovino kraja in mestne znamenitosti. V ponedeljek so se nekateri odpravili na otok Hvar. Navdušila jih je že sama vožnja z ladjo, pa tudi kraj Jelsa jim je bil všeč. Za torkov ogled kamnoseške šole je bilo prijav premalo, saj so si jo nekateri ogledali že lani, ko smo letovali v kraju Supetar. V sredo nas je čakal pohod na 780 metrov visoko Vidovo goro, a ker je pot zelo strma, nevarna in slabo označena, pa še kač je veliko, smo se zapeljali z avtobusom. Do vrha je bilo samo še deset minut hoje, tam pa nas je čakal veličasten razgled: pod nami Bol, pred nami Hvar v vsej svoji

dolžini. Ogledali smo si ostanke cerkve sv. Vida, pritegnili pa so nas tudi grmi in drevesa, ki jih nismo poznali. Pot nas je vodila še v Škrip, najstarejši kraj na Braču. V muzeju olja so nas najprej seznanili z zgodovino kraja, nam predstavili pridelavo olja, sledila pa je degustacija domačih dobrot.

Dva večera so ob malem bazenu za kulturni program poskrbeli mlada glasbenica in dalmatinska klapa, v petek zvečer pa smo skupaj z Mojco praznovali njeno okroglo obletnico.

Zadnji dan pa se je začel kaotično. V Omišu je izbruhnil velik požar. Dim in pepel je prineslo vse do Bola. Ker je bila cesta pri Omišu zaprta, so prebivalce in turiste morali evakuirati na Brač. Posledično se je povečal trajektni prevoz, kljub temu pa smo uspeli priti na trajekt ob 12.30. Voznik avtobusa, ki nas je sicer lepo in varno pripeljal do Pivke, nas je imel zelo na kratko. Verjetno ni vedel, da ima opravka s prijetno skupino, ki nikoli ne zamuja.

Ko smo se naspali in si odpočili, smo ugotovili, da smo se tudi letos na letovanju imeli zelo lepo.

Jelka Čeligoj

Izlet Društva upokojencev Pivka v Italijo

11. junija smo se v sončnem poletnem vremenu člani Društva upokojencev Pivka odpravili na izlet v Trst in druga najlepša mesta tržaške pokrajine. Ogledali smo si spodnji del Trsta z zanimivimi palačami in lepimi trgi ter občudovali čudovite vrtove gradu Miramar in njegov zunanji del. Obiskali smo Gradež, ki slovi kot »otok sonca«, in se sprehodili po mestnem jedru in obali. Privoščili smo si kavico in sladoled. Dan smo zaključili z okusno večerjo na kmetiji Rjavčevi v Šempasu.

Za sladke trenutke na avtobusu sta poskrbeli Jožica in Majda, pa seveda tudi naše društvo. Da bodo spomini

na ta prijeten dan ostali živi, je z objektivom skrbel Andrej, ki je ujel veliko lepih trenutkov, fotografije pa objavljamo pod tekstom. Za nas je skrbel in nas spremljal odličen vodič Boštjan iz agencije Autentica, ki nas je navdušil z zanimivimi zgodbami in zgodovinskimi podatki. Za mirno in srečno vožnjo je poskrbel Primož iz podjetja Edo Tours Postojna.

Vsi skupaj smo preživeli res lep dan, poln smeha, druženja, dobre volje in prijetnih pogovorov.

Mirjam in Sonja, foto: Andrej Knafelc

Pohod od Petelinj do Petelinjskega jezera

17. maja smo v Klubu upokojencev v vzgoji in izobraževanju občin Postojna in Pivka izpeljali prvo izmed aktivnosti ob Tednih vseživljenjskega učenja 2025. Članice smo se podale na pohod od Petelinj do Petelinjskega jezera.

Pot k prvemu cilju nas je vodila po utrjeni makadamski poti, pa tudi vreme nam je bilo naklonjeno za občudovanje prelepe narave. Pohod smo nadaljevale do Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer, kjer smo

si ogledale interaktivno razstavo, pri tem na novo spoznale raznolikost rastlinskega in živalskega sveta tega področja. Navdušil nas je ogled filma o Pivških presihajočih jezerih v ritmu letnih časov. Navdahnjene z videnim, smo se odpravile v **Pivko**, kjer smo se v **Centru Dina** ob sprehodu skozi ambiente gozda poučile o svetu volka, medveda in risa ter za zaključek dneva še virtualno pristopile v gozd ter se na ta način potopile v svet divjih zveri, kar je bila za nas izjemna izkušnja.

Edvarda Sajovic, foto: Vida Slavec

Lokalne posvetovalnice CKZ

Postojna

Center za krepitev zdravja (CKZ) Postojna nadaljuje približevanje zdravstvene preventive lokalnemu prebivalstvu. Po izvedeni Lokalni posvetovalnici o zdravju v Pivki konec maja se bodo v juliju in avgustu zvrstili brezplačni zdravstveni dogodki v treh krajevnih skupnostih.

Lokalna posvetovalnica, ki je potekala 29. maja v prostorih Krpanovega doma v Pivki, je ponudila občanom možnost za preventivne zdravstvene meritve, individualna svetovanja ter strokovne delavnice. Udeleženci so lahko preverili krvni tlak, raven sladkorja v krvi in gleženjski indeks, sodelovali na testu hoje ter prisluhnili predavanjem o tehnikah sproščanja in sarkopeniji – izgubi mišične mase in moči v starosti, ki pogosto ostaja spregledana zdravstvena težava.

CKZ Postojna bo podobne dogodke v poletnih mesecih izvedel tudi na terenu, in sicer: na **Kalu 31. julija**, v **Drskovčah 21. avgusta** ter **26. avgusta** v **Dolnji Košani**.

V vseh treh krajih bodo aktivnosti potekale med **8.30 in 10.30** v tamkajšnjih vaških domovih.

Vrhunec preventivnih aktivnosti bo predstavljal **Festival zdravja, ki bo 23. septembra, med 9.00 in 13.00, pred Krpanovim domom v Pivki**. Festival bo potekal v sklopu praznovanja **Dneva slovenskega športa**, organizira pa ga CKZ Postojna v sodelovanju z **Občino Pivka**.

AFČ

Varni na soncu

V poletnih mesecih je izpostavljenost sončnim žarkom veliko večja kot v drugih delih leta, zato je potrebno poskrbeti za primerno zaščito. Znano je, da prekomerna izpostavljenost ultravijoličnemu (UV) sevanju – tako sončnemu kot iz umetnih virov (npr. solarijev) – škoduje zdravju. Povzroča prezgodnje staranje kože in je glavni dejavnik tveganja za nastanek vseh vrst kožnega raka. UV-sevanje ima škodljive učinke tudi na oči in imunski sistem, tako v obliki akutnih kot kroničnih posledic.

Moč sončnega UV-sevanja, izražena z UV indeksom, je v Sloveniji največja od aprila do septembra, z vrhuncem v juniju in juliju. Od druge dekade maja do prve dekade avgusta je v nižinskem delu Slovenije ob jasnih dneh med 10. in 17. uro vrednost UV indeksa 3 in več - to so vrednosti

UV indeksa, pri katerih se svetuje zaščito. Najvišje vrednosti UV indeksa so okoli sončnega poldneva, ki je po poletnem času okoli 13. ure.

Ukrepe za zaščito pred škodljivim delovanjem sončnih žarkov je potrebno izvajati dosledno; **omejiti** izpostavljanje soncu med 10. in 17. uro, **umik v senco**; poiskati naravno ali umetno senco, **ustvarjanje individualne sence**; uporaba zaščitnih oblačil, pokrival in sončnih očal in **dodatna zaščita**; izpostavljene dele telesa še dodatno zaščititi s kemičnimi varovalnimi pripravki (zaščitne kreme), vendar pa se pripravkov za zaščito pred soncem ne uporablja za podaljševanje časa preživetega na soncu. Ob navedenih ukrepih je potrebno poskrbeti tudi za ustrezno hidracijo.

NIJZ OE Koper – enota za nenalezljive bolezni

Srečanje Društva diabetikov Postojna

10. junija je Društvo diabetikov Postojna v Zeleni dvorani v Postojni izvedlo koristno srečanje, ki so se ga poleg članov društva udeležili tudi predstavniki javnosti. Program je obsegal predavanje in delavnico o sestavi primerne jedilnice za diabetike ter meritve krvnega sladkorja in krvnega tlaka, ki sta jih izvedli predstavnici Centra za krepitev zdravja iz Postojne Urška Brožič, mag. dietetike, in Lucija Lozej, mag. zdravstvene nege.

Po strokovnem delu smo se razgibali s prijateljsko tekmo v balinanju, za zaključek pa je sledilo prijetno druženje ob izčrpnem izmenjavi izkušenj iz vsakdanjega življenja s sladkorno boleznijo.

Dogodek je podprla tudi Zavarovalnica Triglav. Njihova podpora je za nas veliko priznanje in pomembna vzpodbuda za nadaljnje delovanje društva. Hkrati pa daje tudi občutek, da s svojimi težavami nisi sam – in ta občutek

je zelo prijeten. Vabljeni, da se nam pridružite. Pokličite nas na: 051 233 510.

Simon Kaluža, predsednik Društva diabetikov Postojna

Ko je pogovor rešitev – pomen telefonske pomoči v stiski

V svetu, kjer se vsakdanje skrbi pogosto nalagajo hitreje, kot jih zmoremo nositi, je pogovor včasih tisto, kar nas drži pokonci. V Društvu Tvoj telefon že 33 let omogočamo, da ljudje v stiski niso sami – da jih na drugi strani telefonske linije pričaka glas, ki jih sliši, razume in spremlja skozi težke trenutke. Naša telefonska pomoč je namenjena vsem, ki doživljajo čustveno stisko, osamljenost, izgubo, strah ali preprosto potrebo po tem, da jih nekdo posluša. Pogovor poteka anonimno, zaupno in brez sodb. Pomoč je dostopna takoj – brez čakalnih vrst, napotnic ali posredovanja osebnih podatkov. Za mnoge je to prva in včasih edina možnost, da v stiski niso sami.

Telefonska pomoč v stiski je na voljo 24 ur na dan, vse dni v letu, na brezplačni številki 116 123. Naše društvo v okviru te linije zagotavlja dežurstva 60 ur tedensko, preostali čas pa pokrivata Društvo Klic upanja Celje in Društvo Čriček iz Ormoža. Skupaj delujemo v konzorciju **Sopotnik**, ki skrbi za neprekinjeno, strokovno in celostno delovanje nacionalne linije za psihosocialno podporo. Poleg tega sprejemamo tudi klice na lastni stacionarni številki, vsak delovnik med 7.00 in 22.00, s čimer dodatno skrbimo za dostopnost pogovora ljudem iz različnih okolij. Na klice se oglašajo usposobljeni prostovoljci in prostovoljke, ki prihajajo iz bližnjih občin, nekateri pa se k nam vozijo tudi od daleč. Njihova predanost, srčnost in čas, ki ga namenjajo drugim, so temelj našega delovanja. Vsak prostovoljec je nepogrešljiv del verige, ki omogoča, da pogovor poteka takrat, ko ga nekdo najbolj potrebuje. Smo tudi člani **Zveze telefonskih svetovalcev Slovenije**, ki povezuje sorodne organizacije ter skrbi za strokovni razvoj in večjo prepoznavnost pomena čustvene podpore po telefonu.

Andreja Zupančič Razpet (v prvi vrsti, prva z leve), foto: Bor Slana / STA

Priznanje za izjemne dosežke na področju prostovoljstva za leto 2024 prejela članica Društva Tvoj telefon Andreja Zupančič Razpet

Letos nas še posebej navdaja ponos. Naša prostovoljka **Andreja Razpet Zupančič** je prejela državno priznanje za izjemne dosežke na področju prostovoljstva za leto 2024, ki ga podeljuje predsednica Republike Slovenije. Gre za najvišje državno priznanje na tem področju, namenjeno posameznikom, ki s svojim dolgoletnim in srčnim delom pomembno prispevajo k bolj povezani in človeški družbi. Andreja je že vrsto let nepogrešljiv del naše ekipe. S svojo notranjo močjo, občutljivostjo in toplino stoji ob strani ljudem, ki kličejo v trenutkih negotovosti, bolečine ali samote. Njena prisotnost pomeni več, kot bi lahko povedala katera koli statistika, je tiha stalnica, ki pomirja in opogumlja. Njeno priznanje doživljamo tudi kot priznanje vsem našim prostovoljkam in prostovoljcem, ki vsak dan soustvarjajo varen prostor za pogovor in bližino.

Če tudi vi verjamete v moč pogovora in želite soustvarjati prostor, kjer je človek slišan, vas vabimo, da se pridružite naši prostovoljski ekipi.

Tatjana Gorjanc, foto: Bor Slana / STA

Deželakova enajsta pot dobrodelnosti po državi tudi v Pivki

30. maja se je radijski voditelj Miha Deželak z ekipo odpravil na tretjo etapo letošnje dobrodelne akcije Deželak junak in dežela junakov in prikolesaril tudi v Pivko pred gasilski dom PGD Pivka, kjer so mu gasilci in Pivčani pripravili toplo dobrodošlico. Miha Deželak je svojo pot dobrodelnosti

začel leta 2015, sam, na skiroju z Goričkega proti Piranu. Danes ga podpirajo številni podporniki z donacijami in spodbudami. V desetletju akcije so zbrali več kot pet milijonov evrov, z njimi pa so pomagali neštetim otrokom.

AFČ, foto: PGD Pivka

Priznanje prostovoljstvu

Mladinski svet Slovenije (MSS) je 15. maja že triindvajsetič podelil priznanja izbranim prostovoljkam, prostovoljcem in prostovoljskim projektom ter najboljšemu mladinskemu voditelju in mladinskemu projektu. Dogodek je gostila predsednica republike Nataša Pirc Musar.

Na predlog Slovenskega društva HOSPIC je bil med nominiranci za priznanje tudi **predsednik Območnega odbora Hospic Primorsko-Notranjska Ernest Margon**. Pred petimi leti se je po predstavitvi dela Hospic v Pivki, gost je bil pater Karel Gržan, pridružil prostovoljcem Hospic in pomagal ustanoviti območni odbor. Z odlično ekipo prostovoljk in prostovoljcev na območju občin Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina, Pivka in Postojna uresničuje poslanstvo društva in prispeva k bolj sočutni in humani družbi ter pomaga uresničevati temeljno vodilo društva: Dodajamo življenje dnevom.

Sprejem pri predsednici Nataši Pirc Musar je bil priložnost za srečanje prostovoljcev, pa tudi vzpodbuda in nagrada za vse, ki sodelujejo kot prostovoljci in prostovoljke ter podpirajo prostovoljstvo v Sloveniji.

Slovensko društvo Hospic, Območna enota Primorsko-Notranjska

Ekipa Pivka 1 osvojila tretje mesto na regijskem preverjanju ekip prve pomoči

Ekipa prve pomoči RKS OZ Postojna-Pivka »Pivka 1« je 31. maja na regijskem preverjanju ekip prve pomoči v Piranu dosegla tretje mesto in se uvrstila na državno preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči, ki bo 4. oktobra v Zagorju. Največ točk je sicer osvojila ekipa Ajdovščina 2, sledili sta ji ekipi Koper 2 in Pivka 1. Na dogodku, ki sta ga organizirala piransko območno združenje Rdečega križa in koprsko uprava za zaščito in reševanje, je sodelovalo 14 ekip z območja izpostav Uprave RS za zaščito in reševanje Postojna, Koper in Nova Gorica ter gostujoča ekipa iz Buj na Hrvaškem. Preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči je namenjeno preverjanju znanja in usposobljenosti bolničarjev-prostovoljcev za nudenje prve pomoči v

primeru naravnih in drugih nesreč ter izrednih dogodkov. Ekipa so na štirih realistično urejenih deloviščih nudile prvo pomoč več poškodovanim, pri čemer je bilo za reševanje vsakega delovišča predvidenih deset minut. Ekipa Pivka 1 so sestavljali Darko Fatur, Alenka Urbančič, Eva Šuštaršič, Jernej Zadel in Maks Slavec ter vodja ekipe Rajko Tonc.

AFČ, foto: RKS, OZ Postojna-Pivka

Vidna vloga Pivčanov na svetovnem prvenstvu v kegljanju

Iztok Kovač sedi v prvi vrsti, v družbi članic dekliške ekipe U-19

Od 22. maja do 7. junija letos je v madžarskem mestu Szekesfehervar pri Budimpešti potekalo 11. ekipno svetovno prvenstvo tako v kategorijah U - 15 (prvič), U - 19 (že 16- krat) in v članski konkurenci tako za igralke kot igralce. Na prvenstvih je vidno vlogo, dokaj uspešno, imela tudi trojica, ki domuje v Pivki - Matej Lepej, Nataša Radić in Iztok Kovač.

Matej Lepej, igra za hrvaškega prvoligaša KK Zaprešić, je kot kapetan ekipe (le -tega izglasujejo vsi igralci) nastopil v naši najboljši članski slovenski zasedbi in na koncu osvojil 9. mesto. V boju za uvrstitev med osmerico so proti Slovaški povsem izgoreli in bili po tesnem porazu zelo razočarani, slavila je Srbija. Lepejev soigralec v reprezentanci je bil Postojnčan Žiga Požar, ki sicer igra za letošnjega državnega prvaka Triglav Kranj.

Moška reprezentanca Slovenije, Matej Lepej stoji, tretji z desne

V ženski reprezentanci Slovenije je nastopila **Nataša Radić**, letos je tekmovala za državnega prvaka KK Kamnik, v selekciji ji je delala družbo še Postojnčanka Ana Oder. Zmagala je Hrvaška, naša dekleta so bila peta.

Trener ženske ekipe KK Pivka Iztok Kovač je pri dekliški ekipi U - 19 opravljal nalogo selektorja reprezentance in z njo na svetovnem prvenstvu osvojil kar štiri medalje. Prvi so bili v disciplini - tandem mešana dvojica in v sprintu, drugi v ekipni konkurenci in tretji v tandemu. Preostali selekciji sta se domov vrnili še s tremi naslovi prvaka U - 19 (fantje dvakrat) in U - 15 (tandem mix - enkrat).

Branko Fatur, foto: Matej Lepej

Ženska reprezentanca Slovenije, Nataša Radić stoji, druga z desne

Pike že četrtrič zapored evropske podprvakinje

Članska jazz skupina Pike

Ljubljana je bila med 27. in 29. junijem 2025 središče evropskega cheer športa, saj je v Hali Tivoli potekalo ICU Evropsko prvenstvo v cheerleadingu in performance cheeru 2025. V prestolnico je pripotovalo več kot 3.000 tekmovalcev iz vse Evrope, ki so v treh tekmovalnih dneh ustvarili nepozabno vzdušje in prikazali vrhunske nastope.

Člani Športnega društva Pike so ponovno dokazali svojo kakovost in predanost športu. Članska jazz skupina Pike je v kategoriji performance cheer osvojila srebrno medaljo in že četrtrič postala evropska podprvakinja, kar je izjemen dosežek na evropski ravni. Še en izjemen uspeh je dosegla mlajša mladinska skupina Pike, ki je v svoji kategoriji zasedla odlično 4. mesto. Prvič doslej sta se na evropsko prvenstvo uvrstili kar dve skupini iz društva.

Uspeh ekipe je dopolnilo tudi posebno priznanje trenerki Špeli Masten Režek, ki je bila razglašena za trenerko leta – čast, ki potrjuje njeno dolgoletno strokovno delo.

Plesalkam so ob strani z navijanjem stali starši, društvu pa številni sponzorji in donatorji. Predsednica ŠD Pike Mojca Korent je ponosna na vrhunski uspeh obeh skupin in čestita vsem plesalcem in trenerjem, ki s svojimi uspehi promovirajo tako občino kot državo.

AFČ, foto: ICU ECC 2025

V ŠD Pike se zahvaljujejo donatorjem, ki so s svojo podporo omogočili izvedbo dogodka. Med njimi so Občina Pivka, Pivka Perutninarstvo d.d., Run Tiger d.o.o., Kolektor Koling d.o.o., Vogart d.o.o., Vago d.o.o., Zavarovalnica Vita d.d., Sitor d.o.o., Oro Met d.o.o., Brioš d.o.o. Zagorje, Nihada Imširović s.p., Ermin Kukavica s.p., Atlantic Trade, Grad Max d.o.o., Rolih d.o.o., Pecman Leonida s.p., Srebovt Vida s.p., MFM Intarzija d.o.o., gospa Anita, Venc d.o.o. in Incom d.o.o.

Zahvaljujejo se tudi donatorjem ob nakupu novih dresov za mladinsko skupino Pike, ki so: Sawal d.o.o., Oro Met d.o.o., Miranda bar, Darko Tiselj in Mizarstvo Abram.

Mlajša mladinska skupina Pike

Uspehi ŠD Pike na državnem prvenstvu

Ljubljanska Hala Tivoli je 24. maja gostila državno prvenstvo v cheerleadingu in performance cheeru, ki je tudi letos postreglo z vrhunskimi nastopi. Športno društvo Pike se je na prvenstvo uvrstilo z vsemi tekmovalnimi skupinami in doseglo izjemen uspeh – poleg odličnih uvrstitev so si zagotovili tudi nastop na evropskem prvenstvu.

Par Rotar, Stavanja in Tomažinčič

Otroška skupina Pike

Mlajša mladinska skupina Pike je osvojila zlato medaljo (1. mesto) v kategorijah **Cheer Pomp** in **Jazz**. Članska skupina Pike je v kategoriji **Jazz** osvojila srebrno medaljo (2. mesto), medtem ko si je par **Rotar, Stavanja in Tomažinčič** v kategoriji **Cheer Pomp** priboril bronasto odličje (3. mesto). Odrezala se je tudi **Otroška skupina Pike**, ki je v svoji kategoriji zasedla 6. mesto.

AČ, foto: Cheer zveza Slovenije

Državno prvenstvo v balinanju za mladinke in mladince v igri posamezno

Balinarski klub Orlek ORO MET Pivka je 15. junija organiziral državno prvenstvo za mladinke in mladince v igri posamezno. Na prvenstvu je nastopilo 12 mladink in 21 mladincev. Mladinke so igrale v balinarski dvorani v Pivki, mladinci pa na zunanjih balinih v Pivki in na pokritem balinišču v Košani, zaključni del pa tudi v dvorani v Pivki. V kategoriji mladink je prvo mesto osvojila **Eneja Ozbič Primc** iz kluba Hrast Kobjeglava. Drugo mesto je pripadlo **Veroniki Vrabec** iz BK Orlek Oro Met Pivka, tretje pa **Karini Šmit** iz Breze Straža. Četrta je bila **Hana Gruden Hiti**, prav tako iz BK Orlek Oro Met Pivka. Med mladinci je zmagal **Matic Žuran**, član kluba Krim Ljubljana. Drugo in tretje mesto sta osvojila predstavnika kluba Kozlek Kuteževo – **Luka Hrenovec** in **Žiga Moličnik**. Četrto mesto pa je pripadlo **Mihi Širci** iz BK Orlek Oro Met Pivka. Medalje in pokala sta podelila lanskoletni mladinski državni prvak, član domačega kluba, ki pa je že pol leta poškodovan, **Andraž Kantar** in predstavnik **BZS Primož Markočič**.

Za materialno in finančno pomoč pri organizaciji prvenstva se zahvaljujemo vsem donatorjem in Občini Pivka.

BK Orlek Oro Met Pivka

Ženska ekipa Društva invalidov Pivka osvojila 3. mesto na državnem prvenstvu

7. junija je v Postojni v okviru Zveze za šport invalidov Slovenije Društvo invalidov Postojna izvedlo državno prvenstvo v balinanju - ekipno, na katero se je uvrstila tudi

ženska ekipa Društva invalidov Pivka. V konkurenci osmih ekip so Pivčanke osvojile 3. mesto.

AFČ

Orlek Oro Met Pivka v kategoriji U-14 osvojil 3. mesto

Na zaključnem turnirju državne lige U-14 konec maja v Kobjeglavi je naslov državnega prvaka osvojil domači Hrast, ki je v velikem finalu ugnal Kozlek Kuteževo, medtem ko je v tekmi za tretje mesto Orlek ORO MET Pivka premagal ljubljanski GDP Krim.

Priznanja najboljšim sta podelila član izvršnega odbora Balinarske zveze Slovenije in predsednik Območne balinarske zveze Sežana **Tomaž Mahnič** ter član Komisije za delo z mladimi in strokovnega štaba reprezentanc **Dejan Korošec**.

Drago Štunf

Ekipo ŠD Košana selekcije U13B

Vrhunska sezona mladih nogometašev iz ŠD Košana okronana z naslovom prvaka

Ekipo ŠD Košana selekcije U13B je letos odigrala izjemno sezono. Pod vodstvom trenerja Mateja Zadnika in njegove pomočnice Tinkare Šlosar ter s podporo predsednika društva Janka Kovačiča in nepogrešljivega Renata Valenčiča - Huga so skozi celotno sezono navduševali s svojo nepopustljivostjo in izjemno ekipno energijo. Fantje in dekleta so si že v predzadnjem krogu z zmago na domačem igrišču zagotovili naslov prvaka v sezoni 2024/25 ter pokal ponosno dvignili v zrak.

Čestitke celotni ekipi za predano delo, športni duh in sijajno sezono, v kateri so slavili 22 zmag in nasprotnikovo

mrežo zatresli kar 134-krat. Odlično so se izkazali tudi njihovi navijači, ki so bili na večini tekem najštevilčnejši ter športno spodbujali svoje nogometaše, ob osvojitvi naslova prvaka pa so jim pripravili tudi praznovanje.

Ekipo U13 so v sezoni 2024/25 sestavljali: Vid Šabec, Luka Vasić, Leon Kontelj, Tjaž Žnidarsič, Andrej Marić, Aleksandar Bubić, Florjan Hrvat, Lara Morelj, Matej Petković, Gregor Pecman, Tilen Rotar, Tine Frank, Matevž Šprohar, Tine Mazi, Rene Dolgan, Rok Kastelic, Luka Čuček, Dominik Čuček, Anže Premrl, Valentin Bačić in Maja Stavanja.

ŠD Košana

ŠD Košana - zaključek nogometne sezone 2024/25

V začetku junija so mlajše selekcije ŠD Košana s sproščenim popoldanskim piknikom v nogometnem duhu zaključile uspešno sezono.

Mladi nogometaši in njihovi trenerji (Aljoša Morelj, Aljaž Papež, Matej Zadnik in Tinkara Šlosar) so za trud in uspehe prejeli priznanja in medalje, na igrišču pa so se pomerili tudi z materami in očeti. Vzdušje je bilo enkratno, druženje pa nepozabno. Zdaj jih čakajo poletne počitnice, že v začetku jeseni pa se vračajo na košansko igrišče.

Za **selekcijo U9** so igrali: Toni Zega, Nejc Antolovič, Tine Rebec, Matej Marić, Ajlan Mujkić, Tadej Skočir, Darko Petković, Domen Beguš, Thomas Ostanek, Leo Pavzin, Aleks Petrovič, Rok Smrdel, Marjan Tadić, Matej Putnik, Aleksander Cucek, Jakob Penko, David Skočir, Max Debevec, Stefan Randelović, Alex Stegel, Mert Abovski.

Za selekcijo **U11** so igrali: Max Debevc, Lili Mazi, Jure Krebelj, Luka Krebelj, Jakob Penko, Žak Trebec, David Skočir, Lovro Stavanja, Daris Tahirović, Adijan Hasanović, Žiga Šajn, Eva Lagoj, Žiga Sušelj, Nik Živec.

ŠD Košana

Selekcija U11

Selekcija U9

Ekipo Košana 2 si je priborila nastop v kvalifikacijah za drugo državno ligo

20. junija se je s finalno tekmo končala območna balinarska liga 2024/25. V finalu je bila ekipa Košana 2 boljša od ekipe Kosez z rezultatom 12 proti 10. Pokal za najboljši ekipi prve in druge območne lige je podelil **predsednik OBZ Herman Zakrajšek**.

Ekipo Košana 2 si je s tem priborila nastop v **kvalifikacijah za drugo državno ligo**.

BK Košana

Praznik teka v osrčju Pivke

Petelinjski tek, tradicionalni dogodek, ki je letos potekal 31. maja in bil izveden že 38. leto, organizirata ga Vaško društvo Petelinje in Atletski klub Pivka, je tudi letos v Petelinjah združil tekače vseh generacij. Ob podpori Občine Pivka in številnih lokalnih sponzorjev se je prireditev ponovno izkazala za pravi praznik športa in druženja, ki poudarja pomen aktivnega življenjskega sloga v skupnosti.

Poseben poudarek je bil namenjen najmlajšim tekačem, ki so s svojo energijo in navdušenjem napolnili prizorišče. Več kot 200 otrok se je pogumno podalo na progo, pri čemer je izstopalo izjemno veliko število najmlajših (predšolskih otrok) in učencev iz Osnovne šole Pivka, kar kaže na odlično promocijo športa med mladimi v lokalnem okolju. Vsak mali tekač je bil za svoj trud in sodelovanje nagrajen z dragocenimi nagradami, ki so jih prispevali sponzorji, kot so Delamaris d.o.o., Mladinska knjiga d.d., Fluidmaster d.o.o. in Incom d.o.o. Najboljši med njimi pa so se lahko pohvalili tudi z zasluženimi medaljami in pokali, ki bodo lep spomin na njihov športni dosežek.

Tudi odrasli tekači niso razočarali. Preko 80 udeležencev se je podalo na progi, dolgi 10 km in 4,2 km, in tako preizkusilo svojo vzdržljivost in pripravljenost. Kljub močni konkurenci so na zmagovalni oder stopili najhitrejši. Absolutni zmagovalci na 10 km razdalji so pri moških naslednji: **Jernej Šemrov** iz ŠD Hotedršica, ki je osvojil

prvo mesto, **Boštjan Dolgan** iz **AK Pivka** na drugem mestu ter **Peter Kaluža**, ki je zasedel tretje mesto. Med ženskami so na 10 km slavile naslednje tekmovalke: **Urška Korent** iz **AK Pivka** je zmagala, drugo mesto je osvojila **Karin Korent** iz ekipe Tekmovalci Runners Ljubljana, na tretje mesto pa se je uvrstila **Barbara Tomšič** iz TD Bistrce.

Vsem udeležencem iskreno čestitamo za njihov trud, pogum in športne dosežke.

Petelinjski tek je več kot le tekmovanje. Je priložnost za druženje, spodbujanje zdravega načina življenja in krepitev skupnostnih vezi. Veselimo se naslednjega snidenja v Pivki!

VD Petelinje

Tradicionalni balinarski turnir

14. junija je Društvo invalidov Pivka organiziralo tradicionalni balinarski turnir ob občinskem prazniku. Turnirja so se udeležila društva iz obalno-kraške in notranjske regije. Z odlično igro sta ženska in moška balinarska ekipa **Društva invalidov Pivka** osvojili prvo mesto. Drugo mesto sta zasedli ženska in moška ekipa **Društva invalidov Ilirska Bistrica**. Tretje mesto sta osvojili ženska ekipa **DI Izola** in moška ekipa **MDI Cerknica**.

Društvo invalidov Pivka

Obnovljeno kegljišče KK Pivka

Po zaključku ligaških kegljaških tekmovanj v sezoni 2024/25 je kegljišče v Krpanovem domu, kjer domuje KK Pivka, doživelo temeljito obnovo, ki jo je financirala Občina Pivka.

Predsednik Kegljanskega kluba Pivka Ernest Margon je v imenu kluba izrazil zadovoljstvo za izvršeno temeljito obnovo kegljišča in poudaril dobro sodelovanje z lastnikom objekta, Občino Pivka, obnovljeno kegljišče pa bo tako še naprej tradicionalno gostoljubno za vse uporabnike: člane kluba, upokoјence, invalide, občane rekreativce in zlasti za mlade. **Matej Lepej, predsednik Športne zveze Pivka** je povedal: »Po letu 2007 smo kegljišče v Krpanovem domu, kjer se igrajo tudi tekme ekipnega državnega prvenstva (KK Pivka, ženska ekipa) povsem obnovili. Z materiali, kot so zaželeni za svetovna prvenstva, smo obnovili podlago, zaletišče, odbojne stene, keglje, krogle... Delo je trajalo kar deset dni, odlično je bilo opravljeno in ocenjeno na

več kot 20 tisoč evrov. Naše kegljišče sedaj nudi vrhunske tekmovalne pogoje, ki bodo najbrž prispevali tudi k uspehom kluba in privabili nove mlade fante in dekleta k vpisu v klub, ki je že vrsto let prepoznaven v primorskem in slovenskem kegljanju.»

Brane Fatur, foto: Matej Lepej

Uspeh balinarjev Orlek ORO MET Pivka na zaključnem turnirju pokala BZS

Člani Balinarskega kluba Orlek ORO MET Pivka so se 6. julija, udeležili zaključnega turnirja pokala Balinarske zveze Slovenije za starejše člane (55+) v Miljah pri Kranju. Med dvanajstimi najboljšimi ekipami iz vse Slovenije so v postavi Aleksander Nadoh, Enjo Kovač, Vojko Dujmovič in Drago Štunf osvojili odlično 2. mesto.

Po napornih petih tekmah in več kot šestih urah igre so v finalu klonili proti mlajši ekipi BK Kanal, ki je imela nekoliko lažjo pot do zaključnega dvoboja. Kljub temu je drugo mesto velik uspeh za pivške balinarje.

DŠ,AFČ

32. mednarodni balinarski turnir »Ivan Černetič« v Pivki

28. junija je Balinarski klub ORLEK ORO MET Pivka organiziral že 32. mednarodni balinarski turnir »Ivan Černetič«.

Na tradicionalnem dogodku, ki se je odvijal na zunanjih baliniščih in v dvorani v Pivki, je nastopilo 16 ekip iz Slovenije, Hrvaške in Italije. V prijetnem športnem in prijateljskem vzdušju so se najbolj izkazale ekipe iz občin Ilirska Bistrica in Pivka. Zmagovalci turnirja so postali balinarji iz Ilirske Bistrice, drugo mesto je osvojila ekipa Košana, tretje pa domači Orlek Oro Met Pivka.

DŠ,AFČ, foto: BK Orlek Oro Met Pivka

1. balinarski turnir dvojic v Palčju

14. junija je v Palčju potekal 1. balinarski turnir dvojic na pobudo in v organizaciji Mitje Kraglja. Sodelovalo je osem dvojic z udeleženci iz Branika, Šempetra pri Gorici, Postojne, Pivke, Košane in Palčja. Prvega mesta se je veselila dvojica Domen in Gašper Sedmak, drugo mesto je pripadlo Mitji Kraglju in Borutu Kavčiču, tretje mesto sta dosegla Andrej Kragelj in Boštjan Zalar, četrto mesto Janko Primc in Stanko Sušelj (Tadej Kapelj).

Turnir smo zaključili v prijetnem vzdušju, v želji in upanju, da postane tradicionalen. Zahvala Občini Pivka za finančno pomoč pri izvedbi turnirja. Posebna zahvala prostovoljcem Janezu Čučku, Mitji Kraglju, Janku Primcu in Mateju Žužku, ki so prispevali delo in material za obnovo balinišča.

Judita Primc, foto: Irena Kragelj

FINANČNI URAD SVETUJE

VLOŽITEV NAPOVEDI ZA ODMERO DOHODNINE ZA LETO 2024

Rok za vložitev dohodninske napovedi je 31. julij 2025.

Zavezanci za vložitev napovedi za odmero dohodnine so na dom prejeli informativni izračun dohodnine. Pri tem velja opozoriti, da je Finančna uprava sestavila in odpremila informativni izračun **za vse zavezance za dohodnino, ne glede na višino prejetega dohodka.**

Davčni organ za zavezanca za vložitev napovedi za odmero dohodnine sestavi informativni izračun dohodnine na podlagi podatkov, ki so mu na voljo na podlagi uradnih evidenc, in podatkov, ki so jih Finančni upravi do 5. februarja 2025 posredovali izplačevalci in zavezanci.

Če zavezanec za vložitev napovedi za odmero dohodnine na dom ni prejel informativnega izračuna dohodnine, čeprav je imel v letu 2024 dohodke, ki so obdavčeni z dohodnino, mora **dohodninsko napoved vložiti sam,** in sicer najpozneje **do 31. julija 2025,** ne glede na višino prejetega dohodka. Napoved vloži **na finančnem uradu, v katerem je v času vložitve napovedi vpisan v davčni register.**

Na vseh finančnih uradih in na spletni strani Finančne uprave je dostopen Obrazec napovedi za odmero dohodnine. Napoved je mogoče z varnim kvalificiranim digitalnim potrdilom ali brez digitalnega potrdila (registracija z uporabo davčne številke in gesla) poslati tudi v elektronski obliki prek portala eDavki ali preko mobilne aplikacije eDavki.

Sprememba dela patronažne službe na območju Pivke

Obveščamo vas, da patronažna medicinska sestra Milena Markovič s 1.7.2025 odhaja v pokoj. Njeno terensko območje bo prevzela **Patronažna služba, Zdravstveni dom Postojna**. Nosilka terena bo patronažna sestra Eva Skočir. Dosegljiva bo od ponedeljka do petka med 7:30 in 8:30 ter med 14:00 in 15:00, na tel. št.: 057000415, 057000416, 051417657. Z nami v stik pa lahko pridete tudi preko e-pošte na patronaza@zd-po.si.

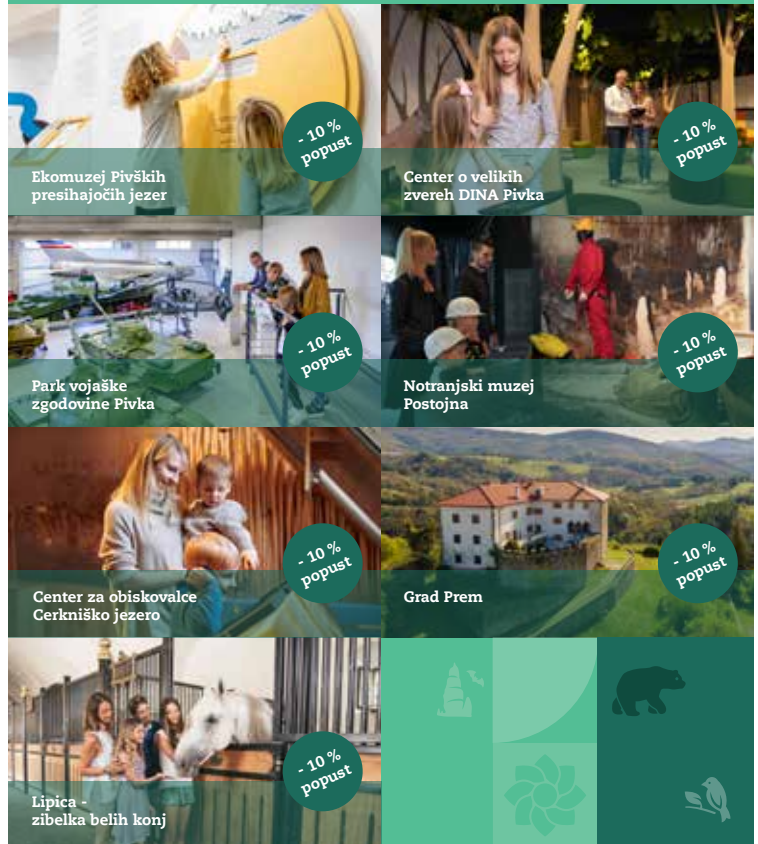
Patronažna služba ZD Postojna

POMEŽIK SONCU®
 ZA POČITNIŠKA LETOVANJA
 Pošlji SMS na 1919 s ključno besedo
POMEZIK10
 in tako prispevaj **10€**.

Zveza Prijateljev
 Mladine Slovenije

Zeleni kras

V kolikor imate zanimivo podjetniško idejo, vam na RRA Zeleni kras ponujamo kakovostno podjetniško svetovanje. Strokovni sodelavci vas vodimo skozi celoten proces od idejnih zametkov do uresničitve vaše poslovne ideje:

- kako oblikovati uresničljivo poslovno idejo,
- kako jo realizirati,
- kako se ustrezno registrirati za izvajanje dejavnosti,
- pomagamo vam najti vire financiranja (povratna in nepovratna sredstva).

Osnovna podjetniška svetovanja so brezplačna za vse prebivalce Primorsko-notranjske regije, v sodelovanju z Občinami Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina in Pivka pa izvajamo tudi nadaljnja brezplačna podjetniška svetovanja ter nudimo pripravo poslovnih načrtov in/ali vlog na javne razpise na različnih področjih po subvencionirani ceni do 70 % cene.

Za podjetniško svetovanje je obvezna predhodna uskladitev termina, na naslednjih kontaktih:

- Tadeja Pecman Penko, tadeja@rra-zk.si, 05 720 01 11
- Živa Ložar, ziva@rra-zk.si, 05 720 01 11

CENTER ZA KREPITEV ZDRAVJA VAS VABI V VAŠ KRAJ

KAL, 31.7.2025

DRSKOVČE, 21.8.2025

DOL. KOŠANA, 26.8.2025

**VAŠKI,
 KULTURNI
 DOM**

MED 8:30 IN 10:30

- Meritev gleženjskega indeksa
- Meritev krvnega tlaka in krvnega sladkorja
- Posvet o vaših zdravstvenih težavah
- Predstavitve programa Centra za krepitev zdravja
- Posvet s patronažno med. sestro
- Testiranje telesne pripravljenosti - (primerna obutev)

VABLJENI!

Za več informacij pokličite 031 363 448
 ali pišite na ckz@zd-po.si.

TEMELJNE kompetence 2023-2029

Ab

ZBIRAMO PRIJAVE, PRIČNEMO V SEPTEMBRU

• **TRAJNOSTNI ŽIVLJENJSKI SLOG - NARAVNA ZNANJA ZA ZDRAVO PRIHODNOST**

Pričetek v septembru

Program je namenjen opolnomočenju udeležencev za aktivno in odgovorno skrb za svoje zdravje, dobro počutje in trajnostni življenjski slog z uporabo naravnih virov in tradicionalnih znanj.

• **USPOSABLJANJE ZA ŽIVLJENJSKO USPEŠNOST - IZZIVI PODEŽELJA**

Pričetek v septembru

Program ponuja praktičen vpogled v podeželske poslovne priložnosti. Udeleženci bodo spoznali uporabo zdravilnih rastlin, izdelavo naravnih izdelkov ter razvijali podjetniške ideje. Skozi delavnice, terenske ogleda in ekskurzije program spodbuja ustvarjalnost, podjetnost in trajnostno rabo naravnih virov.

• **ZAČETNA INTEGRACIJA PRISELJENCEV**

Pričetek v septembru

Javnovejeljavni program je program učenja slovenskega jezika, ki vključuje tudi vsebine spoznavanja slovenske družbe.

• **TEČAJ EXCELA**

Pričetek v septembru

40-urni tečaj Excela za vse z osnovnim znanjem, ki želijo napredovati. Naučili se boste uporabe naprednih funkcij, oblikovanja podatkov, tabel in formul ter drugih uporabnih trikov za učinkovitejše delo.

Več informacij, prijave: info@lu-postojna.si, 05 721 12 83.

OBČINA PIVKA

Petek, 23.9.2025 od 9.00-13.00
Pivka, pred Krpanovim domom

FESTIVAL ZDRAVJA V PIVKI

→ ob 10:00 - Predavanje v Krpanovem domu: **Dober spanec, ključ do zdravja (CKZ Postojna)**

→ ob 11:30 - Razgibajmo se! **Prikaz aktivnega odmora**

NASVETI ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE

PREDSTAVITVE IN PRIKAZI
stojnice, preventivni programi

PREVENTIVNE MERITVE

TEST HOJE NA 2 KM

OTROŠKI ŽURI!

*Zmorem!
NE MOREM.*

DAN SLOVENSKEGA ŠPORTA
23. SEPTEMBER

OLIPAJ ZA ZDRAVO

ZDP

v septembru

NAPOVEDUJEMO

LJUŠKA UNIVERZA POSTOJNA

FINANČNA PISMENOST - SENIORJI V AKCIJI

Pričetek v drugi polovici avgusta oziroma začetku septembra

Javnovejeljavni program za odrasle 55+ prinaša praktična znanja za ohranjanje finančne neodvisnosti, samozavest pri finančnih odločitvah, upravljanje proračuna, varčevanje, pripravo na dedovanje ter zaščito pred finančnimi tveganji.

FINANČNA PISMENOST - POT DO FINANČNE SVOBODE

Pričetek v septembru

Javnovejeljavni program je namenjen mladim odraslim. Naučili se boste razumeti denar, obvladovati osebni proračun, pametno varčevati in investirati, zaščititi se pred prevarami, trajnostno in odgovorno ravnati z denarjem in še veliko več.

ALI NAJ SVOJ DENAR VLAGAM?

Pričetek v septembru

Cilj programa je opolnomočiti posameznika za naložbe s celostnim pristopom – od razumevanja odnosa do denarja in finančnega sistema do znanja o različnih naložbah.

ALI JE NEPREMIČNINA LAHKO NALOŽBA?

Pričetek v septembru

Program vas nauči kupiti, oceniti in upravljati nepremičnine, se pogajati ter izogniti pastem. Pridobili boste celovit vpogled v trg, zakonodajo, financiranje in davke.

OBVLADUJEM SVOJE FINANCE

Pričetek v drugi polovici septembra

Javnovejeljavni program za odrasle bo na praktičen način pomagal do več nadzora nad denarjem, pametnih finančnih odločitev in večje varnosti za vas in vašo družino.

Več informacij, prijave: info@lu-postojna.si, 05 721 12 83.

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družijo nas.
So vezi močnejše. Brez pomena zanje
so razdalje, kraj in čas.*

Mila Kačič

ZAHVALA

Na prvi julijski dan smo na zadnjo pot pospremili našega dragega moža, ata, nonota, pranonota, tasta in strica

MARKOTA FIDELA

(1940 - 2025) S KALA.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znanecem in sodelavcem za cvetje in sveče, darove za cerkev ter vso pomoč pri pogrebu. Predvsem pa hvala za sočutne besede sožalja, ki so nam sporočale, da ste ga spoštovali in imel radi.

Hvala župniku Zdenkotu Štruklju za vodenje obreda ter dragi sosedi Poloni Smrdel za ganljive besede slovesa. Hvala pevcem košanskega cerkvenega zbora za petje pri pogrebni sveti maši.

In nenazadnje: iskrena zahvala zdravnici Sonji Garmuš, dr. med., za njeno strokovno predanost in osebno zavzetost.

Vsi njegovi najdražji

KOSOVELOV
DOM SEŽANA

VABLJENI K 2025/2026 VPISU V ABONMAJE

TEATER • MELODIJA • BRILJANTNI • FILMSKA SEDMICA • ŠKRATKIN

VEČ KOSOVELOVDOM.SI

Geodetske storitve

Parcelacija

Ureditev meje

Izravnava meje

Inženirska geodezija

Določitev hišne številke

Označitev meje v naravi

Izdelava geodetskega načrta

Zakoličba stavbe in drugih objektov

Izdelava elaborata lokacijske izboljšave

Izdelava elaborata za spremembo podatkov katastra stavb

Pomoč pri prodaji in nakupu nepremičnin (izpeljava celotnega posla)

Izdelava elaborata za vpis stavbe in delov stavbe v kataster stavb

Določitev zemljišča pod stavbo in izdelava elaborata za evidentiranje stavbe

NAPOVEDNIK

DOGODKOV V OBČINI PIVKA

JULIJ

Julij –september

Občasna razstava na gradu Prem

Vabljeni na ogled občasne razstave »Pivška pokrajina skozi leto: Življenje med presihajočimi jezeri in velikimi zvermi«, ki do konca septembra 2025 gostuje na gradu Prem.

🕒 10.00 – 19.00

📍 Zavod za turizem Pivka in Pokrajinski muzej Koper – OE Ilirska Bistrica

🏠 Grad Prem

Četrtek, 31. julij

Lokalna posvetovalnica o zdravju – Kal

🕒 8.30-10-30

📍 Center za krepitev zdravja Postojna

🏠 vaški dom

AVGUST

2.-3. avgust

Shod v Dolnji Košani

📍 Društvo košanske mladine

🏠 na balincu pri osnovni šoli

Sobota, 16. avgust

Koncert violinistke Ane Mezgec s prijatelji

Nastopila bo uveljavljena violinistka Ana Mezgec ob spremljavi članov zasedbe Nakana.

Vstopnine ni –prostovoljni prispevki.

🕒 20.30

📍 Penzion Na meji

🏠 Penzion Na meji

18. – 22. avgust

Brezplačno celodnevno počitniško varstvo

Pridružite se nam na poletnih iskricah, polnih ustvarjalnosti, gibanja, igre in sprostitev. Toplo kosilo je zagotovljeno vsak dan. Št. mest je omejeno. Več informacij in prijave na brlog.dc@gmail.com. Projekt financira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

🕒 7.00 – 16.00

📍 Družinski center Brlog in Zavod za turizem Pivka

🏠 Krpanov dom Pivka

Četrtek, 21. avgust

Lokalna posvetovalnica o zdravju – Drskovče

🕒 8.30-10-30

📍 Center za krepitev zdravja Postojna

🏠 vaški dom

24. - 27. avgust

Oratorij v Šmihelu

🕒 9:00 do 17:00

📍 šmihelski animatorji

🏠 Šmihel pri Pivki

Torek, 26. avgust

Lokalna posvetovalnica o zdravju – Dolnja Košana

🕒 8.30-10-30

📍 Center za krepitev zdravja Postojna

🏠 vaški dom

Sreda, 27. avgust

Brezplačna strokovna ekskurzija za učitelje

Vabljeni na voden ogled in predstavitev pedagoških programov Centra o velikih zvereh in Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer. Dogodek poteka v okviru projekta ULTRA. Več informacij in prijave na dinapivka.si.

🕒 9.00 – 15.30

📍 Zavod za turizem Pivka in UL – Biotehniška fakulteta

🏠 Center DINA (Krpanov dom Pivka)

SEPTEMBER

5. – 26.9.2025

Izkopane monade, tematska razstava

Odprtje 5. september

📍 🏠 Hiša kulture Pivka

Sobota, 6. september

Tradicionalni spominski pohod Po Vilharjevi poti

🕒 15.30

📍 Zavod za turizem Pivka in Študijski krožek BREZČASNOST kulturne dediščine na meji dveh občin

🏠 Zagorje, Knežak, grad Kalc

Sobota, 13. september

Voden ogled razstave Pivška pokrajina skozi leto in delavnica za otroke in družine

Vabljeni na voden ogled občasne razstave »Pivška pokrajina skozi leto: Življenje med presihajočimi jezeri in velikimi zvermi«, ki do konca septembra 2025 gostuje na gradu Prem. Sledila bo delavnica za otroke in družine.

🕒 10.00

📍 Zavod za turizem Pivka in Pokrajinski muzej Koper – OE Ilirska Bistrica

🏠 Grad Prem

Glasbeni večer Okusi poletja

🕒 19.00

📍 Zavod za turizem Pivka

🏠 Krpanov dom Pivka

Nedelja, 14. september

Slavnostna otvoritev Malega gozda velikih zveri

🕒 11.00

📍 Zavod za turizem Pivka in LZS

🏠 Krpanov dom Pivka

Festival Okusi Pivke 2025

🕒 11.00-17.00

📍 Zavod za turizem Pivka in Skupina Pivka Delamaris

🏠 Krpanov dom Pivka

Dan odprtih vrat Skupine Pivka-Delamaris

🕒 12.00 – 15.00

📍 Skupina Pivka-Delamaris

🏠 Prostori Skupine Pivka-Delamaris

Četrtek, 18. september

Otvoritev razstave kvačkanih igrač in otroških knjig »Ko zgodbe oživijo«

🕒 16.30

📍 Kvačkane nitke

🏠 Knjižnica Pivka

Torek, 23. september

Festival zdravja v Pivki

🕒 9.00

📍 Center za krepitev zdravja Postojna

🏠 pred Krpanovim domom

Brezplačne poletne počitniške aktivnosti – vsak torek, sredo in petek v juliju in avgustu med 9.00 in 12.00. Obvezne prijave in program na <https://visitpivka.si/pocitnice-v-pivki/>.